

Република Србија

Министарство пољопривреде, шумарства

и водопривреде

Немањина 22-26, 11000 Београд

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)

ПЛАН УПРАВЉАЊА ЗАШТИТОМ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ДРУШТВЕНИМ ПИТАЊИМА

за

РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Б Е О Г Р А Д, септембар 2025.

Садржај:

УВОД	5
1. ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ – ОПИС	6
1.1. Контекст	6
2. РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА ОПИС ПОТПРОЈЕКТА	7
2.1. Основни услови процењени током прегледа руте.....	14
2.1.1. Квалитет воде и седимента	14
2.1.2. Зона радова и њена локација у односу на заштићена природна и културна подручја	14
2.1.3. Биодиверзитет у подручју пројекта	15
2.1.4. Квалитет ваздуха	16
2.1.5. Коришћење земљишта и квалитет земљишта	16
2.1.6. Клима	17
2.1.7. Културно наслеђе	17
2.1.8. Власништво над земљиштем и правни статус.....	19
2.1.9. Локација и обим неформалних одлагалишта отпада.....	20
2.2. Опис радова на потпројекту.....	21
2.2.1. Припремни радови	21
2.2.2. Уклањање растиња	21
2.2.3. Земљани радови.....	21
2.2.4. Радови на ојачању деонице канала каменим насипом од 10+420-10+456.....	22
2.2.5. Радови на некатегорисаном приступном путу који води до ЦС Галовица и ЦС Петрац Нова у дужини од 2.450 m (равнање терена, набавка, транспорт и распрострањавање и ваљање ломљеног камена).....	22
2.2.6. Радови на изради бетонске облоге – бетонирање дна и косине канала испод пропуста.....	22
2.2.7. Санација постојећег приступног пута у дужини од 9.190 m	22
2.2.8. Попречни пресек корита канала – Коридор радова.....	23
2.3. Откуп земљишта и ограничења у вези са земљиштем	23
2.4. Одлагалишта	26
2.5. Ангажовање заинтересованих страна, објављивање информација и јавне консултације	28
3. ПРАВНИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР	29
3.1. Релевантне институције.....	29
3.2. Анализа алтернатива	29
3.3. Поступак процене утицаја на животну средину у Републици Србији	29
4. ПОТЕНЦИЈАЛНИ УТИЦАЈИ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И ДРУШТВО	30
4.1. Благотворни утицаји радова на санацији потпројекта канала Галовица	36
4.2. Значај негативних утицаја потпројекта и препоручене мере ублажавања	36
5. ЕС МЕРЕ ЗА УБЛАЖАВАЊЕ	41
5.1. Опште.....	41
5.1.1. Еколошки и друштвени утицаји и мере за ублажавање	42
5.1.2. Планови имплементације специфични за локацију (SSIP).....	47

5.2. План мера за ублажавање за програм интегрисаног развоја река Саве и Дрине, потпројекат Радови на санацији канала Галовица.....	47
План ублажавања за програм интегрисаног развоја река Саве и Дрине, потпројекат Галовица – Радови на санацији канала Галовица	48
6. АКТИВНОСТИ ПРАЋЕЊА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И ДРУШТВЕНА ПИТАЊА (ES).....	81
6.1. Буџет и финансирање	83
6.2. План праћења за потпројекат SDIP: Радови на санацији канала Галовица	83
Табела плана праћења за потпројекат SDIP”: Радови на санацији канала Галовица	85
7. ОДГОВОРНОСТИ УПРАВЉАЊА ES.....	97
7.1. Еколошки и друштвено исправне клаузуле за уговоре о грађевинским радовима	97
8. МЕХАНИЗМИ НАДЗОРА И ИЗВЕШТАВАЊА.....	100
8.1. Праћење пројекта SDIP.....	100
8.2. Праћење животне средине и социјалних питања	100
8.3. Организовање извештавања	101
8.3.1. Извођач радова за ЈИП.....	101
8.3.2. Консултант за надзор потпројекта ЈИП-у.....	102
8.3.3. ЈИП Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Светској банци, Полугодишњи извештај о животној средини и друштвеним питањима.....	103
9. МЕХАНИЗАМ ЗА ПОДНОШЕЊЕ ЖАЛБИ	104
9.1 Приступ и канали за подношење жалби	104
9.2 Поступак решавања жалби.....	104
9.3 Улога механизма за подношење жалби заједнице извођача радова	105
9.4 Анонимно подношење жалби	106
9.4 Записник о поднетим жалбама и заштита података	106
9.5 Координација и размена информација	106
9.6 Подаци за контакт за подношење жалби	106
9.7 Механизам за решавање жалби радника	107
10. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА УПРАВЉАЊА ЖИВОТНОМ СРЕДИНОМ И ДРУШТВЕНИМ ПИТАЊИМА (ESMP)	107
11. ЈАВНЕ КОНСУЛТАЦИЈЕ И ЈАВНО ОБЈАВЉИВАЊЕ ESMP-А.....	108
12. РЕФЕРЕНЦЕ.....	108
ПРИЛОГ 1: ПРИМЕНЉИВО НАЦИОНАЛНО ЗАКОНОДАВСТВО У АВГУСТУ 2025.....	110
ПРИЛОГ 2: ИЗВЕШТАЈ О ЈАВНОМ ОБЈАВЉИВАЊУ И ЈАВНИМ КОНСУЛТАЦИЈАМА.....	112
ПРИЛОГ 3: РЕЗУЛТАТИ АНАЛИЗЕ ВОДЕ И СЕДИМЕНТА ЗА КАНАЛ ГАЛОВИЦА.....	113
ПРИЛОГ 4: ОБРАЗАЦ ЗА УПРАВЉАЊЕ ЖАЛБАМА.....	114
ПРИЛОГ 5: ОБРАЗАЦ ЗА ПРИЈАВУ ИНЦИДЕНТА.....	115
ПРИЛОГ 6: ПРИМЕР САГЛАСНОСТИ ЗА СЛУЖБЕНОСТ	117
ПРИЛОГ 7: ПЛАН УПРАВЉАЊА БИОДИВЕРЗИТЕТОМ (BMP) ЗА РАДОВЕ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА.....	118

Скраћенице

BE	Стручњак за биологију
BMP	План управљања биодиверзитетом
Дирекција за воде	Републичка дирекција за воде
EHS	Заштита животне средине, здравља и безбедности
EIA	Процена утицаја на животну средину
ESMP	План управљања заштитом животне средине и друштвеним питањима
ESMF	Оквирни документ за управљање животном средином и друштвеним питањима
ESS	Еколошки и друштвени стандарди
ESSS	Специјалиста за заштиту животне средине и социјалне заштите
SDIP	Програм интегрисаног развоја коридора река Саве и Дрине
GEHSGIFC	Опште смернице IFC-а за заштиту животне средине, здравља и безбедности
IFC	Међународна финансијска корпорација
MAFWM	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде
MCTI	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре
MEP	Министарство заштите животне средине
MLMP	План управљања материјалима и логистиком
MoD	Министарство одбране
INP	Завод за заштиту природе
IPCM	Завод за заштиту споменика културе
ISRBC	Међународна комисија за слив реке Саве
PIU	Јединица за имплементацију пројекта
PPE	Лична заштитна опрема
PSC	Консултант за надзор пројекта
PWMC	Јавно водопривредно предузеће
RDNEIA	Захтев за одлуку о потреби за проценом утицаја на животну средину
RoS	Република Србија
SAP	План узорковања и анализе
SSIP	Локални план имплементације
WB	Светска банка

УВОД

Република Србија је затражила и добила финансијску подршку кроз финансирање инвестиционих пројеката код Светске банке (у даљем тексту: СБ) за спровођење Интегрисаног развојног програма коридора река Саве и Дрине (СДИП). СДИП има за циљ да убрза регионалну економску сарадњу на Западном Балкану и помогне у јачању институција и процедура кроз које сарађују земље приобаља Саве и Дрине. СДИП ће се спроводити кроз две узастопне и делимично преклапајуће фазе са пет земаља учесница, између осталог и у Србији. Потпројекат радова на санацији канала Галовица на који се овај План управљања животном средином и друштвеним питањима односи спроводи се под окриљем SDIP-а. Термин „Радови на санацији канала Галовица“ у оквиру овог Плана управљања животном средином и друштвеним питањима (ESMP) односи се на скуп интервенција које укључују профилисање речног корита, одлагање/уклањање муља, заштиту обала и мање грађевинске радове. Овај План управљања животном средином и друштвеним питањима (ESMP) заснован је на техничкој документацији на коју се позива у поглављу 12 Техничке студије (Елабората), која служи као основа за израду Техничких спецификација пројекта, и припремљен је у складу са захтевима Закона о водама Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 – други закон). Овим законом се успоставља оквир за регулисање водотокова и спровођење мера усмерених на заштиту од штетних ефеката воде. Члан 62 – Регулација водотока и заштита од штетног дејства вода, утврђује и превентивне мере и врсте заштитних радова који се могу предузети. У складу са ставом 1, спровode се превентивне мере ради спречавања и ублажавања ерозије и бујичних поплава. То обухвата изградњу и одржавање водопривредних објеката и извођење заштитних радова осмишљених да обезбеде стабилност и безбедност водотока. Даље, став 5 истог члана дефинише заштитне радове као обухватајуће широк спектар биотехничких и биолошких интервенција. То обухвата, између осталог, пошумљавање, гајење и одржавање заштитног растиња, чишћење прекомерног или инвазивног растиња, затрављавање падина, терасирање и оснивање воћњака и вештачких ливада. Додатне мере обухватају чишћење речних корита и друге сличне радове усмерене на јачање система природне заштите и одржавање еколошке равнотеже погођених подручја. Техничка документација не само да је у складу са важећим законским одредбама, већ пружа и оквир за практичне интервенције на терену које комбинују инжењерска решења са еколошким и биолошким методама, обезбеђујући одрживи приступ контроли ерозије, заштити од поплава и управљању водотоковима.

Операције и активности за које се тражи финансирање инвестиционих пројеката (IPF) Светске банке након 1. октобра 2018. године, потпадају под примену Оквира за заштиту животне средине и социјалних питања (ESF). ESF обухвата, између осталог, 10 еколошких и друштвених стандарда (ESS) којима се утврђују обавезни захтеви за Зајмопримца и Пројекат. Као одговор на обавезу Зајмопримца да се придржава ESF-а, 2019. године је у Одељењу за процену, између осталог, развијен Оквир за управљање животном средином и друштвеним питањима (ESMF). Овај инструмент је део система управљања животном средином и друштвеним питањима пројекта. Документ такође утврђује формални систем којим ће Пројекат управљати и пратити обавезе током фаза изградње и рада предложеног Потпројекта. Документ је расподелио одговорности међу странама укљученим у имплементацију потпројекта, између осталог, у вези са одговорностима додељеним у оквиру овог Плана управљања животном средином и друштвеним питањима.

При примени ESF-а, укупни ризик SDIP-а је класификован као висок. Скрининг и накнадна класификација ризика за овај потпројекат, која је спроведена на основу техничког, еколошког и друштвеног окружења специфичног за локацију, у складу са приступом и методологијом утврђеном у ESMF-у (2019), сугерише да је ризик потпројекта класификован као умерен.

Еколошки и друштвени стандарди релевантни за потпројекат којих се активности морају придржавати наведени су у наставку:

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА
ГАЛОВИЦА

Стандардна ознака	Еколошки и друштвени стандарди	Релевантно
ESS1	Процена и управљање еколошким и друштвеним ризицима и утицајима	Релевантно
ESS2	Рад и услови рада	Релевантно
ESS3	Ефикасност ресурса и спречавање и управљање загађењем	Релевантно
ESS4	Здравље и безбедност заједнице	Релевантно
ESS5	Откуп земљишта, ограничења коришћења земљишта и присилно пресељавање	Није релевантно
ESS6	Очување биодиверзитета и одрживо управљање живим природним ресурсима	Релевантно
ESS7	Аутохтони народи/подсахарска Африка историјски недовољно услужене традиционалне локалне заједнице	Није релевантно
ESS8	Културно наслеђе	Није релевантно
ESS9	Финансијски посредници	Није релевантно
ESS10	Ангажовање заинтересованих страна и објављивање информација	Релевантно
OP 7,50	Пројекти на међународним пловним путевима	Није релевантно

1. ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ – ОПИС

1.1. Контекст

Сава и Дрина су такве да проузрокују и сушне периоде и разорне поплаве — последње су се догодиле 2010. и 2014. године. Поплава Саве 2014. године – највећа поплава у једном веку – изазвала је 79 жртава и штету од 1,5 милијарди евра у Србији (4,7% БДП-а), 2,0 милијарде евра у Босни и Херцеговини (15% БДП-а) и 300 милиона евра у Хрватској (0,5% БДП-а). Године 2010. Дрина је проузроковала велике поплаву — делом због изливања хидроенергетских резервоара — и забележила је своје највеће нивое у последњих 100 година. Бујичне поплаве уништиле су куће, мостове и деонице путева, док је пораст водостаја довео до плављења и урбаних и сеоских подручја.

Фокус Интегрисаног развојног пројекта коридора река Саве и Дрине је побољшање заштите од поплава и управљања прекограничним водним ресурсима у одабраним сливним подручјима коридора ријеке Саве и Дрине, са циљем вишег нивоа да се побољша регионална економска интеграција и раст кроз побољшану заштиту од поплава, пловност пловних путева и повезаност теретног саобраћаја и прекогранично управљање водама дуж коридора Саве и Дрине.

Овим Пројектом ће бити примењени потпројекти који имају висок степен спремности за примену и релевантни су за циљеве програма, са детаљним дизајном и тендерском документацијом која ће вероватно бити готова до ступања на снагу у Црној Гори БиХ (Дистрикт Брчко) и Србији, док ће истовремено припремати потпројекте који ће бити примењени током друге фазе Регионалног програма. Пројекат се састоји од четири компоненте као што је описано у наставку:

Компонента 1: Интегрисано управљање и развој коридора реке Саве;

Компонента 2: Интегрисано управљање и развој коридора реке Дрине;

Компонента 3: Припрема и управљање пројектима;

Компонента 4: Регионалне активности.

2. РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА ОПИС ПОТПРОЈЕКТА

Хидромелиорациони систем (ХМС) Галовица покрива површину од 71.600 хектара и простире се на два мелиорациона подручја:

- 28.411 хектара припада мелиорационом подручју „Београд Сава 1“ (општине Земун, Нови Београд и Сурчин) – и налази се у надлежности ЈВП „Србијаводе“,
- Мелиорационом подручју „Срем“ (општине Рума, Стара Пазова и Пећинци) – у надлежности ЈВП „Воде Војводине“ припада 43.189 хектара.

Подручје хидромелиорационог система Галовица је претежно пољопривредно, због чега су досадашња хидротехничка решења и изграђени системи и објекти били посвећени заштити пољопривредног земљишта од вишка воде, а у мањој мери и наводњавању, са циљем успостављања стабилне пољопривреде. Концепт заштите вода у хидромелиорационом систему Галовичког басена почива на густој каналској мрежи укупне дужине 1.401 km и главном Галовичком каналу дужине 46,88 km, који представља окосницу система.

Планирани радови ће побољшати функционалност канала Галовица, који је главни канал у систему одводњавања Галовица, и самим тим ће утицати на функционалност целог система.

Подручје хидромелиорационог система Галовица је претежно пољопривредно, због чега су досадашња хидротехничка решења и изграђени системи и објекти били посвећени заштити пољопривредног земљишта од вишка воде, а у мањој мери и наводњавању, са циљем успостављања стабилне пољопривреде. Концепт заштите вода у хидромелиорационом систему Галовичког басена почива на густој каналској мрежи укупне дужине 1.401 km и главном Галовичком каналу дужине 46,88 km, који представља окосницу система.

Слика 1: Локација потпројекта у односу на реке и речне сливове у Србији

Канал Галовица је главни канал хидромелиорационог система Галовица. Има површину слива од 71.600 хектара. Траса канала од црпне станице (ЦС) Галовица, на левој обали реке Саве, до насеља Буђановци је дужине 46,88 km.

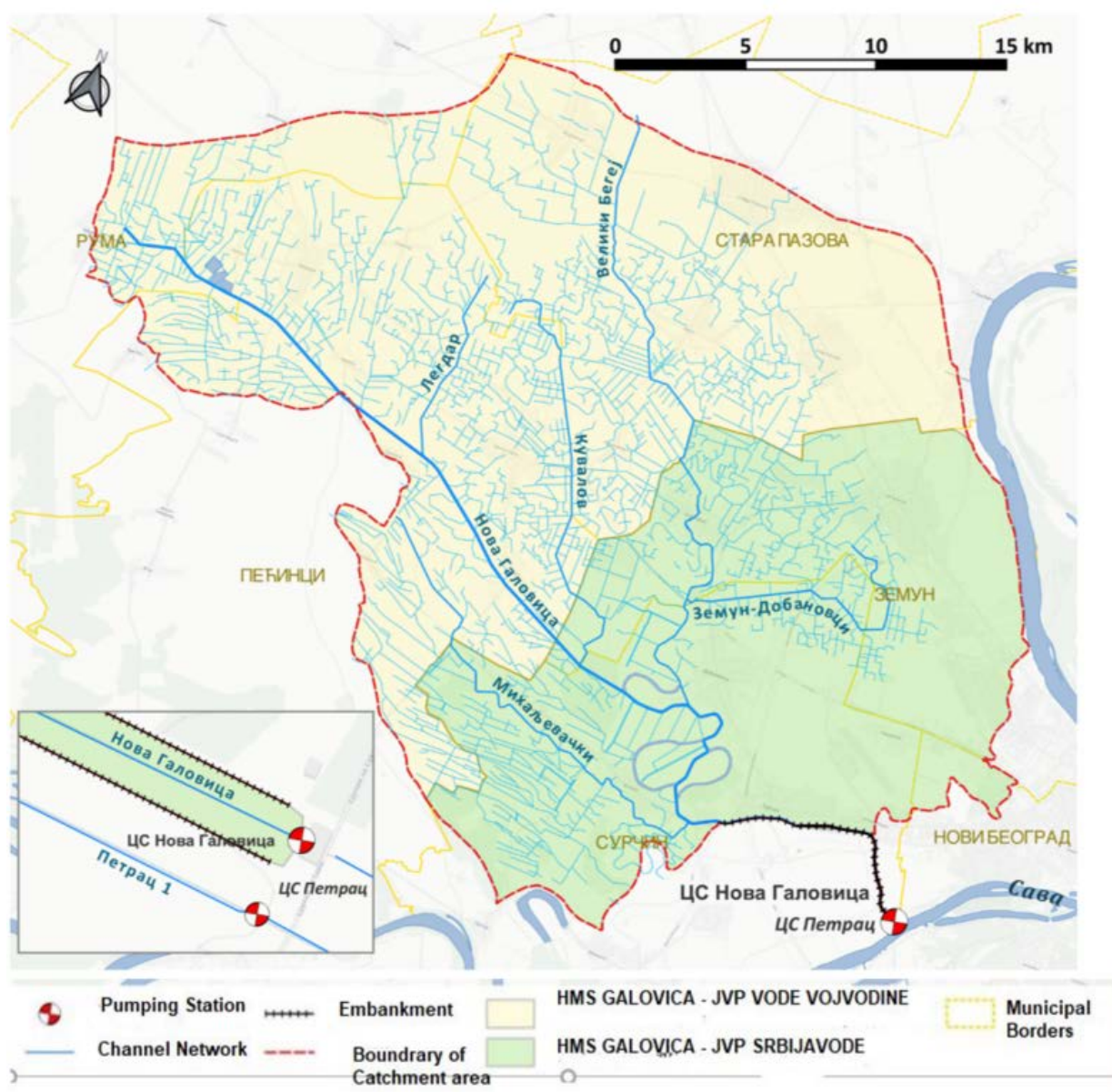
Главни канал Галовица је дугачак 46,88 km, од чега се 23,58 km са каналском мрежом од 419.854 m налази у мелиоративном подручју „Београд Сава 1“, водојединица „Београд“, а узводни део канала је дугачак 23,30 km са каналском мрежом од 983.230 m и налази се у мелиоративном подручју „Срем“, водојединица „Источни Срем“.

Канал Галовица одводи воду целе каналске мреже, у оквиру оба хидромелиорациона система, преко ЦС „Галовица“, која се налази у граду Београду, општина Сурчин. Главна функција канала Галовица је одводњавање пољопривредног земљишта.

Сакупљена вода из канала Галовица испушта се преко ЦС „Галовица“ и ЦС „Петрац“ у реку Саву.

Са обе стране канала, пројекат укључује насип, који већ постоји на већем делу канала и саставни је део Оперативног плана одбране од поплава. Од сурчинског моста до одбрамбеног насипа на

Сави, са десне стране Галовице, изграђен је насип, а насип је изграђен и са леве стране од насеља Бежанија.

Слика 2: Хидромелиорациони систем Галовица

Канал Галовица прима воду многих других великих канала са сопственим сливовима:

- На десној обали, слив Михаљевачког канала са подбасенима: Римски, Страњски, Чигрински, Ашањски и Драшки и
- На левој обали, слив канала Велики Бегеј са својим подбасенима: Земунски канал – Добановачки, Усињски, Новопазовачки, Ладовача и Мали Бегеј.

У канал Галовица се уливају укупно 64 притоке.

Дуж канала је наведено укупно 27 објеката (мостова и пропуста). Нису предвиђени никакви радови ни на једној од структура.

Није планирана никаква санација или реконструкција постојећих мостова. Радови у близини мостова биће ограничени на изградњу бетонске облоге за канал. Што се тиче објекта на km 10+480, информације добијене од надлежног водопривредног предузећа указују на то да се временом формирала природна каскада (депресија), због чега мост делује као млазница. Ова депресија ће бити затрпана као део радова на санацији канала Галовица.

У садашњем стању, канал је изузетно муљевит, са лошим профилем протока и изузетно обрастао дрвенастом и воденим растињем.

Постојећи пропусти на траси канала су такође замуљени, а на дну канала налази се водено растиње. Све ово доводи до успоравања протока воде.

Ширина дна канала је променљива:

- од km 0+000 – km 20+207 b= 10,00 m,
- од km 20+207 – km 22+069 b= 5,50 m,
- од km 22+069 – km 32+160 b= 5,00 m,
- од km 32+160 – km 46-888 b= 4,00 m.

Нагиб канала је 1:2,00.

Канал Галовица, као главни канал хидромелиорационог система Галовице, изузетно је зарастао, посебно на појединим деоницама које су тешко приступачне. Падине канала и појас поред канала су обрасли дрвенастим биљем и жбуњем, а канал је веома муљевит дуж целог свог тока. У профилу канала, на више места се налази шут и отпад који је потребно уклонити.

Током припремне фазе пројекта, извршено је детаљно видео снимање канала Галовица дроном, којим је покривено целокупно подручје пројекта од приближно 48 km линеарне дужине. Фото-снимање локације из ваздуха је спроведено у периоду од 15. до 20. децембра 2023. године.

Видео-снимање је обављено на територији општина кроз које пролази канал Галовица – Сурчин, Земун, Пећинци и Рума. Визуелни преглед подручја протока канала извршен је снимањем дроном и накнадном анализом снимка. Реализацијом ових активности обезбеђени су нови подаци за унапређену базу података која ће бити део дигиталне архиве пројекта.

Слика 3: Почетак канала код црпне станице „Галовица“, km 0+000

Слика 4: Мост и радијална капија на km 20+181

Слика 5: мост изнад ауто-пута код Сурчина на km 2+900

Слика 6: Мост на km 35+958

На деоници од km 20+060 до km 21+900, канал пресеца земљиште у власништву Министарства одбране. У том подручју на km 20+181 налази се неисправна радијална затварачка брава којој је потребна поправка, што је део посебног потпројекта бр. 10 у оквиру Програма за заштиту животне средине Нова Галовица – Реконструкција и проширење црпне станице Нова Галовица и санација уставе на каналу Нова Галовица.¹

Земљиште је углавном шума и ливаде и представља ловиште којим управљају војне власти. Ипак, лов је дозвољен. Посебна дозвола ће бити потребна за добијање од војних власти као обавезан услов за извођење радова у предметном подручју. Ангажовање заинтересованих страна и издавање дозвола водиће Јединица за имплементацију пројекта Министарства пољопривреде, шума и водопривреде и Дирекција за воде. Посебна дозвола је потребна само за радове на санацији канала Галовица и земљане радове на овој конкретној деоници.

Да би се омогућили радови у овој области, успостављена је посебна процедура у координацији са Министарством одбране како би се осигурала безбедносна провера, безбедан приступ и наставак обављања основних функција управљања земљиштем током изградње.

Процес почиње формалним обавештавањем Министарства одбране о намери да се пројекат спроведе. Ово обавештење описује врсту радова који ће се изводити на земљишту Министарства одбране, као што су санација канала и сродне интервенције, заједно са оквирним периодом током којег се очекује да ће радови бити изведени. Сврха овог корака је да се осигура да је Министарство одбране унапред обавештено о планираном обиму активности и очекиваном временском оквиру.

Након што је извођач радова ангажован, Министарству одбране се доставља друго обавештење са детаљима о додељеном уговору. Ово укључује информације о идентитету извођача радова, прецизан план рада и имена свих лица којима ће бити потребан приступ земљишту Министарства одбране. Поред тога, Министарство одбране добија комплетан списак машина и опреме која ће бити мобилисана у том подручју. Овај корак омогућава Министарству одбране да врши надзор и да одобри улазак особља и опреме у складу са својим интерним безбедносним протоколима.

Пре почетка радова, одржава се састанак са управником ловишта Министарства одбране. Током овог састанка потврђено је да ће ловне активности у погођеном подручју бити обустављене за цео период у којем је извођач радова овлашћен за извођење радова. Ова обустава обезбеђује и безбедност радне снаге извођача радова и заштиту дивљих животиња током изградње. Истовремено, договорено је да ће се постојећа места за напајање која се налазе дуж канала, а која служе као неопходна места за напајање, одржавати у оперативном стању. Извођач радова је одговоран за обезбеђивање да ове структуре остану нетакнуте и функционалне и да се редовно пуне водом током трајања радова.

Приступ земљишту Министарства одбране је строго условљен одобрењем плана рада извођача радова, списка особља и инвентара опреме од стране Министарства одбране. Све накнадне промене, као што је додавање новог особља или машинерије, морају се саопштити без одлагања и поново одобрити пре него што се приступ одобри. Током радова, Извођач радова је дужан да се у потпуности придржава свих безбедносних упутстава које је издало Министарство одбране, као и да се придржава важећих еколошких, здравствених и безбедносних захтева. Јединица за имплементацију пројекта, у координацији са Министарством одбране, пратиће поштовање ових обавеза од стране Извођача радова, укључујући одржавање места за појило, придржавање одобреног распореда и обуставу ловачких активности за период дозвољених радова.

Радови на санацији канала Галовица. Ниједан други део радова поред радова на санацији канала Галовица у овом конкретном подручју не захтева додатне дозволе или дозволе Министарства одбране. На сликама испод је приказано горе описано подручје.

¹ Овај потпројекат ће бити реализован у оквиру посебног уговора о грађевинским радовима након израде ПРИПРЕМЕ ТЕХНИЧКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА РЕКОНСТРУКЦИЈУ И ПРОШИРЕЊЕ ЦРПНЕ СТАНИЦЕ НОВА ГАЛОВИЦА И САНАЦИЈУ ЗАПУШТЕ НА КАНАЛУ НОВА ГАЛОВИЦА (Уговор потписан са Институту за водопривреду "Јарослав Черни" (SER-SDIP-QCBS-CS-24-37))

Слика 7: Ловиште, власништво Министарства одбране, km 20+060 – km 21+900

Слика 8: Деоница канала Галовица која пресеца земљиште у власништву Министарства одбране

Планирани радови ће побољшати функционалност канала Галовица, који је главни канал у систему одводњавања Галовица, и самим тим ће утицати на функционалност целог система.

Да би се канал довео у функционално стање, планирани су следећи радови:

- а) Припремни радови,
- б) Уклањање растиња,
- в) Земљани радови,
- г) Радови на ојачању деонице канала каменим насипом од 10+420-10+456,
- д) Радови на некатегорисаном приступном путу који води до ЦС Галовица и ЦС Петрац Нова у дужини од 2.450 m (равнање терена, набавка, транспорт и распростирање и ваљање ломљеног камена), и

- f) Радови на изради бетонске облоге – бетонирање дна и косине канала испод пропуста.
- g) Санација постојећег приступног пута у дужини од 9.190 m.

Планирани радови ће побољшати функционалност канала Галовица, који је главни канал у систему одводњавања Галовица, и самим тим ће утицати на функционалност целог система.

Неће бити проширења канала. Уместо тога, обим радова је ограничен на чишћење и враћање канала у првобитно, пројектовано стање. Канал ће бити одржаван на својој првобитно пројектованој ширини, укључујући и ширину корита канала. На одређеним деоницама где је насип временом деформисан или еродира, биће изведени радови на „поправци“ и враћању насипа у првобитно пројектоване димензије. Ове активности имају за циљ да осигурају да хидраулички капацитет и структурни профил канала остану у складу са одобреним пројектним параметрима, уз избегавање било каквих измена које би могле довести до промена у обрасцима протока, заузимању земљишта или другим еколошким и друштвеним утицајима поред оних који су већ процењени.

2.1. Основни услови процењени током прегледа руте

2.1.1. Квалитет воде и седимента

Дана 14. септембра 2023. године, на захтев ЈВП „Воде Војводине“ Нови Сад, спроведено је узорковање воде и седимента. Тестирање је спровела овлашћена лабораторија др Милена Далмација, са Катедре за биохемију и заштиту животне средине Природно-математичког факултета Универзитета у Новом Саду. Тестирање је обухватило узорковање на пет мерних тачака у каналу Галовица. Квалитет воде и седимента упоређен је са вредностима прописаним уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, 50/2012).

Резултати испитивања закључили су да квалитет воде на свим тестираним локацијама одговара класи V у погледу садржаја раствореног кисеоника, суспендованих материја, хемијске потрошње кисеоника (ХПК), биохемијске потрошње кисеоника (БПК) и хранљивих материја.

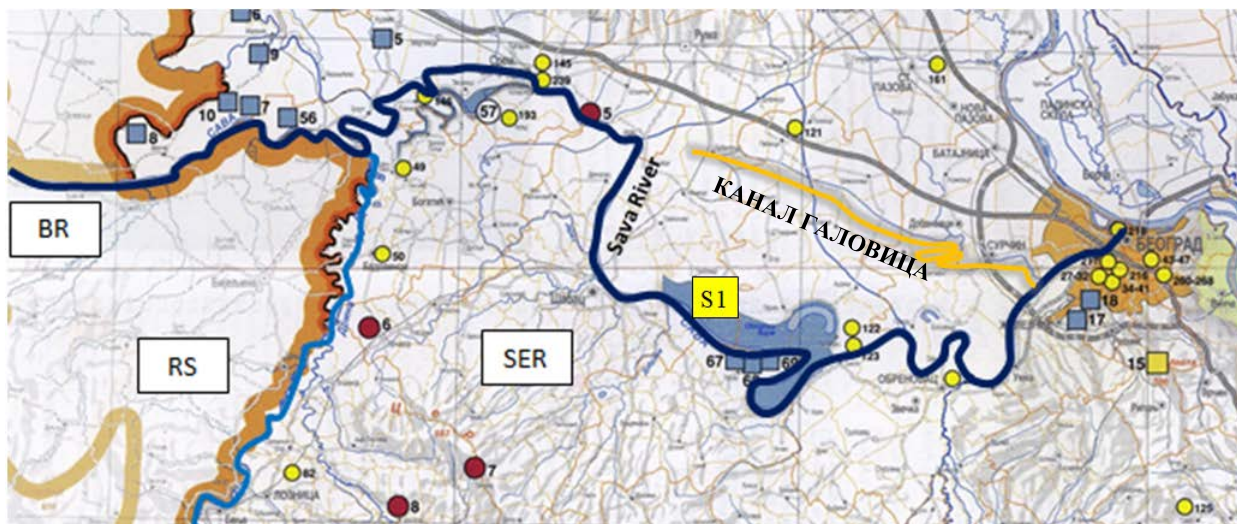
Квалитет седимента на свим локацијама одговара класи 2 и сматра се благо загађеним.

Налази су закључили да је одлагање седимента дозвољено без третмана и да се може одлагати близу водотокова на минималној удаљености од 20 метара.

2.1.2. Зона радова и њена локација у односу на заштићена природна и културна подручја

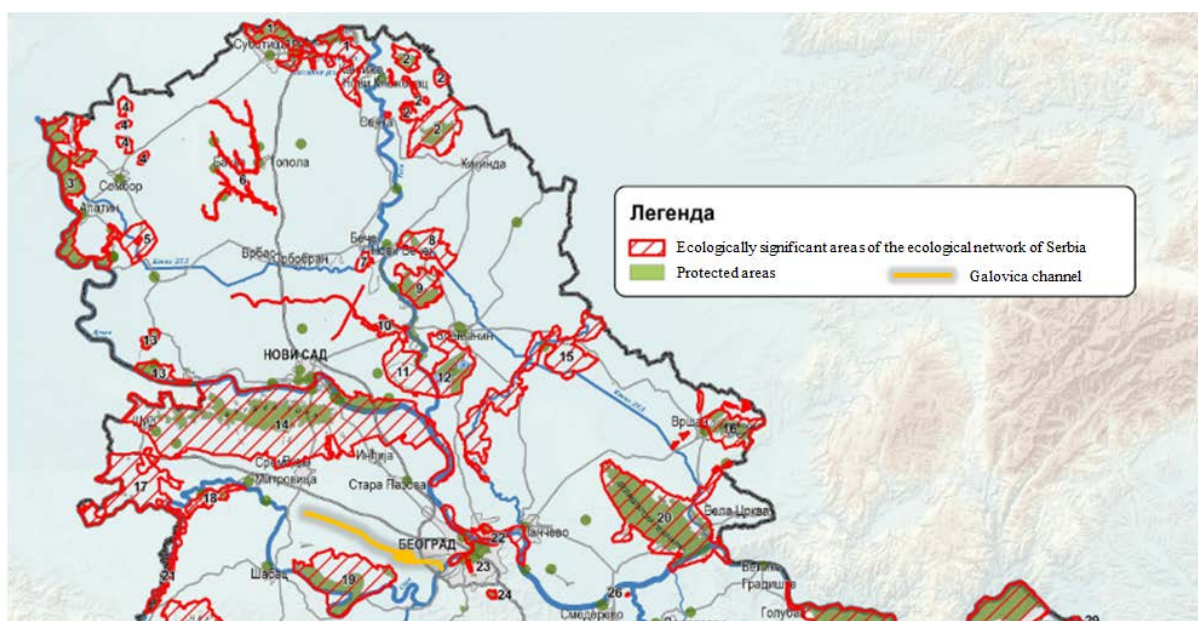
Локација потпројекта се не налази нити ће утицати на заштићено подручје природе за које је спроведен или покренут поступак заштите, нити се налази у подручју еколошке мреже Републике Србије.

Најближе заштићено природно подручје је Парк природе „Обедска бара“, означен као „S1“ на слици испод, који је удаљен преко 20 km од подручја потпројекта. Специјални резерват природе Обедска има укупну површину од 19.667 хектара, од чега се 11.083 хектара (55,3%) налази у приобаљу. Овај део служи као важно подручје за задржавање поплава које помаже у спречавању поплава низводно у Београду.

Слика 9: Канал Галовица и заштићена природна/културна подручја у широј зони пројекта

Еколошка мрежа Републике Србије, као функционално и просторно повезана целина, успоставља се ради одржавања типова станишта од посебног значаја за заштиту, обнову и/или унапређење поремећених станишта. Еколошку мрежу Републике Србије чине еколошки значајна подручја и еколошки коридори. Најближе заштићено еколошки значајно подручје је „Обедска бара“, означена као „19“ на слици испод, која је удаљена преко 10 km од подручја потпројекта.

Слика 10: Канал Галовица и еколошки значајна подручја у широј зони пројекта

2.1.3. Биодиверзитет у подручју пројекта

Канал Галовица и његова непосредна околина чине веома измењено агрохидраулично окружење. Унутар коридора канала, биодиверзитет је уско повезан са воденим системом канала и уским насипима са растињем који га подупиру. Водена станишта су доминирана заједницама трске (*Phragmites australis*) и раштрканим потопљеним макрофитима где је багероване ређе. Ове површине под растињем стварају важна микростаништа за водоземце као што је мочварна жаба (*Pelophylax ridibundus*), мале рибе прилагођене споро текућим водама и водене бескичмењаке.

Копнени биодиверзитет у коридору одражава притисак интензивне пољопривреде. Насипи и ивице поља пружају маргинална уточишта за мале сисаре, гмизавце и птице пољопривредних земљишта. Врсте забележене у сличним системима канала Војводине укључују шење, чапље и чворке, који користе отворене водене површине и дренажне обале за хранење. Међутим, популације су фрагментирани и осетљиве на сезонске агрохемикалне примене. Отицање хербицида, фунгицида и

инсектицида са суседних поља има директан утицај на водени биодиверзитет, што доводи до смањења популација инсеката, стреса водоземаца и контаминације водених седимената. Опрашивачи су посебно осетљиви на заношење пестицида, који доспевају до насипа током периода прскања.

У контексту ЕУ, Директива о стаништима (92/43/ЕЕЗ) и Директива о птицама (2009/147/ЕЗ) не означавају овај коридор као подручје Натура 2000 и подручје пројекта није под формалним режимом заштите.

Ипак, Еколошки и социјални стандард ESS6 (Очување биодиверзитета и одрживо управљање живим природним ресурсима) сматра се релевантним за активности, с обзиром на локална станишта дуж приближно 50 km канала (трска, травњаци, жбунасти рубови) и присуство мале фауне унутар коридора од ± 50 m. У складу са ESS6, биће имплементиран разуман ниво избегавања, минимизирања и праћења.

2.1.4. Квалитет ваздуха

Основни квалитет ваздуха у зони канала Галовица је генерално добар, због недостатка индустријских емисија у непосредној близини. Међутим, локализовани утицаји су јасно повезани са пољопривредним активностима. Емисије прашине се јављају током сезоне орања и жетве, често се таложећи на каналским водама и насипима. Пољопривредне машине доприносе испуштању азотних оксида и честица из сагоревања дизела, посебно током наводњавања и одводњавања које захтевају пумпе. Иако се ове емисије брзо распршују у отвореном низијском пределу, оне стварају сезонске скокове који се могу детектовати на оближњим станицама за мониторинг.

Значајнија забринутост настаје због распршивања и испаравања пестицида. Током периода прскања, фине капљице и испарљива једињења се преносе у ваздух, што утиче не само на пољопривредне раднике већ и на становнике мањих сеоских насеља која се налазе у близини канала. Примена ђубрива, посебно производа на бази азота, доводи до емисије амонијака (NH_3), што може допринети стварању секундарних честица. Ове емисије представљају кумулативне пољопривредне притиске који, иако су у оквиру годишњих прагова које је пријавила Агенција за заштиту животне средине Републике Србије, стварају понављајуће краткорочне епизоде смањеног квалитета ваздуха.

Што се тиче усклађености, ови притисци спадају под ESS3 Светске банке (Ефикасност ресурса и спречавање и управљање загађењем), који захтева минимизирање емисија у ваздух и промоцију добре међународне индустријске праксе. Са стране ЕУ, Директива о квалитету амбијенталног ваздуха (2008/50/ЕЗ) поставља оквир за одржавање безбедних концентрација загађујућих материја. Конкретније, Директива о националним граничним вредностима емисија (2016/2284/ЕУ) усмерена је на емисије амонијака из пољопривреде, док се Директива о одрживој употреби пестицида (2009/128/ЕЗ) бави проблемом заношења спреја и обавезује државе чланице, укључујући и Србију као земљу кандидата, да смање ризике и утицаје употребе пестицида. Ови инструменти заједно наглашавају важност технологија за смањење дрифта, заштитних зона и интегрисаног управљања штеточинама како би се заштитио квалитет ваздуха у коридору Галовица.

2.1.5. Коришћење земљишта и квалитет земљишта

Зона канала Галовица налази се у пејзажу којим доминира интензивна пољопривреда. Земљиште је обично подељено између водотока, заштитних насипа и поља кукуруза, сунцокрета, пшенице и соје. Насипи се одржавају првенствено због хидрауличке стабилности и стога су ретко обрасли растињем, нудећи ограничену еколошку вредност. У неким деловима су видљиви неформални приступни путеви, које користе тимови за одржавање и пољопривредне машине. Функционално коришћење земљишта је стога тесно испреплетено са пољопривредом, остављајући мало простора за полуприродно растиње.

Земљишта ове зоне су претежно черноземи, међу најплоднијим земљиштима у Европи. Њихова висока продуктивност подржава интензивне монокултуре, али их такође чини осетљивим на деградацију. Вишеструка употреба тешке механизације сабија земљиште, смањујући инфилтрацију и повећавајући отицање у канал. Одсуство вишегодишњег растиња на ободима поља и ускост

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА
ГАЛОВИЦА

дренажних трака повећавају ризик од ерозије ветром, што је добро документован проблем у отвореним пољопривредним пејзажима Војводине. Испирање хранљивих материја из азотних ђубрива је уобичајено, при чему нитрати улазе и у подземне воде и у канал. Остаци пестицида су широко присутни у земљиштима Војводине, а у коридору Галовице ови остаци се лако транспортују у површинске воде током падавина, утичући на квалитет седимента и водених површина.

Ова ситуација представља директан изазов у оквиру ESS3 Светске банке, која наглашава ефикасно коришћење земљишта и тла. На нивоу ЕУ, Директива о нитратима (91/676/ЕЕЗ) има за циљ заштиту вода од загађења нитратима из пољопривреде, док Директива о одрживој употреби пестицида поново појачава потребу за минимизирањем преноса пестицида у земљиште и воду. Иако је Србија још увек у процесу усклађивања са овим директивама, принципи су применљиви у систему Галовица, где уски приобални заштитни појасеви и неодрживе праксе обраде земљишта стварају мерљиве ризике по квалитет земљишта и воде.

2.1.6. Клима

Галовича канал се налази у зони унутар 6 општина у Сремском округу: Нови Београд, Сурчин, Рума, Стара Пазова и Пећинци. Зона пројекта се налази на надморској висини од око 100 метара. Има влажну суптропску климу, без сушног периода. Годишња температура у округу је 14,5°C и за 1,24% је виша од просека за Србију. Сремски округ обично прими око 82 милиметра падавина и има 132 кишна дана (36% времена) годишње. Влажнија сезона траје 2,8 месеци, од априла до јула. Месеци са највише влажних дана су мај и јун.

Месец	Јан	Феб	Мар	Апр	Мај	Јун	Јул	Авг	Сеп	Нов	Окт	Дец	Год
Рекордно висока температура °C (°F)	15,0 (59,0)	19,0 (66,2)	25,0 (77,0)	32,0 (89,6)	32,0 (89,6)	37,0 (98,6)	42,0 (107,6)	42,0 (107,6)	36,0 (96,8)	31,0 (87,8)	25,0 (77,0)	17,0 (62,6)	42,0 (107,6)
Просечна висока температура °C (°F)	3,93 (39,07)	6,65 (43,97)	12,77 (54,99)	18,51 (65,32)	22,03 (71,56)	26,36 (79,48)	28,95 (84,11)	30,69 (97,24)	24,8 (76,64)	18,29 (64,92)	12,57 (54,63)	5,91 (42,64)	17,62 (63,72)
Дневни просек температуре °C (°F)	1,84 (35,31)	4,23 (39,61)	9,71 (49,48)	15,14 (59,25)	18,77 (65,79)	23,22 (73,8)	25,4 (77,72)	26,48 (79,66)	20,96 (69,73)	14,93 (58,87)	9,64 (49,35)	3,57 (38,43)	14,49 (58,08)
Просечна ниска температура °C (°F)	-1,1 (30,02)	0,64 (33,15)	4,74 (40,53)	8,42 (47,16)	11,74 (53,13)	15,36 (59,65)	16,57 (61,83)	17,12 (62,82)	13,83 (56,89)	9,83 (49,69)	5,99 (42,78)	0,83 (33,49)	8,66 (47,59)
Рекордно ниска температура °C (°F)	-13,0 (8,6)	-24,0 (-11,2)	-12,0 (10,4)	0,0 (0)	2,0 (35,6)	6,0 (42,8)	9,0 (48,2)	9,0 (48,2)	5,0 (41,0)	0,0 (0)	-5,0 (23,0)	-15,0 (5,0)	-24,0 (-11,2)
Просечне падавине mm (инчи)	74,95 (2,95)	78,38 (3,09)	80,61 (3,17)	70,37 (2,77)	171,12 (6,74)	128,05 (5,04)	86,37 (3,4)	48,95 (1,93)	63,55 (2,5)	66,49 (2,62)	53,98 (2,13)	54,65 (2,15)	81,46 (3,21)
Просечан број дана са падавинама (≥ 1.0 mm)	11,27	11,82	11,27	10,55	16,64	16,18	12,18	8,18	8,64	8,36	8,18	8,82	11,01
Просечна релативна влажност (%)	81,79	76,92	67,86	65,07	71,35	71,58	64,72	56,52	59,95	66,12	72,37	78,03	69,36
Просечан број сунчаних сати месечно	6,38	6,64	9,35	12,45	13,19	13,71	14,01	13,73	11,27	8,97	7,46	6,64	10,32

Табела 1: Клима Срема – Месечни просеци

2.1.7. Културно наслеђе

У фази припреме потпројекта нису уочени археолошки или културни ресурси. У зони Потпројекта нема законом заштићених археолошких налазишта. План управљања животном средином и друштвеним питањима такође обухвата процедуру случајних открића у случају да се током радова открије било какво културно наслеђе. У случају било каквог открића, Извођач ће одмах прекинути радове и обавестити Управу за инциденте, промене и проблеме (IPCM). Инфраструктура заједнице

На месту где железничка пруга прелази канал Галовице (km 10+480), налази се железнички мост који не задовољава својим отвором и висином, па долази до непримерене каскаде која узрокује урушавање низводне леве обале, која се при високом водостају односи јер је сам мост попут млазнице. Каскада ће бити затрпана и неће се изводити никакви други радови у оквиру радова на санацији канала Галовица.

Слика 11: Железнички мост преко канала Галовица на km 10+508

На траси канала Галовица регистровани су следећи објекти:

- на km 1+341 – мост,	- на km 20+728 – висући мост,
- на km 2+571 – мост,	- на km 22+045 – мост,
- на km 2+900 – мост изнад ауто-пута,	- на km 26+241 – мост,
- на km 4+709 – мост,	- на km 28+564 – мост,
- на km 6+441 – мост,	- на km 31+178 – мост,
- на km 7+500 – мост,	- на km 35+958 – мост,
- на km 8+543 – мост изнад ауто-пута,	- на km 37+722 – мост,
- на km 8+571 – железнички мост,	- на km 39+806 – бетонски пропуст,
- на km 9+561 – мост,	- на km 40+547 – радијална капија,
- на km 10+508 – железнички мост,	- на km 41+875 – мост,
- на km 12+428 – мост,	- на km 45+088 – бетонски пропуст,
- на km 14+708 – мост,	- на km 45+985 – квар,
- на km 18+246 – мост,	- на km 46+487 – бетонски пропуст,
- на km 20+181 – радијална капија	

Слика 12: мост изнад ауто-пута на km 2+900 и сервисни путеви дуж канала

Становништво

Сурчин

Јаково

2.1.8. Власништво над земљиштем и правни статус

Власништво над земљиштем у оквиру директног подручја утицаја потпројекта Радови на санацији канала Галовица је јавно. Већи део подручја директног утицаја дуж канала Галовица налази се на земљишту у власништву Републике Србије, а којим управља Јавно водопривредно предузеће (ЈВП) „Воде Војводине“. Пројектни радови везани за чишћење растиња, земљане радове и обнову канала су претежно планирани унутар постојећих праваца пролаза и на овом јавном земљишту. Детаљан статус власништва над земљиштем дат је у одељку 2.3

Приватне парцеле земљишта и добровољне службености

Упркос претежно јавном карактеру подручја пројекта, овај потпројекат такође захтева коришћење одређених парцела у приватном власништву за радове на некатегорисаном приступном путу који води до ЦС Галовица и ЦС Петрац Нова у дужини од 2.450 m, и транспорт ископаног материјала до одређених одлагалишта седимента. Ова приватна земљишта се тренутно користе као пољски путеви и већ су у јавној употреби, иако правно припадају приватним субјектима. Добровољни споразуми су постигнути са приватним власницима земљишта о успостављању привремених права службености током трајања грађевинских радова. Ниједно друго приватно земљиште неће бити трајно или привремено заузето, а закљученим уговорима о добровољној службености, пројекат је добио све потребне службености за цео обим радова.

Конкретне приватне парцеле о којима је реч укључују следеће власнике и земљишне парцеле:

1. Власник: New International Investments 011 d.o.o.

- о Локација: Општина Сурчин, катастарска општина Сурчин
- о Парцеле:
 - Бр. 4689/3
 - Бр. 4689/12
 - Бр. 4816

За коришћење ових парцела за приступне путеве за грађевинске машине и транспорт материјала додељена је добровољна службеност. Пример уговора је дат у Прилогу X. Није потребна никаква надокнада, а службеност остаје на снази док се сви радови из уговора о радовима на санацији канала Галовица не заврше и не предају се ЈВП Галовица.

2. Власник: BBSE Investment d.o.o.

- о Локација: општина Сурчин, катастарска општина Јаково
- о Парцеле:
 - Бр. 2959/2
 - Бр. 2961/2

За ове парцеле је додељена добровољна службеност ради олакшавања пролаза механизације и материјала дуж постојећих пољских путева док се радови не заврше и не предају ЈВП Галовица. Није потребна никаква надокнада. Пример споразума дат је у Прилогу 6.

3. Власник: Agroindustrijska korporacija Beograd a.d.

- о Локација: општина Сурчин, катастарска општина Јаково
- о Парцела:
 - Бр. 2976

Agroindustrijska korporacija Beograd a.d. је добровољно доделила право службености Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде – Дирекцији за воде, којим је омогућен пролаз грађевинских машина и транспорта материјала за радове на каналу Галовица. Службеност прати трасу постојећег пољског пута дуж ивице парцеле, обезбеђујући минимално ометање земљишта. Власник не тражи надокнаду за ову службеност. Службеност остаје на снази док се не заврше сви радови из уговора о радовима на санацији канала Галовица и док се завршени објект не преда, а права ће бити пренета на изабраног извођача радова по закључењу уговора о радовима.

Земљиште које је предмет ових добровољних службености представља само мали део укупног приватног поседа и не укључује обрадиво земљиште или имовину која захтева надокнаду за усеве, дрвеће или зграде. Ови аранжмани су у потпуности у складу са одредбама ESS5 Светске банке о откупу земљишта, осигуравајући да је приступ земљишту обезбеђен путем добровољних споразума, а не присилном експропријацијом.

Узорак обрасца сагласности дат је у Прилогу 6. Права службености се формализују и чувају као званична преписка у оквиру Дирекције за воде. Све евиденције које се односе на ове споразуме води и архивира Правно одељење Дирекције.

Поред тога, стручњаци за заштиту животне средине и друштвена питања (ES) у оквиру Јединице за имплементацију пројекта (PIU) Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (MPFWM) одговорни су за праћење еколошког и друштвеног учинка извођача радова. То обухвата осигуравање да се све активности које се спроводе у оквиру права службености спроводе у потпуности у складу са прописаним условима и да не резултирају негативним утицајима на животну средину или друштво.

Одлагалишта седимента

Пројекат такође обухвата одлагање седимента на одређеним локацијама, којима свима управљају јавни или локални субјекти заједнице. Ово садржи:

- Јавно комунално предузеће „Сава” у Пећинцима
- Месна заједница у Буђановцима
- Јавно комунално предузеће „Сурчин“

Ова одређена места се већ користе у сличне сврхе и потврђено је да су погодна за постављање екстрахованих/ископаних материјала, у складу са националним прописима о одлагању седимента.

2.1.9. Локација и обим неформалних одлагалишта отпада

Теренским истраживањима означене су **четири дивље депоније** које се налазе дуж канала Галовица на следећим стациоณาма:

- km 2+980,39
- km 6+303,51
- km 8+087,90
- km 37+809,51

Ова места су настала као последица **неконтролисаног одлагања кућног и грађевинског отпада**.

Отпад на овим локацијама се састоји од **мешаног неопасног отпада**, укључујући:

- Чврсти комунални отпад
- Грађевински и рушевински отпад
- Кабасти кућни предмети

Према националним прописима за класификацију отпада, уочене су следеће врсте отпада:

- 20 02 02 – Тло и камење

- 20 03 01 – Мешани комунални отпад
- 20 03 07 – Кабасти отпад
- 20 03 99 – Остали комунални отпад који није другачије наведен

У неким случајевима је примећен и **кабасти и електронски отпад** што одражава праксу незаконитог одлагања од стране локалног становништва.

Иако је отпад примећен на наведеним локацијама класификован као **неопасан** према националним прописима, могућност наилажења на **опасан отпад** током активности уклањања не може се одбацити.

У случају откривања опасног отпада, **сви радови морају бити одмах обустављени**, а Извођач радова мора обавестити Инжењера и Наручиоца, у складу са релевантним законским прописима и процедурама Плана управљања животном средином и друштвеним питањима (ESMP) Пројекта.

2.2. Опис радова на потпројекту

Радови на потпројекту се састоје од следећих компоненти:

2.2.1. Припремни радови

- Геодетски радови – обухватају снимање и геодетско обележавање трасе,
- Припрема градилишта – чишћење терена и постављање привремених објеката,
- Појачан рад црпне станице Галовица како би се смањио ниво воде у каналу

2.2.2. Уклањање растиња

- Радови на механичком кошењу траве тракторским грабуљама, - Радови на механичком уклањању трске тракторским грабуљама, - Радови на механичком уклањању воденог растиња,
- Радови на механичком уклањању растиња багером,
- Сечење дрвећа моторном тестером, сечење грана и остављање истих по страни.
- Вађење пањева механизацијом, са транспортом и истоваром у претходно ископану јаму и затрпавањем слојем земље.

2.2.3. Земљани радови

- Механичко ископавање хумуса булдожером, утовар, транспорт и распростирање,
- Изградња – формирање насипа булдожером,
- Хумусификација косине и круне насипа,
- Затрављавање површина насипа стандардном мешавином траве,
- Формирање платформе – механички ископ горње радне платформе са одлагањем на привремену депонију, утовар, транспорт и распршивање,
- Ископавање канала багером са дугим краком,
- Утовар, транспорт и расипање млевеног материјала,
- Уклањање старе депоније – механичко ископавање багером са утоваром у камион, транспортом и распршивањем,
- Израда радне платформе за механичко чишћење пропуста багером, - Механичко чишћење пропуста, утовар, транспорт и расипање, - Механичко вађење крупног отпада из профила канала,

-

2.2.4. Радови на ојачању деонице канала каменим насипом од 10+420-10+456

- Набавка, транспорт и уградња камена,
- Ископ косине канала, утовар, транспорт и распршивање,
- Уградња земљаног материјала у профиле канала где се прави камени насип,
- Набавка, транспорт и постављање геотекстила на датој деоници, као подлоге за камени насип,

2.2.5. Радови на некатегорисаном приступном путу који води до ЦС Галовица и ЦС Петрац Нова у дужини од 2.450 m (равнање терена, набавка, транспорт и распрострањавање и ваљање ломљеног камена)

- Поравнавање тла,
- Набавка, транспорт, раширење и ваљање теста, са три преласка ваљка

2.2.6. Радови на изради бетонске облоге – бетонирање дна и косине канала испод пропуста.

- Ручни ископ испод цевовода за бетонирање дна и косине канала, утовар, транспорт и распрострањавање,
- Обарање шипова ради обезбеђивања радова током израде бетонске облоге,
- Набавка, транспорт и уградња шљунка у тампон слоју дебљине 10 cm,
- Набавка и транспорт бетона МВ 30 са ручном уградњом у објекте,
- Израда бетонске облоге на шљунковитој подлози,
- Пумпање воде моторном пумпом током извођења радова,

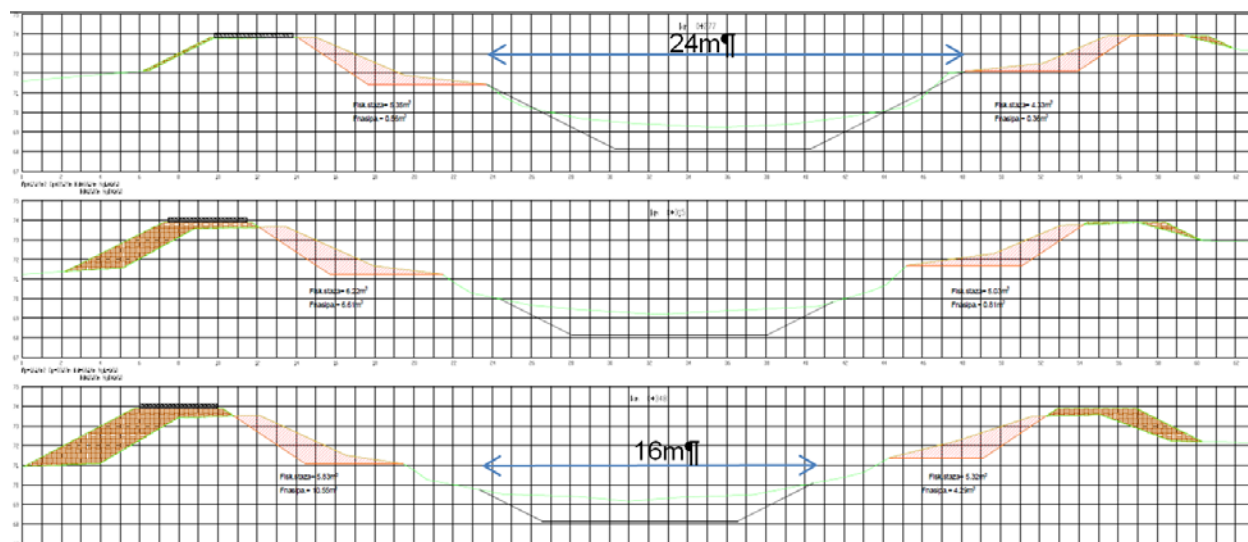
2.2.7. Санација постојећег приступног пута у дужини од 9.190 m

- Геодетско обележавање трасе.
- Набавка, транспорт и уградња материјала погодног за санацију рупа и ивица коловоза као део корекције попречног поравнавања. За материјал користите дробљени камени агрегат DKA 31-63 mm.
- Машински ископ земљаног материјала укупне ширине један и дубине $d=0,5$ m ради проширења коловоза. Позиција обухвата ископ, утовар и транспорт материјала до максимално 5 километара.
- Машински ископ хумуса укупне ширине 4,5 m и дебљине слоја $d=0,15$ m. Ова позиција обухвата ископ, утовар и превоз хумуса до максимално 5 километара.
- Набавка, транспорт и уградња пешчаног материјала укупне ширине један метар и дебљине слоја $d=0,2$ m ради проширења коловоза.
- Набавка, транспорт и уградња дробљеног каменог агрегата DKA 063 mm укупне ширине један метар и дебљине слоја $d=0,2$ m за проширење коловоза.
- Набавка, транспорт и уградња дробљеног каменог агрегата DKA 031 mm укупне ширине један метар и дебљине слоја $d=0,1$ m за проширење коловоза.
- Набавка, транспорт и уградња дробљеног каменог агрегата DKA 031 mm укупне ширине 4,5 метара и дебљине слоја $d=0,1$ m за потребе корекције нивелете целог коловоза.
- Изградња носеће коловозне конструкције стабилизацијом тла употребом хидрауличног везива укупне ширине 4,5 метара и дебљине слоја $d=0,25$ m. Стабилизовани слој мора бити збијен до чврстоће од најмање 70 МПа.
- Набавка, транспорт и уградња битуминизованог носећег слоја BNS22 укупне ширине 4 метра и дебљине слоја $d=8$ cm.

- Набавка, транспорт и уградња асфалтног слоја АВ11 укупне ширине 4 метра и дебљине слоја $d=5$ cm.
- Изградња насипа поред пута од земљаног материјала ширине 0,5 метара са сваке стране пута.

2.2.8. Попречни пресек корита канала – Коридор радова

Усвојене димензије корита канала Галовица:

Слика 13: Попречни пресек корита канала Галовица

2.3. Откуп земљишта и ограничења у вези са земљиштем

Активности потпројекта су распоређене у 7 главних компоненти:

- Припремни радови,
- Уклањање растиња,
- Земљани радови,
- Радови на ојачању деонице канала каменим насипом од 10+420-10+456,
- Радови на некатегорисаном приступном путу који води до ЦС Галовица и ЦС Петрац Нова у дужини од 2.450 m (равнање терена, набавка, транспорт и распрострањавање и ваљање ломљеног камена)
- Радови на изради бетонске облоге – бетонирање дна и косине канала испод пропуста и
- Санација постојећег приступног пута у дужини од 9.190 m.

Активности од а) до ђ) не захтевају трајно стицање приватног земљишта за његов развој, не користе земљиште које је тренутно заузето или се редовно користи у производне сврхе (нпр. баштованство, пољопривреда, пашњаци, места за риболов, шуме, нити физички расељавају појединце, породице или предузећа, не доводе до привременог или трајног губитка усева, воћака или кућне инфраструктуре. Радови у оквиру ових компоненти, укључујући радове на приступном путу под д) у дужини од 2.450 m и бетонске радове, биће у оквиру постојећег права пролаза на земљишту у власништву Републике Србије. Радови ће се изводити или са самог канала или са постојећих приступних путева на врху канала. Овај приступни пут ће олакшати транспорт робе и грађевинског материјала и омогућити грађевински саобраћај и транспорт ископаног материјала од канала до одлагалишта.

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА
ГАЛОВИЦА

Катастарска парцела	Катастарска општина	Носилац власништва над земљиштем и имовином	Приложена имовина
988	Деч	Република Србија – Јавно земљиште/ Јавно водопривредно предузеће „Воде Војводине“	Нема имовине
1033	Сурчин	Република Србија – Јавно земљиште/ Јавно водопривредно предузеће „Воде Војводине“	Нема имовине
1447	Сурчин	Република Србија – Јавно земљиште/ Јавно водопривредно предузеће „Воде Војводине“	Нема имовине
2128	Сурчин	Република Србија – Јавно земљиште/ Јавно водопривредно предузеће „Воде Војводине“	Нема имовине
2133	Сурчин	Република Србија – Јавно земљиште/ Јавно водопривредно предузеће „Воде Војводине“	Нема имовине
2314	Сурчин	Република Србија – Јавно земљиште/ Јавно водопривредно предузеће „Воде Војводине“	Нема имовине
2384	Сурчин	Република Србија – Јавно земљиште/ Јавно водопривредно предузеће „Воде Војводине“	Нема имовине
2385	Сурчин	Република Србија – Јавно земљиште/ Јавно водопривредно предузеће „Воде Војводине“	Нема имовине
2577	Прхово	Република Србија – Јавно земљиште/ Јавно водопривредно предузеће „Воде Војводине“	Нема имовине
3250	Шимановци	Република Србија – Јавно земљиште/ Јавно водопривредно предузеће „Воде Војводине“	Нема имовине Право службености закључено у име општине Пећинци за изградњу градске канализације у дужини од 36 m
4823/11	Сурчин	Република Србија – Јавно земљиште/ Јавно	Нема имовине Право службености успостављено у име ЈП „Србијагас“. Право

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА
ГАЛОВИЦА

		водопривредно предузеће „Воде Војводине“	службености успостављено у име ЈП којим се омогућава право на гасовод
4823/12	Сурчин	Република Србија – Јавно земљиште/ Јавно водопривредно предузеће „Воде Војводине“	Нема имовине Право службености основано у име ЈП „Србијагас“ за гасовод

Табела 2: Власништво над земљиштем за активности потпројекта наведене под а) до ђ)

Права службености која су већ успостављена на јавном земљишту приказаном у табели 2 изнад су историјског карактера и додељена су у корист субјеката наведених у табели. Таква права остају непромењена и неће ометати или на други начин ометати извођење радова или обрнуто.

Санација постојећег приступног пута у дужини од 9.190 m (активност „е“) подразумева санацију постојећег приступног пута дуж подножја насипа за заштиту од поплава реке Саве узводно од ЦС Галовица. На врху насипа за заштиту од поплава налази се и сервисни пут који, како су известили представници ЈВП „Воде Војводине“, није адекватан за кретање тешке механизације и грађевинских возила, јер то може утицати на стабилност насипа. Због тога је пројектом предложено да се приступни пут у подножју насипа санира како би се омогућило кретање грађевинског саобраћаја и транспорт материјала.

Постоје подручја у којима постојећи сервисни путеви нису у стању које би омогућило безбедно кретање возила и опреме. Ово се углавном односи на сервисне путеве од црпне станице Галовица узводно до km 46+880:

- Лежиште песка Јаковачка кумша
- Лежиште песка Јаковачка кумша – за које се тачна локација унутар подручја утврђује путем писаних уговора. Друго подручје има највећи капацитет апсорпције и тамо ће се таложити већина седимената. Локације:

Земљиште на којем се налази постојећи приступни пут планиран за санацију је претежно јавно. Међутим, предметни приступни пут делимично пролази и кроз 6 приватних земљишних парцела у власништву 3 правна лица. Овај пут се редовно користи за кретање возила за одржавање и од јавности, укључујући и оне делове пута који се налазе на приватном земљишту. Прибављена је добровољна писана сагласност власника земљишта којом се обезбеђују привремена права службености за радове на санацији и некатегорисани приступни пут до завршетка радова и активности потпројекта. Пројекат нема потребу и неће прибегавати другим врстама откупа као што су експропријација или друге обавезне процедуре у складу са националним законом или ESS5. По завршетку свих радова, земљиште ће бити враћено у власништво и формално враћено законитим носиоцима власништва, како је наложено уговорима о службености.

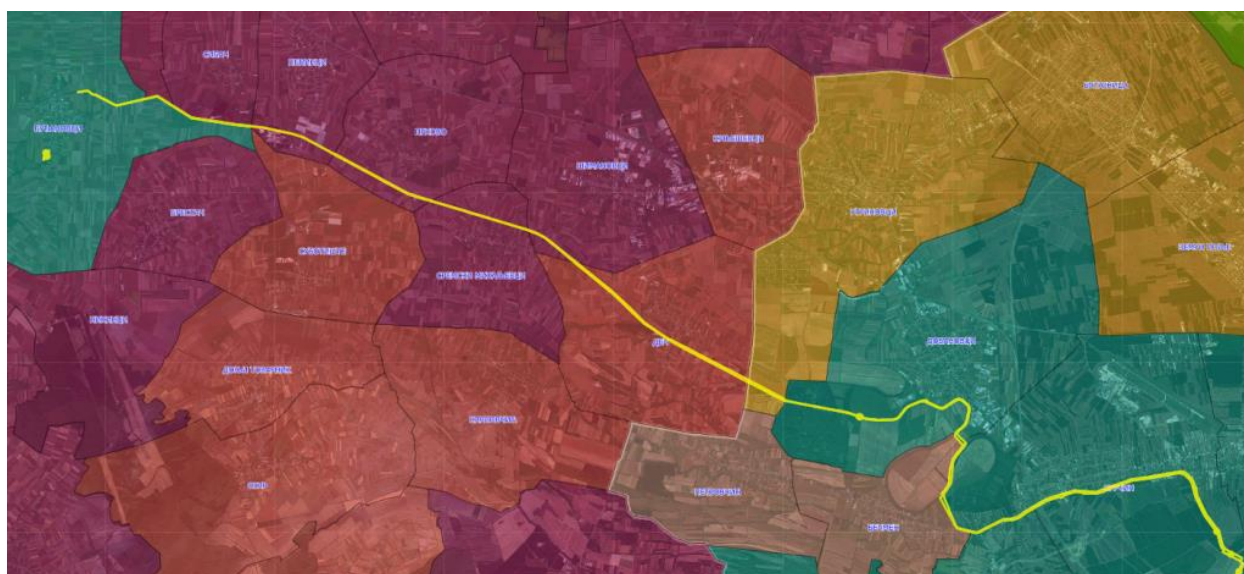
Табела 3: Списак приватног земљишта за које је додељено право службености

Катастарска парцела	Катастарска општина	Носилац власништва над земљиштем и имовином	Приложена имовина
4689/3	Сурчин	New International Investments 011 d.o.o.	Нема имовине
4689/12	Сурчин	New International Investments 011 d.o.o.	Нема имовине
4816	Сурчин	New International Investments 011 d.o.o.	Нема имовине

2959/2	Јаково	BBSE Investment d.o.o	Нема имовине
2961/2	Јаково	BBSE Investment d.o.o	Нема имовине
2976	Јаково	Agroindustrijska korporacija Beograd a.d	Нема имовине

Табела у којој су наведене приватне земљишне парцеле које су предмет откупљених права службености, када се чита заједно са табелом јавних земљишних парцела, сматраће се да представља потпун и исцрпан скуп земљишта унутар којег треба да се изводе сви пројектни радови.

Канал покрива 10 катастарских општина.

Слика 14: Трасирање канала Галовица релевантно за катастарске општине

На деоници од km 20+060 до km 21+900, канал пресеца земљиште у власништву Министарства одбране. У том подручју на km 20+181 налази се неисправна радијална капија која захтева поправку, што је део посебног потпројекта бр. 10 (видети фусноту 1). Земљиште је углавном шума и ливаде и представља ловиште којим управљају војне власти. Ипак, комерцијални лов је дозвољен. Посебна дозвола добијена од војних власти је обавезан услов за извођење радова у предметном подручју. На сликама испод је приказано горе описано подручје.

2.4. Одлагалишта

Земљиште одређено за одлагање уклоњених седимената су постојећа одређена одлагалишта којима управљају три различита комунална предузећа, односно локалне самоуправе: Јавно комунално предузеће „Сава“ из Пећинаца, Месна заједница Буђановци, Јавно комунално предузеће „Сурчин“.

Седименти и материјал ископан из канала биће одложени на 3 различите локације: Деч, Буђановци и Јаковачка кумша. Ознака је успостављена путем писмених сагласности са јавним предузећима за управљање и месним заједницама којима је поверено управљање овим подручјима.

Следећи одељак садржи детаљан опис локације, положаја релевантног за шире подручје и доказ о власништву над земљиштем.

ОДЛАГАЛИШТЕ ДЕЧ

Ово лежиште се састоји од једне катастарске парцеле 2264/1 у Катастарској општини Буђановци, општина Рума. Земљиште је у јавном власништву. Нису наведене никакве неформалне употребе

или занимања, нити активности које стварају средства за живот. Сагласност за одлагање седиментног материјала ископаног из канала Галовица у количини од 500.000 m³ добијена је у писаној форми од Јавног комуналног предузећа „САВА“ задуженог за управљање овим подручјем. Извођач радова ће бити одговоран за ископавање, транспорт и равнање седимената користећи сопствену механизацију, што је назначено као услов у сагласности издатој 15. марта 2024. године.

ЛЕЖИШТЕ БУЋАНОВЦИ

Ово лежиште се састоји од две катастарске парцеле 1197/3 и 1192 у Катастарској општини Буђановци, општина Рума. Земљиште је у јавном власништву. Нису наведене никакве неформалне употребе или занимања, нити активности које стварају средства за живот. Сагласност за депоновање седиментног материјала ископаног из канала Галовица у количини од 300.000 m³ добијена је у писаној форми од Општинске канцеларије у Буђановцима, која је задужена за управљање овим подручјем. Извођач радова ће бити одговоран за ископавање, транспорт и равнање седимената користећи сопствену механизацију, што је назначено као услов у сагласности издатој 22. марта 2024. године.

Слика 15: Одлагалиште Деч

Слика 16: Одлагалиште
Буђановци

Слика 17: Јаковачка кумша

ОДЛАГАЛИШТЕ ЈАКОВАЧКА КУМША

Јаковачка кумша има укупну површину од 320,50 хектара и има највећи капацитет пријема. Очекује се да ће већина седимената бити тамо складиштена/одложена. Читава локација се састоји од више катастарских парцела, које су све у јавном власништву. Општа сагласност за депоновање седиментног материјала добијена је у писаној форми од Јавног комуналног предузећа „Сурчин“ (ЈКП „Сурчин“) које управља и управља овим подручјем. Конкретна локација унутар овог подручја још није дефинисана и биће накнадно договорена кроз формалан писани правни споразум између ЈКП „Сурчин“ и ЈВП „Галовица“, једног од крајњих корисника радова у чије име је издата сагласност. Читаво подручје је постојеће место за вађење песка. Једно од највећих у београдском подручју. Наводи се да се активност вађења врши уз обавезне дозволе у складу са Законом о рударству. Активности вађења које су тренутно у току спроводи Јавно комунално предузеће Сурчин, које је истовремено и управник и оператер места вађења. У току су активности вађења које неће бити ометане ни привремено ни трајно због ове додатне залихе седиментног материјала. Извођач радова ће бити одговоран за ископавање, транспорт и распршивање седимената користећи сопствену механизацију и биће му дозвољено да складишти само материјал који је хемијски атестиран и чист. Ово је назначено у Одлуци о давању дозволе од 8. марта 2024. године. Ископане седименте ће Извођач радова транспортовати до одређених места за складиштење/одлагање користећи приступне путеве који обезбеђују приступ местима за складиштење. Приступни путеви ће се скоро искључиво користити као пут за транспорт ископаног материјала.

2.5. Ангажовање заинтересованих страна, објављивање информација и јавне консултације

У складу са захтевом ESS10 Светске банке, припремљен је План ангажовања заинтересованих страна (SEP) специфичан за потпројекат, који укључује механизам за жалбе специфичан за потпројекат који је успостављен за тај потпројекат. Посебни информативни материјали (брошуре и постери о механизму за подношење жалби) израђени су ради упознавања локалног становништва са каналима и процедурама за решавање притужби и налазе се у процесу дистрибуције. Водич/приручник за механизам за подношење жалби биће такође урађен до краја септембра 2025. године, а кутије за предлоге биће постављене на градилишту пре почетка радова. Да би се забележиле и пратиле жалбе примљене у оквиру потпројекта, води се посебан информациони систем/база података за управљање механизмом за подношење жалби.

Поред тога, до новембра 2025. године биће постављени информативни пултови у општинама на које утиче подпројекат канала Галовица како би се локалним становницима пружиле информације о активностима ангажовања заинтересованих страна, новостима о изградњи и подацима за контакт са ЈИП-ом. Јединица за имплементацију пројекта (ЈИП) ће поставити информативне пултове у погођеним општинама, у просторијама сваке погођене општине, где ће моћи да се састају и деле информације о пројекту са лицима погођеним пројектом и другим заинтересованим странама. Брошуре и леци о различитим друштвеним и еколошким питањима везаним за пројекат биће доступни на овим информативним пултовима.

Представници Јединице за имплементацију пројекта (ЈИП) посетили су локацију подпројекта и одржали састанке са представницима управника канала Галовица, предузећа „Србијаводе“ и члановима заједнице на локацији у више наврата током 2024. године. Заједничка посета локацији деонице канала дужине 50 km спроведена је како би се проценили планирани радови на терену и осигурала усклађеност са еколошким и друштвеним заштитним мерама у складу са Оквиром за заштиту животне средине и друштвених питања (ESF). Посети су присуствовали представници Јединице за имплементацију пројекта (ЈИП) у оквиру Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (МПШВ), извођач радова, консултант за надзор, локална Дирекција за воде и стручњаци за животну средину и друштвена питања (ES) Јединице за имплементацију пројекта. Посета се фокусирала на три главна аспекта: (i) Преглед физичког обима радова, (ii) Идентификација и процена предложених одлагалишта за одлагање ископаног материјала; и (iii) Појачање захтева ESF-а, посебно оних који се односе на ESS1 (Управљање еколошким и друштвеним ризицима), ESS2 (Рад и услови рада) и ESS4 (Здравље и безбедност заједнице).

Поред тога, Извођач радова ће добити писана упутства у којима ће бити наведене његове обавезе у вези са правима службености и усклађеношћу са еколошким и друштвеним прописима. Специјалисти за заштиту животне средине и друштвена питања (ES) јединице за имплементацију пројекта (ЈИП) ће редовно пратити учинак извођача радова како би се осигурало потпуно поштовање одредби Плана управљања животном средином и друштвеним питањима и услова службености. Сву документацију, укључујући и уговоре о службености, чуваће Правно одељење Дирекције за воде.

Јединица за имплементацију пројекта (ЈИП) ће заједно са општинама чије је становништво погођено извршењем пројекта открити информације о потпројекту како би погођене заједнице и друге заинтересоване стране разумеле ризике и утицаје потпројекта, као и потенцијалне могућности за ангажовање заинтересованих страна током имплементације потпројекта.

Након двонедељног рока за објављивање, након што га одобри Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, нацрт овог Плана управљања животном средином и друштвеним питањима (ESMP) биће предмет јавних консултација. Плана управљања животном средином и друштвеним питањима биће објављен на српском и енглеском језику на веб-страници Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде уз позив на јавне консултације. Ово ће такође бити оглашено у локалним новинама. Консултативни састанци, према потреби, морају да понуде посебну подршку заинтересованим странама са инвалидитетом. Додатни формати попут скица локација,

физичких модела и филмских презентација биће размотрени за преношење релевантних информација.

У позиву ће бити наведено како се може приступити Плану управљања животном средином и друштвеним питањима о коме се треба консултовати, детаљима пројекта, датуму, времену и месту одржавања консултација, као и детаљима за контакт за повратне информације и/или питања.

Јавне консултације ће захтевати следеће информације: (а) да ли је списак наведених заинтересованих страна тачан; (б) предложене методе обавештавања и ангажовања (на пример, где се могу одржати састанци и радионице и како комуницирати са угроженим или рањивим групама); (в) предложени обим и формат ангажовања (на пример, врста састанака и трајање периода консултација); и (г) формат и језик информација које треба да се доставе. Повратне информације заинтересованих страна о овим аспектима биће прегледане и обухваћене Планом управљања животном средином и друштвеним питањима, по потреби.

Када се консултације заврше, биће припремљен записник са састанка који ће бити приложен Плану управљања животном средином и друштвеним питањима. Записник ће одражавати примљене повратне информације, постављена питања и како су она укључена у коначни документ. Присуство заинтересованих страна биће потврђено путем потписаног дневника присуства, пожељно са подацима за контакт са присутнима и фотографијама уз дозволу за њихово објављивање.

3. ПРАВНИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР

3.1. Релевантне институције

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде (МАНП) и Министарство заштите животне средине (МЗС) су кључне релевантне институције одговорне за управљање утицајима на животну средину у оквиру потпројекта Интегрисаног развојног програма коридора река Саве и Дрине (СДИП).

Јединица за имплементацију пројекта (ЈИП) основана у оквиру Дирекције за воде одговорна је за набавку, управљање уговорима, финансијско управљање, исплату, мере заштите животне средине и социјалне заштите, као и праћење и евалуацију.

Осталим аспектима управљања животном средином и друштвеним питањима везаним за пројекте Интегрисаног развојног програма коридора река Саве и Дрине бави се неколико других институција, међу којима су Јавна предузећа за управљање водама (ЈВП) „Србијаводе“, „Београд Воде“ и „Воде Војводине“.

3.2. Анализа алтернатива

Алтернативна рута за потпројекат није могла бити истражена, а само подручје утицаја није могло бити потпуно избегнуто због природе и циља потпројекта. Траса је постављена тако да прати ток канала, његов положај и еродирани, поплавне и изложене обале канала.

3.3. Поступак процене утицаја на животну средину у Републици Србији

Поступак процене утицаја на животну средину у Србији регулисан је Законом о процени утицаја на животну средину, који је усклађен са директивама Европске уније и међународним конвенцијама као што је Архуска конвенција. Овај правни оквир пружа структуриран приступ процени утицаја пројекта на животну средину, осигуравајући да се значајна еколошка питања реше пре одобравања пројекта.

У правном систему Републике Србије, поступак процене утицаја на животну средину регулисан је Законом о процени утицаја на животну средину, који је у потпуности усклађен са европском директивом о процени утицаја на животну средину (85/337/ЕЕЦ, 97/11/ЕЦ, 2003/35/ЕЦ и COM 2009/378).

Поступак процене утицаја на животну средину (EIA) у Србији се састоји од три главне фазе:

- преглед,
- одређивање обима, и
- студија и одлука о процени утицаја на животну средину.

Преглед: Ова почетна фаза одређује да ли је за предложени пројекат потребна студија процене утицаја на животну средину. Надлежни орган прегледа детаље пројекта и одлучује да ли је потребна студија о процени утицаја на животну средину на основу унапред дефинисаних критеријума. Овај корак је кључан у идентификацији пројекта који би могли имати значајан утицај на животну средину.

За радове на санацији канала Галовица није потребна студија о процени утицаја на животну средину, осим ако се пројекат не спроводи унутар заштићених подручја. У таквим случајевима, Одлука о потреби за студијом процене утицаја на животну средину мора се добити од надлежног органа као обавезан корак у складу са Законом о процени утицаја на животну средину.

Одређивање обима: Ако је као резултат процене утицаја на животну средину потребна студија о процени утицаја на животну средину (EIA), током фазе одређивања обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину (EIA) се дефинишу. У ово спада навођење кључних еколошких проблема којима треба управљати, методологија које треба користити и обима студије. Учешће јавности се подстиче током ове фазе како би се осигурало да се размотре сва релевантна питања. Овај колаборативни приступ помаже у креирању свеобухватне и фокусиране студије процене утицаја на животну средину.

Студија и одлука о процени утицаја на животну средину: Инвеститор пројекта припрема студију процене утицаја на животну средину, која укључује детаљну анализу потенцијалних утицаја на животну средину и предложене мере ублажавања. Студију затим прегледа надлежни орган, који на основу налаза доноси одлуку о томе да ли ће одобрити пројекат. Ова фаза осигурава да се сви утицаји на животну средину темељно процене и да се предузму одговарајуће мере за ублажавање било каквих негативних ефеката.

4. ПОТЕНЦИЈАЛНИ УТИЦАЈИ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И ДРУШТВО

С обзиром на то да ће постојећа инфраструктура, објекти и опрема бити санирани, реконструисани, поправљени и замењени током реализације потпројекта, утицаји на животну средину, како природну тако и људску, биће последица људског присуства и грађевинских машина, као и природе радова на санацији канала Галовица на локацији, који су ограничени на локацију радова или њену околину.

Радови на санацији канала Галовица не би представљали значајан ризик по животну средину. Поред тога, потпројекат ће имати локализовани утицај на проток канала. Предложени радови могу се поделити на површинске радове и радове на кориту канала. Радови на кориту канала очекују се од јуна до новембра, што се поклапа са ниским водостајем, и не би требало да трају толико дуго колико површински радови, који ће почети први. Тренутно није утврђено време за завршетак ових радова. Као последица тога, опсег утицаја је ограничен (утицаји директно повезани са радовима на санацији канала Галовица) и њихова величина остаје локализована. Узимајући у обзир природу предложеног потпројекта, очекује се да се негативни утицаји на животну средину могу очекивати углавном у фази изградње, док ће се преовлађујући друштвени утицаји везани за стицање земљишта и имовине осетити у фази пре изградње. Аспект здравља и безбедности на раду и здравља и безбедности заједнице се озбиљно узимају у обзир. Треба напоменути да се делови грађевинских радова одвијају у насељеном подручју, међутим, сви делови у окружењу које је већ под снажним утицајем људских активности. Већина активности ће се спроводити унутар водотока, тако да се утицаји на свакодневни живот заједнице минимизирају.

Генерално, утицаји у **фази пре изградње** су следеће врсте и природе:

- За привремене утицаје везане за приватно земљиште потребно за кретање, паркирање итд. опреме и машина и/или складиштење материјала, Извођач радова ће бити дужан да закупи земљиште у складу са матрицом права наведеном у Оквиру политике пресељења и

протоколима за улазак и излазак са земљишта које ће бити дужан да развије. Привремени утицаји на земљиште биће предмет добровољног закупа, без икаквих других опција уколико приватни власник не буде спреман да закупи земљиште. Извођач радова ће бити дужан да тражи алтернативна решења вођена истим принципима док се не обезбеде аранжмани о закупу земљишта на задовољство Наручиоца, односно Јединице за имплементацију пројекта (ЈИП).

- За све **трајне радове** повезане са пројектом, укључујући приступни пут који ће се градити на земљишту у приватном власништву, **права службености су већ обезбедили надлежни органи** пре мобилизације извођача радова. Ови споразуми дају право приступа и коришћења за одређену сврху и трајање и чувају се као званична евиденција у Дирекцији за воде, уз надзор Правног одељења.

Извођач радова неће бити одговоран за преговарање или обезбеђивање права службености за трајне радове. Међутим, Извођач радова је дужан да се строго придржава услова наведених у постојећим уговорима о службености и да обезбеди да све грађевинске активности остану у границама дефинисаним у њима. Специјалисти за животну средину и друштвена питања Јединице за имплементације пројекта (ЈИП) ће пратити усклађеност како би се осигурало да се поштују све обавезе из уговора о службености.

- Здравље и безбедност заједнице: Током фазе пре изградње, машине и опрема могу бити доведени на увид. Међутим, очекује се да они неће представљати претњу по здравље и безбедност заједнице, јер ће углавном бити софистицирани мерни инструменти за исцртавање локације, истраживање и мерења воде и земљишта.
- Додати захтеве из Плана управљања животном средином и друштвеним питањима у документацију о набавци од избора извођача радова за овај потпројекат.

Генерално, утицаји у **фази изградње** могу бити следећих врста и природе:

- **Загађење земљишта и воде:** током радова на санацији канала Галовица, приликом коришћења механизације, постоји могућност контаминације земљишта услед случајног изливања нафте и горива из грађевинских машина и њихове употребе. У подручју радова на санацији канала Галовица, ствара се грађевински отпад који, ако се не одложи правилно, може довести до негативних утицаја. Радови на санацији канала Галовица, који се изводе унутар корита канала, доводе до привременог повећања мутноће водотока.
- **Флора и фауна:** Радови на санацији канала Галовица у кориту канала, заједно са привременим повећањем мутноће у водотоку, могу представљати веома ограничену претњу по водена станишта. Што се тиче чишћења постојећег канала, уз мере из Плана управљања биодиверзитетом, очекује се да ће резидуални утицаји бити локални и привремени, а ризик од трајне штете се сматра ниским. Главни краткорочни ризици су привремени и локални: поремећај и делимично уклањање обале вегетације, привремено расељавање малих сисара, водоземаца и гмизаваца који се крију у трсци и трави, и краткотрајни импулси замућења услед операција у каналу. Бука и људско присуство могу проузроковати краткотрајно избегавање птица и друге покретне фауне, али се не очекује да ће довести до трајног губитка станишта када се примени добра пракса. Очекује се да ће резидуални ефекти бити локални и краткотрајни, са малом вероватноћом трајне штете. Тамо где се током испитивања пре почетка радова идентификују осетљиве карактеристике — као што су активна гнезда или места за мрестилишта водоземаца — ова подручја треба привремено избегавати, а редослед радова прилагодити тако да популације не буду оштећене. Уколико се током истраживања идентификују активна гнезда, места за мрестилишта водоземаца или друге осетљиве карактеристике, радови ће бити фазни или сезонски прилагођени у складу са Планом управљања биодиверзитетом (BMP) како би се избегли трајни ефекти.
- **Бука и вибрације:** Бука од чишћења канала Галовица може утицати на фауну копнених станишта непосредно уз радове, али се очекује да ће утицаји бити краткотрајни и просторно ограничени ако се радови стално одвијају, одвијају ван периода вршњака размножавања и планирају се уз

основне праксе тихог рада. Са мерама Плана управљања биодиверзитетом на снази, очекује се да ће утицаји буке бити локални и привремени.

- **Набавка материјала.** Као што је типично за радове на санацији канала Галовица, потпројекат ће повећати потрошњу енергије и сировина, стварање отпада и емисију загађујућих материја. Утицај ће се ублажити коришћењем погона материјала који поседују важеће еколошке дозволе.
- **Одлагање ископаног материјала и грађевинског отпада.** Отпад од рушења и вишак земље обично се стварају током радова на системима за одводњавање и насипање канала; њима би требало управљати преко лиценцираних компанија за грађевински и комунални отпад са градилишта, док се ископани материјали могу користити за уређење пејзажа, друге намене или једноставно одлагати на одређеним локацијама (Деч, Јаковачка кумша и Буђановци), уз детаљну логику с обзиром на велику запремину (>1.000.000 m³) и удаљености превоза. Пре почетка радова, извођач радова ће поднети Јединици за имплементацију пројекта и инжењеру, а затим имплементирати План управљања материјалом и логистиком који обухвата: фазно распоређивање количина по деоницама, процењене дневне производње, транспортну флоту и распоред, одобрене руте и временске прозоре, као и доказ о капацитету пријема на коначним одлагалиштима. Следљивост ће бити обезбеђена за сваки терет (порекло по стационажи/секцији, количини, одредишту) путем отпремних листова и/или GPS дневника, уз верификацију пријема на депонији. Такође, примениће се одговарајуће мере за обезбеђивање естетских захтева подручја одлагалишта. Не очекује се контаминација одређених одлагалишта у Дечу, Јаковачкој кумши и Буђановцима у оквиру предложеног режима управљања. Седименти одражавају пољопривредно порекло слива и не садрже индустријске загађиваче или отровне тешке метале. Потенцијални ризици су ограничени на хранљиве материје и трагове агрохемикалних остатака који су већ уобичајени у околним пољопривредним земљиштима. Међутим, Извођач радова је дужан да редовно узима узорке и анализе пре транспорта и пре коначног одлагања извађеног/ископаног материјала. Поред тога, Извођач радова је такође обавезан да изврши основно (нулто) узорковање и контролно узорковање земљишта пријемника на локацијама одлагања. Број тачака, композита, LOQ, LC/GC-MS/MS метода; метала према EN/ISO стандардима, дефинисаће Извођач радова у Плану узорковања који је одобрио Надзорни инжењер. Сва узорковања у оквиру ланца надзора; сертификати анализе акредитоване лабораторије морају бити приложени уз месечни извештај извођача радова. **Трошкове надзора сноси Извођач радова.**
- **Одлагање извађеног/ископаног материјала на привременим одлагалиштима поред канала.** Неовлашћено одлагање отпада је строго забрањено. Усклађеност ће бити обезбеђена кроз уговорне обавезе и клаузуле о казнама, континуирани надзор локације (инжењер и јединица за имплементацију пројекта), дневну контролу отпремница/тежина и насумичних инспекција руте, као и регистрацију и истраживање свих жалби заједнице (механизам за подношење жалби). Свако одступање ће резултирати тренутним обустављањем испорука и корективним мерама на трошак Извођача радова.

Ако, ради ефикасности и скраћивања трасе, Извођач радова предложи привремена складиштења поред канала или додатну нову локацију, то је дозвољено само након добијања свих потребних дозвола и одобрења од надлежних органа (укључујући права на земљиште/власништво, водопривредне/комуналне услове, услове животне средине где је то применљиво) и уз следеће посебне мере заштите:

А. Транспорт и логистика (обавезно за све случајеве):

- Одобрене руте и временски прозори (ван шпица; без ноћних испорука осим ако није другачије дозвољено); ограничења брзине; План управљања саобраћајем.
- Покривени терет, без препуњавања; контроле прања точкова и изласка из траса како би се спречило прљање јавних путева.
- Комплети за случај изливања у сваком возилу; пријављивање инцидента у року од 24 сата.
- Дневни резимирани извештаји (број путовања, руте, количине; евиденција о одредиштима).

Б. Привремене залихе поред канала (само ако их одобри ЈИП и надлежни органи):

- Локација и удаљеност од попречног профила поплаве, барем 20 m од ивице воде (или више ако то захтевају водоводне власти), и даље од осетљивих микростаништа које је идентификовао стручњак за биологију извођача радова.
- Припрема подлоге: изравнато и збијено тло, заштитна подлога (геотекстил/збијени слој), ободне насипи и/или јаме за слегање, ограда од муља дуж ивице падине и дренажа без директног испуштања у канал.
- Геометрија и стабилност: максимална висина подизања ≤ 3 m, бочни нагиби $\leq 1:2$, рутинско профилисање; без превртања на врху/косинама насипа.
- Контрола ерозије и прашине: прскање водом по сувом времену; покривање/малчирање сваке површине која се задржава дуже од 7 дана; брзо затрављавање ако се задржава дуже од 30 дана.
- Временско ограничење: привремено складиштење ≤ 60 дана по серији, након чега следи превоз до коначне локације или уградња у одобрено пејзажно уређење.
- Надзор: визуелне провере након сваке значајније падавине (≥ 25 mm/24 h); брза поправка било каквог процеђивања/ерозије; евиденција улазних/излазних запремина.

Овим додацима, логистика и свако привремено складиштење су јасно регулисани, спречавајући неконтролисане утицаје на канал и околину, док праћење количина и одредишта остаје потпуно и проверљиво. Уз правилно постављање, стабилизацију и вегетацијски покривач, ови ризици остају занемарљиви. У ствари, у неким случајевима органски део ископаних седимената може чак позитивно допринети плодности земљишта ако се угради у уређење пејзажа или пољопривредна поља.

- **Деградација крајолика и ерозија тла.** Утицаји на биљни покривач биће краткотрајни, локализовани и у потпуности повезани са радовима на уређењу реке; у случају уклањања било којег растиња, биће спроведене одговарајуће мере пресађивања. **Одлагање комуналног отпада.** Сав комунални и кабастни отпад пронађен током радова биће сакупљен, раздвојен (где је то применљиво) и предат лиценцираном оператеру, а затим одложен искључиво на одобреним санитарним депонијама надлежних јединица локалне самоуправе (LSG) или на регионалним санитарним депонијама. Ово је у складу са Законом о управљању отпадом и Националним програмом управљања отпадом, као и са праксом одлагања комуналног отпада на лиценцираним санитарним објектима (нпр. градске/регионалне санитарне депоније које опслужују подручја Београда и Срема). За подручја града Београда користиће се градски систем и санитарна депонија у оквиру градског/регионалног објекта, која је у функцији у складу са релевантним плановима и дозволама.

Организацију сакупљања, транспорта и одлагања комуналног отпада у локалној самоуправи обављају јавна комунална предузећа (ЈКП) у власништву и под управом локалне самоуправе; она пружају услугу, док оператери санитарних депонија поступају у складу са издатим дозволама. Дозволе за инертни и неопасни отпад спадају у надлежност локалних власти, док министарство издаје дозволе за токове опасног отпада.

Извођач радова неће вршити никакво „закопавање“ комуналног отпада на лицу места нити га мешати са седиментом; сав комунални отпад ће бити привремено складиштен у затвореним/покривеним контејнерима на градилишту и уклоњен најкасније 24–48 сати од настанка. Транспорт ће вршити лиценцирани превозник до санитарне депоније коју је одобрила надлежна локална самоуправа (нпр. градска/регионална). По пријему, морају се евидентирати мерне картице/отпремнице; копије ће бити приложене уз месечни извештај.

Неовлашћено одлагање комуналног отпада на било којој локацији је строго забрањено. Усклађеност ће бити обезбеђена кроз уговорне обавезе, континуирани надзор (Надзор/ЈИП), дневну контролу транспортне документације и ад хок инспекције руте, заједно са механизмом за жалбе заједнице. Свако одступање ће резултирати тренутним суспензијом и корективним мерама о трошку Извођача радова.

- **Утицаји привремених приступних путева и радних подручја.** Изградња приступних путева за приступ радним површинама и привремених одлагалишта ископаног материјала може појачати ерозију земљишта и деградирати пејзаж.
- **Сметње услед буке, прашине и вибрација током изградње и привременог загађења ваздуха** у вези са превозом грађевинског материјала и камионским саобраћајем. Ови утицаји ће се јавити током изградње и санационих радова на каналу Галовица, али ће бити само краткорочни. Ефекти укључују прашину од радова на санацији канала Галовица, буку током ископавања рова, могући ефекат вибрација изазваних радом тешке механизације, повећан саобраћај на неким деоницама путева итд.;
- **Безбедносне опасности од радова на санацији канала Галовица.** Не очекују се веће опасности од изградње предложених елемената потпројекта, све док се примењују одговарајуће грађевинске праксе и безбедносне процедуре;
- **Рад и услови рада и безбедност и здравље на раду.**
- **Утицаји на историјско-културне и археолошке споменике.** У фази припреме потпројекта нису уочени археолошки или културни ресурси. У зони Потпројекта нема законом заштићених археолошких налазишта. План управљања животном средином и друштвеним питањима такође обухвата процедуру случајних открића у случају да се током радова открије било какво културно наслеђе. У случају било каквог открића, Извођач ће одмах прекинути радове и обавестити Управу за инциденте, промене и проблеме (IPCM).
- **Кључни ризици током рада.** Кључни ризици за радну снагу и начин на који ће се управљати тим ризицима су у кратким цртама наведени у Процедурама управљања радном снагом (ПУРС). Међутим, очекује се да ће сезона лова представљати потенцијални ризик по здравље и безбедност на раду за раднике ангажоване на радовима на санацији канала Галовица близу земљишта у власништву Министарства одбране (km 20+060 – km 21+900). Такође, додатни ризици по здравље и безбедност на раду повезани су са радовима на каналу због изузетно ниске класе воде у каналу (видети поглавље 2.1.1 Квалитет воде и седимента). Смањење потенцијалних опасности биће постигнуто строгим применом мера за ублажавање ризика од здравља и безбедности на раду прописаних у овом документу Плана управљања животном средином и друштвеним питањима.

Извођачи су дужни да спроводе све разумне мере предострожности за заштиту здравља и безбедности радника у складу са ПУРС које су прихваћене за овај Потпројекат, националним захтевима и смерницама Светске банке о EHS. Захтеви су већ саставни део Стандардне тендерске документације Светске банке која мора да се користи за овај потпројекат. Међутим, у ПУРС-у се тражи да буде додата Изјава о усклађености у којој се од понуђача тражи да се обавезу на примену ПУРС-а, поштовање националног закона о безбедности и здрављу на раду и да редовно извештавају о друштвеном учинку у оквиру потпројекта (укључујући питања на која се примењује ESS2).

Извођач радова ће бити дужан да спроведе превентивне и заштитне мере према следећем редоследу приоритета:

- Отклањање опасности уклањањем активности из процеса рада.
- Контролисање опасности на њеном извору коришћењем инжењерских контрола.
- Минимизирање опасности кроз дизајн система безбедног рада и административних или институционалних контролних мера. Примери укључују ротацију послова, обуку о безбедним радним процедурама, закључавање и означавање, праћење радног места, ограничавање изложености или трајања рада итд.
- Пружање одговарајуће личне заштитне опреме (ЛЗО) у вези са обуком, употребом и одржавањем ЛЗО.

Кључни ризици везани за рад у оквиру Пројекта могу се поделити на оне повезане са канцеларијским радом (канцеларијске активности) и оне повезане са мањим грађевинским/санацијским радовима на каналу Галовица (активности на градилишту).

Кључни ризици у вези са канцеларијом могу да обухватају:

Очекује се да ће радници на пројектима (спољни консултанти и државни службеници, као и запослени у пружаоцима услуга) бити канцеларијско особље, а већину посла ће обављати у затвореном простору. Ови образовани радници са знањем ће имати послове за рачунаром, мада ће директни радници моћи да обављају мања путовања ван локације, што може бити потребно да би надгледали директне раднике корисника пројекта, а уговорни радници ће можда морати да путују ради спровођења обуке/техничке помоћи. Стога су ризици по рад, како у погледу услова рада, тако и безбедности и здравља на раду, мали и занемарљиви за све пројекте. Путовања ван локације могу их изложити ризицима везаним за путовање и локацију и захтевају извесан опрез, али у погледу здравља и безбедности на раду, ови ризици су минимални. За сваку посету или догађај мораће се извршити одговарајуће припреме, фокусирајући се на безбедност саобраћаја и обезбеђивање одговарајуће опреме или прибора. С обзиром на природу пројектног рада и очекивани профил радника на пројекту, ризик од децјег или присилног рада је обично нула. Ниједан од идентификованих радника на пројекту се не сматра рањивим. Ниједан други ризик на раду се не сматра значајним.

Ризици везани за канцеларијски рад могу се ублажити или смањити побољшаном организацијом радних процеса и редовним кадровским политикама.

Национално законодавство захтева од сваког послодавца да процени ризике на раду специфичне за свако радно место/позицију. Препознати ризици морају се решавати у складу са прописима о заштити и безбедности на раду. Службеници за заштиту и безбедност на раду код сваког послодавца одговорни су да обезбеде да су на снази адекватне мере превенције и заштите и да се поштују безбедносни прописи. Употребом заштитне опреме, увођењем у посао, одговарајућом обуком и организацијом градилишта, ризик од повреда на раду и здравља на раду може се значајно смањити.

Пројекат је оцењен као Закон о насиљу заснованом на полу, укључујући сексуално искоришћавање и злостављање (SEA) и сексуално узнемиравање (SH). Мере ублажавања за решавање ризика од SEA/SH додате су у одељак о политикама и процедурама. Процена фактора ризика узела је у обзир институционални капацитет агенције за имплементацију, мали прилив радне снаге, одсуство постојећих друштвених сукоба и тензија, снажно спровођење закона на локалном нивоу, што је резултирало закључком да је ово пројекат ниског ризика по радну снагу и да се ризици могу управљати кроз захтеве овог ПУРС-а.

Кључни ризици рада повезани са грађевинским/радовима на градилиштима могу обухватати следеће опасности по здравље и безбедност на раду, укључујући, али не ограничавајући се на:

- Радови на коловозима средњег обима са асфалтом или бетоном;
- Стабилизација земљишта;
- Сеча дрвећа и високог растиња
- Излагање хемикалијама (боје, растварачи);
- Саобраћајне незгоде;
- Ергономске опасности током изградње;
- Опасности од заваривања (емисија дима, опекотине и зрачење при заваривању алуминијумским термитом);
- Ископи, земљани радови, опасности од вибрација;
- Вибрације тешке грађевинске опреме;
- Прашина, бука;

- Употреба ротирајуће и покретне опреме;
- Недостатак свести радника о захтевима за здравље и безбедност на раду, као што су употреба личне заштитне опреме (ЛЗО) и безбедне праксе на раду.

Национално законодавство захтева од сваког послодавца да процени ризике на раду специфичне за свако радно место/позицију. Препознати ризици морају се решавати у складу са прописима о заштити и безбедности на раду (у случају грађевинских радова, поред кровних прописа, примењују се, на пример, правилници који се посебно односе на процену ризика везаних за рад, рад на градилиштима и заштиту на раду током радова на санацији канала Галовица). Службеници за заштиту и безбедност на раду код сваког послодавца и координатори извршења радова на градилиштима одговорни су да обезбеде да су на снази адекватне мере превенције и заштите и да се поштују безбедносни прописи. Употребом заштитне опреме, одговарајућом обуком и организацијом градилишта, ризик од повреда на раду и здравља на раду може се значајно смањити. ISO стандарди постављају додатне захтеве у погледу управљања квалитетом, животне средине и заштити и безбедности на раду или намећу јасне и строге техничке услове за различите активности.

Уколико радови на рехабилитацији канала Галовица укључују потенцијално опасне радове, чак и након што су примењене превентивне и заштитне мере (резидуални ризик), особе млађе од 18 година неће бити запослене у оквиру Пројекта, како би се избегли непотребни ризици. Сходно томе, ризик од децјег рада је обично нула.

Генерално, утицаји у фази изградње могу бити следећих врста:

Не очекује се да ће фаза рада изазвати значајне друштвене утицаје. Одржавање радова на санацији канала Галовица, односно објекта за заштиту од поплава, биће настављено у оквиру утврђеног права пролаза. Оно што се сматра ризиком, иако не значајним по величини, јесу ризици везани за изложеност заједнице здравственим и безбедносним ризицима од активности одржавања (као што су чишћење природног отпада, кошење траве, сеча жбуња и самониклог дрвећа итд.), које ће активности спроводити ЈВП „Србијаводе“ (које ће преузети управљање објектом). ЈВП „Србијаводе“ ће применити и имплементирати робусну комуникациону стратегију у складу са својим интерним комуникационим праксама и одредбама Плана стручног оспособљавања (SEP) осмишљеног за фазу рада.

Не очекују се значајни негативни утицаји на природну средину у фази рада. Напротив, утицаји у оперативној фази се сматрају веома позитивним, јер потпројекат има за циљ спречавање ризика по животну средину, људе и грађевинску инфраструктуру.

4.1. Благотворни утицаји радова на санацији потпројекта канала Галовица

Поправка инфраструктуре канала Галовица донеће економске, социјалне, здравствене и еколошке користи становништву и локалној заједници у овом подручју.

4.2. Значај негативних утицаја потпројекта и препоручене мере ублажавања

Сажетак кључних утицаја током фазе пре изградње, фазе изградње и рада и препоручене мере за ублажавање су описани у следећој табели:

Утицај	Значај	Коментар/Мере ублажавања
Утицаји на коришћење земљишта/насеља,	Занемарљив	Потпројекат неће захтевати откуп приватног земљишта, нити ће захтевати физичко нити економско расељавање.

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА
ГАЛОВИЦА

Утицај	Значај	Коментар/Мере ублажавања
Подземне и површинске воде	Низак	Због мале количине дренажне воде која се потенцијално може одводити са локације извођача радова и током извођења радова у канал, очекује се да ће последични утицај бити минималан до занемарљив. Биће успостављен одговарајући консултант за надзор потпројекта (PSC) и неће бити дозвољено дугорочно ометање воде или сличне активности. Узимајући у обзир методологију радова на санационим радовима за канал Галовица, очекују се локализовани утицаји на проток канала (повећана мутноћа). Спречавање ерозије обале канала резултираће повећаним протоком канала у оперативној фази. Неправилно одлагање ископаног материјала и грађевинског отпада може негативно утицати на подземне и површинске воде. Правилно организовано одлагање отпада је обавезан услов за Потпројекат. Извођач радова је дужан да редовно врши узорковање и анализу пре транспорта и пре коначног одлагања извађеног/ископаног материјала. Поред тога, Извођач радова је такође обавезан да изврши основно (нупто) узорковање и контролно узорковање земљишта пријемника на локацијама одлагања. Детаљан пројекат (број тачака, композити, локалне вредности квалитета (LOQ), LC/GC-MS/MS методе; метали према EN/ISO) биће дефинисан у Плану узорковања који је одобрио надзорни инжењер. Сва узорковања у оквиру ланца надзора; сертификати анализе акредитоване лабораторије морају бити приложени уз месечне извештаје. Трошкове мониторинга сноси Извођач радова и биће садржани у цени понуде.
Квалитет ваздуха,	Низак	Привремени утицај. Локални квалитет ваздуха може бити умерено и привремено погоршан услед прашине од превоза грађевинског материјала и саобраћаја камиона и повишених нивоа азот-оксида (NOx) и сумпор-оксида (SOx) из издувних гасова грађевинске опреме. Утицај се може ублажити следећи процедуре из Смерница Светске Банке (GEHSG)
Флора и фауна (заштићена подручја и врсте),	Низак	Уништење или штета учињена растињу и нарушавање фауне може настати током радова иако ће мере компензације моћи да неутрализују уништење растиња. Радови на потпројекту ће довести до повећане потрошње енергије и сировина, стварања отпада и емисије загађујућих материја. Утицаји се могу неутрализовати или ублажити поштовањем процедура GEHSG и поседовањем важећих еколошких дозвола од стране добављача материјала. Неће бити негативних утицаја на заштићена подручја због природе радова. Не очекује се негативан утицај на ихтиофауну јер је канал веома загађен. Углавном се ради о БПК и ХПК (органском оптерећењу), заједно са суспендованим чврстим материјама и хранљивим материјама које смањују растворени кисеоник и чине воду еколошки лошом за рибе, а не о акутним токсикантима који би угрозили раднике или захтевали посебне контроле опасног отпада. План управљања животном средином и друштвеним питањима (ESMP) стога задржава фокус на добрим радним праксама: ограничавање дужине поремећаја у каналу у било ком тренутку, избегавање радова током периода вршне топлоте/ниског протока када је кисеоник најнижи и стабилизација/вегетација седимената на месту како би се спречило спаљивање. Те мере се баве стварним механизмом утицаја овде – стресом од кисеоника и замуљивањем – уз одржавање веома ниског профила ризика за радну снагу.

Утицај	Значај	Коментар/Мере ублажавања
		Доследна имплементација Плана управљања биодиверзитетом значајно ће смањити ризике по флору и фауну. Еколошка истраживања пре изградње и континуирани надзор од стране стручњака за биологију извођача радова идентификоваће осетљиве рецепторе рано, док временска ограничења, фазне методе „једна обала по пролазу“ и задржавање вегетацијских рефугијума минимизирају узнемиравање и омогућавају безбедно расељавање и брзу реколонизацију. Контрола седимента/замућености, управљање буком и светлошћу. Када се пронађу активна гнезда или места за размножавање водоземаца, привремене заштитне зоне и прерасподела радова спречавају штету и обезбеђују усклађеност са ESS6 и националним захтевима заштите природе. Заједно, ове мере одржавају резидуалне ефекте локалним и краткотрајним, подржавајући исходе без нето губитака и штитећи еколошку функцију дуж коридора канала.
Бука и вибрација,	Низак	Само ограничен привремени утицај током радова на санацији канала Галовица. Мере ублажавања у виду штитова за одбијање буке биће постављене тамо где активности планирања рада не могу да имају жељени ефекат. Утицај се може ублажити придржавањем процедура GEHSG. Структуре у близини извора вибрација (нпр. рад тешке опреме за земљане радове) биће наведене пре изградње. • Зграде и станари са детекцијом осетљивости биће процењени на вибрације, а ако процене или мерења вибрација покажу потенцијал за оштећење зграде, биће развијене алтернативне методе изградње како би се спречила штета. Биће примењени стандарди вибрација у складу са Законом Републике Србије о заштити од буке у животној средини из 2021. године
Квалитет тла	Низак	До загађења земљишта може доћи услед одводњавања екстрахованих/ископаних материјала, просипања опасних и токсичних хемикалија. Утицај се може ублажити следећим процедурама Извођач радова је дужан да редовно врши узорковање и анализу пре транспорта и пре коначног одлагања извађеног/ископаног материјала. Поред тога, Извођач радова је такође обавезан да изврши основно (нулто) узорковање и контролно узорковање земљишта пријемника на локацијама одлагања. Извођач радова је дужан да уради следеће: - припреми и спроведе план узорковања и анализе (акредитована лабораторија, следљивост узорака/ланац чувања); - да за сваку серију/партију екстрахованог/ископаног материјала, спроведе анализе пре транспорта и пре одлагања - изврши основно узорковање земљишта реципијента (0–30 cm) пре првог постављања, као и контролно узорковање након постављања; - примени корективне мере (изолацију серије, преусмеравање на алтернативну локацију/третман) ако резултати прелазе важеће референтне/граничне вредности из националних прописа или унапред договорене нивое прегледа.

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА
ГАЛОВИЦА

Утицај	Значај	Коментар/Мере ублажавања
Губитак горњег слоја тла	Низак/ занемарљив	Губитак горњег слоја тла услед привремених приступних путева и радних подручја, Деградација крајолика.
Отпад	Низак	Опасности по здравље и утицаји на животну средину могу се десити због неодговарајуће праксе управљања отпадом. Утицај се може ублажити придржавањем процедура GENSG
Здравље и безбедност заједнице	Умерен	Ризик по здравље и безбедност заједнице (ESS4). Главни ризици повезани са здрављем и безбедношћу односе се на потенцијалне ризике за безбедност у саобраћају и путевима за раднике, угрожене заједнице и учеснике у саобраћају током трајања Потпројекта. Ови ризици углавном произлазе из повећаног саобраћаја на транспортним рутама од и до потенцијалних позајмишта и одлагалишта која ће извођачи користити током радова на санацији канала Галовица. Здравствени и безбедносни ризици које представља прилив радника или људи који пружају услуге подршке у неко подручје сматрају се готово занемарљивим јер се не очекује прилив радника. Ниво родно заснованог насиља (РЗН) или сексуалног искоришћавања и злостављања (SEA), сексуалног узнемиравања (SH) се оцењује као низак. Извођач ће морати да усвоји Кодекс понашања.
		Мало је вероватно да ће бити пронађени опасни материјали, укључујући неексплодирана убојна средства, мине и експлозивне направе. Без обзира на то, они ће се на адекватан начин решити применом процедура "Случајна открића неексплодираних убојних средстава и мина" предвиђених Уговором.
		Редовно надгледање/патролирање грађевина у појасу пролаза и подизање нивоа свести у заједницама у вези са ризицима на градилишту
		Спречити приступ јавности, коришћењем знакова и баријера у близини како би се спречило да било ко приступи градилишту.
		Ризик по здравље и безбедност заједнице током уклањања седимента из канала је низак
		Утицаји саобраћаја услед повећаног протока саобраћаја, ненормалних оптерећења и радова на санацији канала Галовица у близини јавних путева
Опасности по безбедност и здравље на раду	Умерен	Извођач ће именовати једног или више координатора за питања безбедности и здравља на раду
		Пре подизања градилишта треба израдити план о безбедности и заштити здравља на раду.
		Грађевински радници могу бити негативно погођени због присуства ловишта дуж деонице канала од km 20+060 до km 21+900. Ово ће се ублажити усклађивањем грађевинских радова са сезоном лова и успостављањем блиске и писане координације између ЈИП-а, Министарства одбране и ангажованог извођача радова.
		Грађевински радници могу бити негативно погођени опасним радним окружењем. Очекује се ризик од инфекције услед

Утицај	Значај	Коментар/Мере ублажавања
		лошег квалитета воде из канала током уклањања седимента из канала, али ће бити ублажен правилном употребом личне заштитне опреме од стране ангажованих радника. Такође, план управљања радовима на каналу ће припремити Извођач радова, а прегледаће га и одобрити Јединство за реализацију пројекта (ЈИП) пре почетка радова на потпројекту. Квалитет воде на свим испитиваним локалитетима одговара класи V, што указује на веома лош квалитет воде на основу параметара као што су растворени кисеоник, суспендоване материје, ХПК, БПК и хранљиве материје. Квалитет седимента одговара Класи 2, што се сматра благо загађеним. Упркос овим класификацијама, ризик по здравље и безбедност на раду за раднике укључене у радове на рехабилитацији канала Галовица процењује се као низак, под условом да се примене стандардне мере предострожности. Ниска оцена ризика је оправдана следећим: Седимент класе 2 је само благо загађен, а његово одлагање је дозвољено без посебних мера заштите унутар зоне од 20 метара дуж водотокова. Није идентификована акутна контаминација, токсичне супстанце или опасни патогени који би покренули јаче мере контроле заштите и безбедности на раду. Радови су ограничени на дислокацију и уклањање седимента без обраде, смањујући време и интензитет излагања.
Позајмишта	Низак	Утицаји који се односе на позајмишта за материјале, ће се ублажити коришћењем постојећих позајмишта или куповином материјала на лиценцираним сепарацијама; захтев за званично одобрење или важећу дозволу за рад. Након експлоатације мора се извршити санација позајмишта.

Могући негативни ефекти као последица привремених радова на санацији канала Галовица, између осталог, обухватаће: оштећења приступних путева, буку, отпад и прашину; емисије гасова; потенцијално загађење земљишта и воде; краткорочне поремећаје околних екосистема; и тренутне поремећаје суседних насеља кроз различите подпројекте и оперативне активности.

Механизам за подношење жалби у оквиру потпројекта, у складу са Планом за заштиту животне средине (SEP), биће имплементиран како би се осигурало да се све жалбе локалних заједница решавају на одговарајући начин, да се спроводе корективне мере и да се подносилац жалбе обавести о исходу. Примењиваће се на све жалбе погођених страна. Образац за жалбе је приложен у Прилогу 4, а штампани примерци ће бити доступни у центрима заједнице и на градилишту.

Извођач радова ће бити дужан да развије и примени посебне механизме за подношење жалби у вези са радом за своју радну снагу (уговорене раднике), укључујући и подизвођаче, пре почетка радова. Извођач радова ће осигурати да сви ангажовани или запослени радници буду упознати са механизмом за жалбе у вези са радом тако што ће им пружити информације о методама за подношење жалби (укључујући и анонимно) током обуке за људске ресурсе. Извођач радова ће осигурати да је механизам за жалбе доступан постављањем кутија за жалбе, образаца и постера о жалбама на радну снагу на локацијама на главном градилишту и на одговарајућим местима у канцеларијама на градилишту или локацијама које се користе током дневних пауза. Поред тога, извођач радова је дужан да спроведе комуникациону кампању (нпр. путем разговора о алатима и постера) како би раднике упознао са овим механизмом.

Механизам за подношење жалби радника ће обухватати, барем следеће:

- Процедуре за пријем жалби као што су образац за коментаре/жалбе, кутије за предлоге, адреса е-поште, телефонска линија за помоћ, одељење за контакт;
- Прописани временски рокови за одговор на жалбе и решавање случајева.
- Региструјте се да бисте евидентирали и пратили благовремено решавање жалби.
- Одељење одговорно за пријем, евидентирање, решавање и праћење решавања жалби.

И биће заснован на следећим принципима:

- Процес ће бити транспарентан и омогућиће радницима да изразе своје забринутости и поднесу жалбе.
- Неће бити дискриминације и одмазде против оних који изразе жалбе, а све жалбе ће се третирали поверљиво.
- Анонимне жалбе биће третиране једнако као и друге жалбе чије је порекло познато.
- Руководство ће озбиљно схватити жалбе и предузети благовремене и одговарајуће мере као одговор.
- Сваки радник, укључујући и подизвођаче, може изразити забринутост, жалбе и притужбе у било ком тренутку, без страха од одмазде и репресија.
- Све жалбе ће бити третиране на праведан и поштован начин.
- Анонимне жалбе биће третиране једнако као и друге жалбе чије је порекло познато.
- Када прими жалбу, Извођач радова ће осигурати да потврди њен пријем у року од 3 радна дана. У овом тренутку, жалби ће бити достављене и информације о времену одговора, следећим корацима и контакт особи унутар тима.
- Све жалбе ће бити документоване у оквиру механизма за жалбе, укључујући и оне које приме супервизори, руководиоци пројеката или било које руководно особље.
- Механизам за подношење жалби ће имати посебну процедуру за решавање жалби у вези са узнемиравањем на радном месту и сексуалним узнемиравањем. Механизам за подношење жалби у вези са сексуалним узнемиравањем ће користити обучено особље, а жалбе ће бити евидентирани и чувани у бази података заштићеној подацима,

Механизам за подношење жалби радника на пројекту неће спречити раднике да користе било које друге административне или судске механизме предвиђене националним законима.

Извођач радова ће бити изабран коришћењем Стандардне документације за лицитирање Светске банке из 2017. године за јавне набавке и уговоре, а она укључује захтеве у вези са радом и професионалном заштитом, здрављем и безбедношћу. Документација о набавци биће допуњена изјавом треће стране о обавези да ће се придржавати одредби радног законодавства и Плана управљања пројектом (LMP) коју ће Извођач радова бити дужан да потпише.

5. ES МЕРЕ ЗА УБЛАЖАВАЊЕ

Овај документ представља План управљања животном средином и друштвеним питањима (ESMP) специфичан за локацију, као акциони план који детаљно наводи које препоруке и алтернативе из извештаја о процени животне средине су усвојене и спроведене. Може се израдити као део Детаљног пројекта или, попут предметног Плана управљања животном средином и друштвеним питањима, као самостални документ. Осигурава укључивање релевантних фактора животне средине у целокупни дизајн потпројекта и повезује потпројекат са другим релевантним еколошким и друштвеним стандардима.

5.1. Опште

Овај одељак детаљно описује потенцијалне еколошке и друштвене утицаје подпројекта.

5.1.1. Еколошки и друштвени утицаји и мере за ублажавање

Ерозија косина насипа

Утицај – Земљани радови за активности потпројекта могу изазвати негативне утицаје у облику ерозије на падинама насипа, прашине, буке и вибрација које би узнемириле локално становништво.

Мере за ублажавање – Ископавање и/или затрпавање ће се вршити унутар трасе канала Галовица. Извођач радова треба да користи мере контроле ерозије као што су поновно засађивање поремећених подручја растињем и постављање церада. Извођач радова је дужан да стабилизује очишћене површине које се не користе за радове на санацији канала Галовица растињем или одговарајућим површинским третманима што је пре могуће након завршетка активности.

Повећано стварање загађења – Снабдевање материјалом

Утицај – Радови на потпројекту ће довести до повећане потрошње енергије и сировина, стварања отпада и емисије загађујућих материја.

Мере за ублажавање – Током испоруке материјала осигурати да постројења за материјал која ангажује Извођач радова поседују важеће еколошке дозволе и да су у складу са захтевима заштите животне средине, заштите здравља и људске безбедности.

Потенцијално загађење ваздуха – прашина

Утицај – Могући извори загађења ваздуха биће прашина услед активности одржавања, кретање машина и други извори. Радови на санацији канала Галовица обухватају разбијање, копање, дробљење, транспорт и одлагање малих количина сувог материјала. Локални квалитет ваздуха може бити умерено и привремено погоршан услед прашине од превоза грађевинског материјала и саобраћаја камиона и повишених нивоа азот-оксида (NOx) и сумпор-оксида (SOx) из издувних гасова грађевинске опреме. Прашина се може таложити на вегетацији, усевима, структурама и зградама.

Мере за ублажавање – Прскање водом је главни начин контроле прашине. У сваком случају, потребно је додати воду као материјал за попуњавање током радова на санацији канала Галовица.

Потенцијални утицаји воде

Утицај – Током извођења радова очекују се локализовани утицаји, који су резултат повећане замућености и поремећеног протока у каналу, а током извођења потпројекта могу се јавити случајни утицаји на воду услед отицања са локације, изливања из простора за одржавање опреме и отпадних вода из радних кампова. Што се тиче потенцијалног загађења током рада, оно је углавном ограничено на несреће. У таквом случају, примењиваће се процедуре за поступање у инцидентним ситуацијама, како је дефинисано од стране Министарства унутрашњих послова и у Закону о водама.

Током радова на санацији канала Галовица постоји могућност додатног загађења воде, као последица отпадних вода са градилишта, изливања горива и нафте из грађевинске механизације и неконтролисаног протока санитарних вода са градилишта и кампа извођача радова.

Изливање горива и нафте може се, у већини случајева, догодити унутар кампа Извођача радова и на манипулативним површинама где се одржава и чисти опрема и грађевинска механизација.

Мере за ублажавање – На локацији ће бити успостављене одговарајуће мере за контролу ерозије и седимента (нпр. бале сена и/или ограде од муља) како би се спречило померање седимента са локације и изазивање прекомерне замућености у оближњим потоцима и рекама. До изливања горива и мазива може доћи на радном месту извођача радова током одржавања и прања опреме и радних возила. Током нормалног рада, ова подручја треба да буду опремљена одговарајуће димензионисаним, гравитационим сепаратором уља. Уколико дође до изливања, извођач радова треба да користи апсорбујуће материјале, као што су апсорбујуће простирке/тканине, или да песком и струже контаминирано земљиште и одложи га у одобреном објекту, у складу са Законом о водама, како би се ублажио проблем.

Током радова на санацији канала Галовица постоји могућност додатног загађења воде, као последица отпадних вода са градилишта, изливања горива и нафте из грађевинске механизације и неконтролисаног протока санитарних вода са градилишта и из кампа извођача радова.

Узимајући у обзир могуће загађење након завршетка радова, они су ограничени само на несреће. У том случају, како је дефинисано Министарством унутрашњих послова и Законом о водама, примениће се процедуре за инцидентне ситуације.

Изливање горива и нафте може се, у већини случајева, догодити унутар кампа Извођача радова и на манипулативним површинама где се одржава и чисти опрема и грађевинска механизација. Отпадне прљаве воде треба третирати у сепараторима одговарајуће величине пре него што се испусте ка реципијенту.

Уколико дође до било каквог изливања унутар подручја потпројекта, Извођач радова је обавезан да ублажи проблем применом апсорбујућих материјала, као што су апсорбујући теписи/постељина или песак, као и да uklони слој контаминираниог земљишта и премести га на одобрену локацију, у складу са Законом.

Флора и фауна

Утицај – Радови су ограничени на механичко чишћење и одржавање унутар трасе постојећег канала Галовица и његових обала. Унутар коридора од ± 50 m, станишта су претежно антропогена и пољопривредна, прошарана тршћацима, травнатим обалама и жбунастим ободима које су домаћини малој фауни типичној за низијске канале. Унутар пројектног коридора нема означених подручја Натура 2000 или других заштићених подручја; Обедска бара се налази далеко изван подручја утицаја. У еколошком смислу, главни краткорочни ризици су привремени и локални: поремећај и делимично уклањање обалског растиња, привремено расељавање малих сисара, водоземаца и гмизаваца који се крију у трсци и трави, и краткотрајни импулси замућења од операција у каналу. Бука и људско присуство могу проузроковати краткотрајно избегавање птица и друге покретне фауне, али се не очекује да ће довести до трајног губитка станишта када се примени добра пракса. Пошто интервенција остаје унутар већ модификованог водотока, и пошто План управљања биодиверзитетом захтева фазно спровођење и задржавање рефугијума, очекује се да ће резидуални ефекти бити локални и краткотрајни, са малом вероватноћом трајне штете. Тамо где се током испитивања пре почетка радова идентификују осетљиве карактеристике — као што су активна гнезда или места за мрестилишта водоземаца — ова подручја треба привремено избегавати, а редослед радова прилагодити тако да популације не буду оштећене.

Мере за ублажавање – Овај План управљања животном средином и друштвеним питањима обухвата План управљања биодиверзитетом – ВМР (Прилог 7) прилагођен радовима на санацији канала Галовица. Извођач радова мора да именује квалификованог стручњака за биологију, да integriше План управљања биодиверзитетом у Изјаву о методи за сваки одељак. Стручњак за биологију ће спровести еколошки обилазак пре почетка радова 3–7 дана на свакој деоници од 300–500 m, мапирајући сва активна гнезда у трсци или вегетацији обала, вероватне микрорефугијуме водоземаца и друге осетљиве тачке. Стручњак за биологију ће припремити кратак Додатак Плану управљања биодиверзитетом по одељцима (мапа осетљивости, секвенцирање, фаза, опрема) који ће се благовремено доставити ЈИП-у. Радови су заказани, где је то изводљиво, ван врхунца размножавања птица (отприлике април–јул) и мрестилишта водоземаца (март–јун). Уколико се сезонски прозори не могу избећи, План управљања биодиверзитетом захтева строжију фазност.

Током извођења радова, метода је осмишљена тако да омогући дивљим животињама да се удаље и да се функционално станиште одржи унутар сваког домета. Екипе раде на једној обали по пролазу и избегавају истовремено чишћење обе обале исте деонице. Уклањање вегетације прати двостепени приступ: почетно сечење на отприлике 20–30 cm, након чега следи пауза од најмање 48 сати како би се фауна могла распоредити, а затим завршни пролаз. Ако стручњак за биологију означи активно гнездо, успоставља се привремени тампон од отприлике 20–50 m, а тај подсек се прескаче док се не потврди излетање/напуштање.

Током читаве имплементације пројекта, План управљања биодиверзитетом остаје оперативна референца. Белешке стручњака за биологију пре радова, дневни надзор, фотографски записи и недељни резимеи наводе клаузуле и мапе деоница Плана управљања биодиверзитетом тако да се свака одлука — као што је фазирање обале, проширење заштитног слоја или задржавање додатног дела трске — може пратити до плана. Ова дисциплинована имплементација осигурава да се ризици по биодиверзитет систематски избегавају или минимизирају и да сви резидуални ефекти остану локални, привремени и реверзибилни унутар коридора канала Галовица.

Отпад

Извођач радова је дужан да изради План управљања отпадом за потпројекат. Мере ублажавања треба, између осталог, да садрже обавезе:

- Да поставе одлагалиште јаме за смеће/отпад на удаљености не мањој од 500 m од стамбених или других подручја које користе људи, укључујући рекреативне, образовне и здравствене установе, тако да људи не буду узнемирени мирисом који може настати анаеробним разлагањем отпада на одлагалиштима отпада. Ограде место за одлагање отпада оградом и засаде дрвеће како би спречили децу да уђу у то подручје. Сав чврсти отпад ће бити сакупљен и уклоњен из радних кампова и одложен на одобреним одлагалиштима.
- У случају да се уље и маст хватају за поновну употребу у јами са облогом дебљине најмање 60 cm, треба водити рачуна да се јама налази на најнижем крају локације и даље од стамбених подручја.
- У случају затрпавања ниских подручја отпадом, потребно је осигурати да се ниво поклапа са околним подручјима. У овом случају треба водити рачуна да се ова ниска подручја не користе за складиштење кишнице.

У случају откривања опасног отпада, **сви радови морају бити одмах обустављени**, а Извођач радова мора да обавести Инжењера и Наручиоца, у складу са релевантним законским прописима. Извођач радова ће организовати и спровести циљане обуке за све запослене који учествују у радовима на санацији канала Галовица, уклањање седимента, транспорт и одлагање, са фокусом на идентификацију и руковање потенцијално опасним отпадом. Обука у најмању руку мора да обухвати: (i) Свест о категоријама опасног отпада релевантних за радове са водом и седиментима (нпр. муљ контаминиран угљоводоником, остаци уља, хемијски контејнери, насlage тешких метала); (ii) Препознавање визуелних, олфакторних и физичких индикатора потенцијалне контаминације (нпр. уљани сјај, неуобичајена боја или мирис, присуство чврстог отпада или крхотина); (iii) Ризике по здравље и безбедност повезане са излагањем опасном отпаду и одговарајуће захтеве за личну заштитну опрему (ЛЗО); (iv) Поступке хитног реаговања, укључујући прекид рада у погођеном подручју, извештавање надзорнику градилишта или стручњаку за заштиту животне средине и безбедно складиштење сумњивог материјала; (v) Одвајање, обележавање и привремено складиштење опасног отпада у одређеним, ограђеним подручјима док га лиценцирани оператери правилно не окарактеришу и не одложе; (vi) Усклађеност са националним законодавством и процедурама за праћење и извештавање о опасном отпаду (нпр. манифести отпада).

Одржавање опреме и пуњење горивом

Утицај – одржавање опреме и пуњење горивом могу проузроковати контаминацију земљишта и водотокова, укључујући подземне воде, ако је руковање мазивима, горивима и растварачима неправилно или непажљиво.

Мере за ублажавање – Да би се избегло наношење штете природној средини, потребно је осигурати правилно руковање мазивима, горивима и растварачима уз одржавање опреме. Радови на машинама и допуњавање горивом треба обављати даље од корита канала. Успоставите висок стандард за овакве догађаје. Користите посуде за сакупљање. Успоставите процедуру управљања хитним изливањем. Сва возила и машине морају бити опремљени комплетима за заштиту од изливања.

Бука

Утицај – Бука изазвана радовима на санацији канала Галовица имаће само привремени утицај. Иако привремени и углавном умерени, утицаји буке у близини стамбених подручја могу имати негативан утицај на здравље, ако се не ублаже.

Мере за ублажавање – У случају буке са емисијом буке које су изнад дозвољеног нивоа, привремене баријере за буку треба размотрити као одговарајућу меру за ублажавање. Треба предузети мере за подизање свести и административне мере како би се осигурало правилно одржавање возила. У случају прекорачења ограничења буке за осетљива подручја, извођач радова

треба да постави привремене штитове како би спречио слободно ширење буке до осетљивих рецептора.

На основу прелиминарне процене, кључне мере ублажавања препоручене у оквиру овог Плана управљања животном средином и друштвеним питањима (ESMP) наведене су на следећи начин:

- Идентификујте и лоцирајте у плановима потпројекта све осетљиве природне ресурсе у подручју подпројекта, укључујући, али не ограничавајући се на делове природних станишта, колоније птица и мочваре, јединствене биљне заједнице итд. (консултовати се са локалним органима за заштиту природе).
- Идентификујте локалне приступне руте кроз и око обрадивог земљишта и пашњака.
- Минимизирајте захтеве за привремену или трајну измену земљишта ван права пролаза.
- Багероване за материјале за насипе треба да се обавља само унутар обележених пловних канала како би се уништавање рибљих станишта svelo на минимум.
- Обезбедите зоне претходног акумулирања отпада које неће оштетити биљни покривач и друге компоненте животне средине.
- Транспорт и одлагање грађевинског бетонског шута, отпада и јаловине на одобреним стазама и депонијама/одлагалиштима.
- Пажљиво обележите приступне путеве/радна подручја и спречите њихово проширење.
- Реконструишите приступне путеве и радна подручја након завршетка радова (гребање земљишта специјалним мотором, постављање плодног слоја земљишта итд.).
- Користите затворене/покривене камионе за превоз грађевинског материјала.
- Очистите околни простор од прашине прскањем водом, уклањањем вишка материјала и чишћењем локација након завршетка активности.
- Враћање пејзажа у квазиоригинално стање након завршетка радова на санацији канала Галовица.
- Организујте неопходне мере заштите (успоставити заштитне зоне, заобићи ове области током транспорта и друго).
- Обуставите радове чим се током земљаних радова наиђе на историјске и културне споменике и доставити релевантне информације Државној агенцији за заштиту историјских и културних споменика.
- Спроведите средњорочне и завршне инспекције пројекта на локацијама током радова на санацији канала Галовица.

Ризик за рад

Утицаји – Радници могу бити погођени неадекватним условима рада, неадекватним временом одмора и случајевима кршења права радника.

Мере за ублажавање – Успостављање посебног механизма за подношење жалби за раднике на потпројекту. Радник на потпројекту има право да даје сугестије, примедбе и информације у вези са здрављем и безбедношћу на раду. Он/она може да одбије да ради ако су му/јој угрожени живот или безбедност или ако нису предузете одговарајуће мере за обезбеђивање здравља и безбедности на раду. Радници на потпројекту биће обавештени о доступним механизмима за подношење жалби приликом њиховог запослења или ангажовања. Уговорне стране ће показати своју спремност да примене ове механизме, чак и ако такав захтев није прописан ниједним законом земље пребивалишта.

Безбедност и здравље на раду

Утицаји – Грађевински радници могу бити негативно погођени опасним радним окружењима где може бити присутна велика бука, прашина, отпадне воде, рад у и близу водених тела, небезбедно кретање машина итд. Безбедносне опасности које доводе до несрећа и повреда радника.

Поред тога, радници могу бити негативно погођени због присуства ловишта дуж деонице канала од km 20+060 до km 21+900.

Такође, радови на санацији радника канала Галовица могу бити негативно погођени опасним радним окружењем. Очекује се ризик од инфекције услед лошег квалитета воде из канала током уклањања седимента из канала.

Ризици на раду повезани су са радовима на санацији канала Галовица, као што су изложеност физичким опасностима током радова на санацији канала Галовица, као што су: употреба тешке опреме, радови на обалама канала са брзим струјама, опасности од спотицања и пада, изложеност буци и прашини, падајућим предметима, изложеност опасним материјалима и изложеност електричним опасностима од употребе алата и машина. Пошто ће радови на санацији канала Галовица укључивати опасне послове, особе млађе од 18 година неће бити запослене у оквиру потпројекта.

Мере за ублажавање – Извођач радова мора да обезбеди уводне обуке о питањима здравља и безбедности и да захтева од радника да користе обезбеђену личну заштитну опрему. Извођач радова мора да осигура да су сви оператери тешких или опасних машина правилно обучени/сертификовани, а такође и осигурани. Извођач радова мора имати објекте за прву помоћ на градилишту и припремити брзу доступност обученог парамедицинског особља и хитни превоз до најближе болнице у случају несрећа и повреда.

Ризици везани за присуство ловишта дуж деонице канала од km 20+060 до km 21+900 могу се ублажити усклађивањем грађевинских радова са сезоном лова и успостављањем блиске и писане координације између ЈИП, Министарства одбране и ангажованог извођача радова.

Ризик од инфекције водом лошег квалитета из канала биће ублажен правилном употребом личне заштитне опреме од стране ангажованих радника. Поред тога, план управљања радовима у каналу ће припремити Извођач радова, а прегледаће га и одобриће Јединица за имплементацију пројекта (ЈИП) пре почетка радова на потпројекту.

Непоштовање услова права сслужбености које доводи до еколошког или друштвеног утицаја (нпр. ограничавање приступа, оштећење имовине или неадекватно враћање у првобитно стање) – Сва права сслужбености морају бити формализована и чувана као званична преписка у оквиру Дирекције за воде. Правно одељење Дирекције за воде водиће комплетну евиденцију о свим потписаним уговорима о сслужбености. Специјалисти за заштиту животне средине и социјална питања (ES) Јединице за имплементацију пројекта (ЈИП) у оквиру Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде пратиће спровођење радова који се изводе у оквиру права сервитута како би се осигурала усклађеност са договореним условима и релевантним заштитним мерама за животну средину и социјалну заштиту. Извођачу радова ће бити издата писана упутства у којима ће бити наведене његове обавезе према правима на сервитут, укључујући захтеве за усклађеност са еколошким и друштвеним прописима.

Радови у области којом управља Министарство одбране – Пре почетка радова у областима које су у надлежности Министарства одбране, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде и/или ЈВП Србијаводе ће припремити и поднети почетни писани захтев Министарству одбране барем 30 дана пре планираног почетка радова. Захтев треба да садржи: (i) информације о **обиму радова**: план локације, опис радова, прецизне геодетске координате, референце катастарских парцела; (ii) **План заштитних и надзорних мера**, укључујући ограничења приступа и мере услова за улазак како би се избегло ометање распореда лова и дивљих животиња; (iii) Предложени распоред за почетак и завршетак радова и очекивано трајање.

Почетак радова – радови могу почети тек по пријему писменог одобрења и морају се изводити у одобреном року под надзором.

5.1.2. Планови имплементације специфични за локацију (SSIP)

Пре почетка радова, од Извођача радова ће се тражити да припреми и достави на одобрење Планове примене за одређену локацију (SSIP) који се састоје од:

- План управљања отпадом и отпадним водама
- План управљања складиштем нафте и горива
- План управљања радовима у каналу
- План управљања кампом
- План поновног пошумљавања
- План реаговања у ванредним ситуацијама
- План за ангажовање заинтересованих страна и објављивање информација
- Механизам за подношење жалби, укључујући протокол за управљање пријемом, решавањем/ескалацијом упита и жалби

Следећа табела представља План ублажавања за потпројекат и намењена је као контролна листа како би се осигурало да се релевантне мере за ублажавање примењују у одговарајућим фазама потпројекта.

Извођачи радова су дужни да упознају и адекватно обуче своје раднике у области мера заштите животне средине и друштвене заштите наведених у овом документу.

5.2. План мера за ублажавање за програм интегрисаног развоја река Саве и Дрине, потпројекат Радови на санацији канала Галовица

Ово поглавље пружа оквир за дефинисање, организовање и спровођење мера за ублажавање усмерених на спречавање, минимизирање или компензацију потенцијалних негативних утицаја на природно и људско окружење током реализације пројекта. Сврха плана ублажавања је да се осигура да се мере интегришу у процес имплементације пројекта на систематичан и транспарентан начин.

Поред директних ризика пројекта којима се бави план ублажавања, иако се питање сузбијања штеточина не може решити у оквиру тренутног пројекта и не спада под директну одговорност грађевинских радова, овај план ублажавања такође садржи релевантне одредбе које се протежу и на фазу након изградње. Посебно, Јединица за имплементацију пројекта (ЈИП) препознаје обавезу да скрене пажњу надлежних институција на проблем употребе пестицида у близини канала Галовица и да истакне важност системских решења за управљање овим еколошким ризиком. На овај начин, План превазилази свој непосредни обим признајући шире еколошке изазове и осигуравајући да се институционални дијалог о управљању пестицидима настави након завршетка физичких радова.

План ублажавања за програм интегрисаног развоја река Саве и Дрине, потпројекат Галовица – Радови на санацији канала Галовица

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
ПРИПРЕМА ИЗГРАДЊЕ	Процедура Студије о процени утицаја на животну средину (EIA) и припрема тендерске документације				
<u>Додавање адекватних одредби за управљање утицајима на животну средину и друштво</u>	Тендерска документација припремљена уз приступ или коришћење овог Плана управљања животном средином и друштвеним питањима	Тендерска документација припремљена уз приступ или коришћење овог Плана управљања животним питањима. Никаква тендерска документација неће бити припремљена без додавања овог Плана управљања животном средином и друштвеним питањима, који мора да буде додат у заштитне клаузуле Техничких спецификација у уговорима, а обавеза поштовања ће бити затражена да је потпише сваки потенцијални понуђач и биће уговорно наметнута успешном понуђачу.	ЈИП Централна фидуцијарна јединица (CFU) Дирекција за воде Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде	Током припреме документације о јавној набавци за избор извођача радова	
Планирање/пројектовање	Потенцијална оштећења постојеће инфраструктуре и објеката, посебно подземних инсталација (водовода и канализације итд.) која узрокују препреке у пружању услуга потрошачима.	Прецизно лоцирати положај инфраструктурних објеката и подземних инсталација на локацији извођењарадова у сарадњи са надлежним институцијама на свим нивоима власти.	Извођач радова и представници релевантних институција локалне власти.	Током припреме пројекта	
<u>Комуникација и ангажовање заинтересованих страна</u>	Благовремено ангажовање релевантних заинтересованих страна, укључујући локалне заједнице, о свим	Припремите план имплементације специфичан за подпројекат који садржи кључне активности из SEP-а (Акциони план имплементације SEP-а) и припремите алате и материјал за комуникацију	Стручњак за друштвена питања ЈИП-а	Акциони план имплементације SEP-а је припремљен и усвојен	Ангажовање заинтересованих страна, укључујући ангажовање са лицима погођеним

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
	аспектима радова на санацији канала Галовица и мерама за ублажавање				пројектом, почеће током фазе обелодањивања Плана управљања животном средином и друштвеним питањима.
<u>Јавне консултације</u>	Објављивање и јавне консултације о Плану управљања животном средином и друштвеним питањима	Објавите План управљања животном средином и друштвеним питањима и обавестите локалне заједнице. Размотрите све аспекте и утицаје.	Стручњаци ЈИП-а за еколошка и друштвена питања	Пре јавног надметања	
<u>Обезбеђивање сагласности за привремено коришћење земљишта током изградње</u>	Прибављање сагласности за привремено коришћење 6 земљишних парцела	Писане сагласности приватних власника земљишта морају се добити пре приступа или коришћења приватног земљишта за радове везане за пројекат, укључујући приступне путеве и руте за транспорт материјала, како би се осигурала усклађеност са ESS5 и националним прописима. Добровољне трансакције морају бити правилно документоване како би се показало да су корисници земљишта били потпуно информисани и да су слободно пристали.	Дирекција за воде Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде коју води специјалиста за друштвена питања у ЈИП-у	Писане сагласности су већ добијене пре расписивања тендера за 6 приватних земљишних парцела. Уговор о службености мора бити потписан и документован пре почетка радова на свим додатним парцелама наведеним током фазе изградње.	Прибављене су и правилно документоване писане сагласности власника земљишта за 6 земљишних парцела.
<u>Обезбеђивање благовременог приступа подручју пројекта у обиму којим управља Министарство одбране</u>	Прибављање благовремене сагласности за приступ и извођење радова у	На деоници од km 20+060 до km 21+900, канал пресеца земљиште у власништву Министарства одбране. За извођење радова у предметном подручју потребно је добити посебну дозволу од војних власти.	Извођач радова/ЈВП "СрбијаВоде уз подршку Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде	Пре почетка радова	

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
<u>Пре почетка радова</u>	Оштећење локалних путева и пратеће инфраструктуре од тешког грађевинског саобраћаја и транспорта материјала, што доводи до незадовољства заједнице и неочекиваних трошкова поправке.	Спровести локално истраживање о нултом стању путева пре почетка грађевинских радова, обухватајући све путеве за које се очекује да ће их користити пројектни саобраћај. Анкета треба да обухвати: • Визуелни преглед коловоза, банкина, одводњавања и конструкција; • Детаљну фотографску и видео-документацију (геореференцирану); • Евиденцију недостатака са прецизном оценом стационаже и озбиљности; • GPS/GIS мапирање услова на путевима и осетљивих рецептора; • Процена постојећег обима и врста саобраћаја; • Документација о опреми за путеве, безбедносним карактеристикама и осетљивости животне средине. - Припремите извештај о истраживању који су потписали извођач радова, ЈИП и локалне власти. - Користите геодетско снимање као референтну тачку за поређење након изградње. - Спроведите мере за санацију било какве нове штете настале услед пројектних активности, враћајући путеве у стање пре пројекта или боље. - Водите евиденцију како би се решили потенцијални спорови око стања на путевима и обезбедила	Извођач радова	Пре почетка радова	

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		транспарентност са заинтересованим странама.			
<u>Пре почетка радова</u>	Потенцијална штета по флору и фауну	Извођач радова мора да именује квалификованог стручњака за биологију, да integriше План управљања биодиверзитетом у Изјаву о методи за сваку деоницу. Стручњак за биологију ће спровести еколошки обилазак пре изградње, мапирајући сва активна гнезда у трсци или вегетацији обала, вероватне микрорефугијуме водоземаца и друга осетљива места. Стручњак за биологију је дужан да припреми кратак Додатак Плану управљања биодиверзитетом по деоницама (мапа осетљивости, секвенцирање, фаза, опрема) који ће се благовремено доставити ЈИП-у.	Извођач радова	3-7 дана пре почетка радова на свакој деоници од 300-500 m	Активност мора бити координисана са ЈИП-ом
<u>ИЗГРАДЊА</u>	Снабдевање материјалом, позајмишта и залихе (одлагалишта)				
	Позајмиште песка и шљунка, нарушавање корита канала Галовица, квалитет воде, нарушавање екосистема	Користите постојећа позајмишта или купујте материјал на лиценцираним сепарацијама: услов за званично одобрење или важећу дозволу за рад. Консултант за надзор ће одобрити свако појединачно позајмиште које предложи Извођач у складу са законом. Након експлоатације мора се извршити санација позајмишта.	Извођач радова ће бити дужан да затражи одобрење за набавку материјала за свако позајмиште.	Пре набавке или употребе материјала	навести у Конкурсној документацији – Услови за избор подизвођача за набавку материјала
	Санитација, опоравак и рекултивација позајмишта	Санирати загађено и деградирано земљиште до нивоа безбедног за коришћење у складу са његовом наменом, спроводе се одговарајуће	Извођач радова мора да прихвати пројекте санације и	У року од 30 дана од дана када се било које и свако позајмиште више не	

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		мере и активности, то јест, санација и/или рекултивација земљишта. Санација земљишта се спроводи у случајевима када загађење тла на одређеној локацији прелази концентрације загађујућих, опасних и штетних материја које су прописане санационим вредностима. Рекултивација земљишта врши се на загађеним и деградираним површинама ради поновног формирања слоја тла и успостављања биљних заједница на подручјима експлоатације минералних сировина, неуспешног пошумљавања, као и у случају елементарних непогода, пожара и других антропогених утицаја. Израдити пројекте санације и/или рекултивације земљишта које је одобрило Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	рекултивације и да их достави Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде Консултант за надзор је дужан да надгледа да ли се активност спроводи на време	користи за снабдевање материјалом	
	Складиштење ископаних седимената	Извршити неопходну анализу ископаних седимената. Седимент категорисан као отпад који није опасан одлаже се на већ одобрена одлагалишта (Деч, Јаковачка кумша и Буђановци) Извођач радова је дужан да ажурира План управљања животном средином и друштвеним питањима (ESMP) тако да извођач радова такође: - припреми и спроведе план узорковања и анализе	Извођач радова	Током целог трајања потпројекта	

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		(акредитована лабораторија, следљивост узорака/ланац чувања); - да за сваку серију/партију екстрахованог/ископаног материјала, спроведе анализе пре транспорта и пре одлагања - изврши основно узорковање земљишта реципијента (0–30 cm) пре првог постављања, као и контролно узорковање након постављања; - примени корективне мере (изолацију серије, преусмеравање на алтернативну локацију/третман) ако резултати прелазе важеће референтне/граничне вредности из националних прописа или унапред договорене нивое прегледа.			
	План санације одлагалишта	План санације мора да припреми Извођач радова о свом трошку. Сва одлагалишта морају да испуњавају естетске и техничке захтеве. Контурисање гомила земљишта, спречавање ерозије и покривање наслага вегетацијом су обавезни како би се стабилизовао материјал, смањило испирање и спречило дифузно загађење.	Извођач радова за развој плана. Јединица за имплементацију пројекта (ЈИП) за одобрење плана.	Пре почетка радова	навести у Конкурсној документацији и трошкови који су саставнио део цене понуде
ИЗГРАДЊА	Транспорт материјала				

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
	Стварање прашине	Приликом транспорта на јавним путевима, ископани материјали ће бити прекривени најлонским платном или одговарајућим материјалима чија величина зрна је већа од 10 mm на јавним путевима као добра пракса. Локализовано наводњавање/влажење и заливање/влажење које је специфично за дату активност користиће се за смањење локализованих емисија прашине. Складиштење огољеног површинског материјала, нпр. камена, песка и земље, складиштење неопраних материјала, биће ограничено. Залихе треба у што је већој мери могуће држати затворене или покривене. Залихе ће бити постављене што даље од прималаца. Компактни депоновани земљани материјал. Дизајн залиха ће бити оптимизован за одржавање нискогпрофила без нагле промене облика. Ветробрани или системи за заштиту од прашине (укључујући прскалице) треба да буду изграђени око главних радова на санацији канала Галовица где је то потребно и, ако је могуће, у близини потенцијално прашњавих радова како би се смањио утицај оближњих стамбених прималаца	Извођач радова	Током грађевинских радова	

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
	Стварање буке	На трасама ће се примењивати ограничења брзине ради смањења ризика од прашине, а радно време ће бити у складу са законом. Када се не користе, возила треба искључити осим због здравствених и безбедносних разлога (нпр. одржавање клима-уређаја). Поред наведеног, примените ограничено радно време у договору са локалном заједницом. Нивои буке неће премашити ограничења буке у животној средини, или довести до максималног повећања позадинског нивоа од 3 dB на најближој локацији прималаца буке ван градилишта. Ноћни рад и превоз треба свести на најмању могућу меру, Избегавајте изградњу ноћу када је бука најгласнија. Избегавајте изградњу ноћу и употребу тешке механизације, од 22.00 до 6.00 у близини стамбених зона. Нема дискреционог коришћења бучне машинерије у кругу од 50 m од стамбених зона и у близини институција, у овом тренутку може користити ручни рад. Добро одржавање и правилан рад грађевинских машина како би се стварање буке свело на најнижи могући ниво.	Извођач радова	Током грађевинских радова	
ИЗГРАДЊА	Управљање променама				

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
	Измене пројекта које налажу измену Радова како је дефинисано у Уговору о грађевинским радовима. Ове промене могу укључивати измене количина, квалитета, нивоа, позиција, димензија или редоследа радова, било путем налога за промене или инжењеринга вредности. Такве промене могу довести до нових ризика и утицаја који нису идентификовани током почетне анализе (нпр. захтевати коришћење додатног приватног или јавног земљишта и могу увести непредвиђене еколошке или друштвене ризике). То би могло да укључује утицаје на околна станишта, приступ заједници или средства за живот заснована на копну.	Свака намера за измену пројекта мора бити формално саопштена између страна најкасније 7 дана од утврђивања потребе за изменама. Обавештење мора да садржи довољно детаља о предложеним изменама дизајна како би се омогућила одговарајућа анализа потенцијалних додатних еколошких и друштвених ризика и утицаја. Спровести додатну проверу, која ће или поново потврдити или прекласификовати ризик, и утврдити да ли су потребне измене овог Плана управљања животном средином и друштвеним питањима. Где је то потребно, План управљања животном средином и друштвеним питањима (ESMP) ће бити ажуриран како би се осигурала адекватност и свеобухватност мера ублажавања и праћења. Ако се прегледом потврди да су постојеће мере и даље довољне, то се сходно томе документује. У случају да процес провере утврди потребу за додатним приватним земљиштем као резултат измена пројекта, биће припремљен посебан Акциони план пресељења (RAP). Акциони план пресељења биће развијен у складу са захтевима ESS5 и националног законодавства, и биће заснован на: (i) детаљном попису погођене имовине и лица, (ii) друштвено-економском истраживању погођених	Страна која иницира измену пројекта Страна која иницира измену пројекта Стручњаци ЈИП-а за еколошка и друштвена питања Стручњак за друштвена питања у оквиру ЈИП-а	7 дана од тренутка када је Извођач радова, Консултант за надзор или ЈИП постао или је требало да постане свестан потребних измена. 14 дана након пријема свеобухватних техничких и других детаља, што омогућава додатну проверу у складу са материјалним прописима ESF-a. Током грађевинских радова	

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		домаћинства и (iii) опсежним консултацијама са свим заинтересованим странама како би се осигурало да су права, мере ублажавања и стратегије за обнављање средстава за живот осмишљене на транспарентан, инклузиван и праведан начин. Ниједан грађевински рад не сме почети на основу измењеног пројекта док се измене Плана управљања животном средином и друштвеним питањима не ступе на снагу и док се не урачунају у буџет, и док се RAP (ако је потребан) не имплементира у потпуности.			
ИЗГРАДЊА	Штета				
	Задирање у приватно земљиште ван зоне експропријације (Право пролаза)	Количина земљишта заузетог током изградње биће ограничена на подручје радова. Грађевински радници ће бити обучени да остану у границама грађевинског подручја и избегаваће неовлашћени приступ приватном земљишту. Ако се жалбе у вези са неовлашћеним коришћењем приватног земљишта, штете на суседним земљиштима, итд. приме путем Механизма за подношење жалби у оквиру потпројекта, процена/упит ће се спроводити од случаја од случаја и тамо где буде	Саветник за надзор Извођач радова Стручњак за друштвена питања у оквиру ЈИП-а Механизам за подношење жалби	Обука ће бити део уводне обуке радника.	

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		потребно, биће планиране и спроведене корективне мере. У случају било какве директне штете на приватној имовини услед активности извођача или подизвођача потпројекта, Извођач радова ће се постарати да буду спроведене одговарајуће корективне мере (нпр. поправка, одржавање, обнова итд.). Механизам за подношење жалби ће бити објављен, а кампање подизања свести ће садржати јасне информације о томе како приступити механизму, поднети жалбе и добити благовремено решење, укључујући и случајеве штете на приватној имовини. Информативне кампање треба да обухвате коридор утицаја/границу приватног земљишта.			
	Непоштовање услова права службености које доводи до еколошког или друштвеног утицаја (нпр. ограничавање приступа, оштећење имовине или неадекватно враћање у првобитно стање)	Сва права службености морају бити формализована и чувана као званична преписка у оквиру Дирекције за воде. Правно одељење Дирекције за воде водиће комплетну евиденцију о свим потписаним уговорима о службености. Специјалисти за заштиту животне средине и социјална питања (ES) Јединице за имплементацију пројекта (ЈИП) у оквиру Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде пратиће спровођење радова који се изводе у оквиру права сервитута како би се	Саветник за надзор Извођач радова Стручњак за друштвена питања у оквиру ЈИП-а	Током грађевинских радова	

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		осигурала усклађеност са договореним условима и релевантним заштитним мерама за животну средину и социјалну заштиту. Извођачима радова ће бити издата писана упутства у којима ће бити наведене њихове обавезе према правима на службеност, укључујући захтеве за усклађеност са еколошким и друштвеним прописима.			
ИЗГРАДЊА	Загађење воде и тла и управљање отпадом				
	Загађење воде и тла услед неправилног складиштења, управљања употребе материјала	Организовати и покрити просторе за складиштење материјала: изоловати бетон, радове од водотока коришћењем заптивене оплате или покривача; изоловати површине за прање камиона који превозе бетон и друге опреме од водотока избором површина за прање које не отичу самостално право у водоток	Извођач радова	Током грађевинских радова	
	Загађење воде и тла услед неправилног одлагања отпадних материја	одлагање отпада се врши на локацији заштићеној од испирања, што би требало да буде назначено у плану градилишта; ако не на градилишту, онда на за то намењеној депонији/стоваришту. Складиштење отпада у складу са најбољом међународном праксом (опште смернице о Међународном кодексу против пожара (IFC) заштити животне средине, здравља и безбедности на раду). Примените додатне мере за складиштење	Извођач радова	Током грађевинских радова	

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		опасног отпада (као што је коришћење секундарног складишта, ограничење приступа, стављање на располагање ЛЗО итд.) ако је потребно како би се спречила штета за грађевинско особље, животну средину и јавност. Коришћење и обележавање одређених контејнера за сакупљање отпада и складишта за различите врсте отпада. Превоз отпада у означеним возилима направљеним према врсти отпада како би се смањио ризик од испуштања материјала (опасних и неопасних материјала) и отпада који носи ветар. Обука возача за руковање и одлагање њиховог терета и транспортном документацијом која описује врсту отпада и степен опасности од њега. На локацијама градилишта биће постављени типски контејнери за чврсти комунални отпад; Преузимање прикупљеног комуналног отпада и његово одлагање које врше надлежне институције; Комади опасног отпада (искоришћена отпадна уља, науљени отпад од амбалажних битуменских агенаса, отпадна уља из трансформатора, отпадне азбестно-цементне цеви итд.) се засебно сакупљају у типске контејнере или металну бурад; биће достављена субјектима који су			

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		овлашћени за управљање опасним отпадом; Поновна употреба и рециклажа отпада кад год је то могуће. Забрањено је спаљивање отпада на отвореном и на локацији. Преузимање прикупљеног комуналног отпада и његово одлагање које врше надлежне институције;			
	Загађење подземних и површинских вода. уљима и мазивима због лошег одржавања и поправки опреме и допуњавања горивом на градилишту.	Примените (Опште смернице IFC EHS за безбедно складиштење и руковање мазивима, горивом и растварачима у обезбеђеном складишту; обезбедите правилно допуњавање горивом и одржавање опреме; сакупите сав отпад и одложите га у дозвољено постројење за прераду отпада. Спровести Закон о управљању отпадом Републике Србије. Избегавајте сервисирање и допуњавање горивом на градилишту. Точење горива ће се одвијати најмање 30 метара од канала Галовица. Успоставите висок стандард за овакве догађаје. Користите посуде за сакупљање. Успоставите процедуру управљања хитним изливањем. Користите заштитне фолије приликом евентуалног допуњавања возила горивом и одржавања на градилишту. Ставите на располагање упијајући материјал у случају изливања горива.	Извођач радова	Током грађевинских радова	Захтеви који треба да буду саставни део документације о јавним набавкама и уговорима

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		Употребљеним науљеним материјалима и средствима треба управљати у складу са Извештајем о управљању отпадом. Процедура поступања у случају случајног изливања нафте и мазива. Припремите и спроведите План организације градилишта који обухвата мере добре грађевинске праксе. Акција чишћења ће уследити за Планом за непредвиђене случајеве изливања. Објавите процедуру управљања отпадом на лицу места.			
Транспорт и логистика (обавезно за све случајеве):					
Транспорт и логистика (План управљања материјалом и логистиком):	Просипање материјала, ризици у саобраћају, изливања, неконтролисано усмеравање	Припремите и спроведите у дело План управљања материјалом и логистиком: одобрене руте/временски прозори; План управљања саобраћајем; покривени терети (цераде), без препуна; контрола прања и извлачења точкова; комплети за изливање у возилима; пријављивање инцидента ≤24 х; дневни резимеи (путовања, руте, томови); пуна следљивост (докети/ГПС) и провера рачуна	Извођач радова; надзор/ЈИП	Претходни радови (план) и током транспорта	Захтеви: 0 неконтролисаног изливања/просипања; 100% утовара документовано; усвојен ТМР
Забрана неовлашћеног одлагања отпада	Деградација локације, загађење, казне	Клаузуле уговора и казне; континуирани надзор; дневне провере карата; насумичне инспекције; механизам за подношење жалби; тренутна суспензија и корективне мере у случају одступања	Извођач радова; надзор/ЈИП	Током радова	0 потврђених случајева; жалбе су решене на време

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
Привремене залихе поред канала (ако су одобрене):					
Привремене залихе поред канала (ако су одобрене):	Ерозија, испирање у канал, нестабилност косине	Дозволе/одобрења; одабрати локацију ван поплавног дела и са одмаком од ≥ 20 m; избегавати осетљива микростаништа (мора да их потврди стручњак за биологију)	Извођач радова; ЈИП; власти; стручњак за биологију	Пре почетка радова	Проверени су одмак и локација; дозволе су важеће
Геометрија и стабилност лифтова	Клизање, урушавање, безбедност привремених залиха	Максимална висина подизања ≤ 3 m, бочни нагиби $\leq 1:2$, рутинско профилисање; без превртања на врху/косинама насипа	Извођач радова; надзор	Током радова	Димензије по BMP/ESMP
Контрола ерозије и прашине	Прашина, ерозија, сметње на привременом складишту	Прскајте водом по сувом времену; покријте/малчирајте ако се задржи дуже од 7 дана; брзо затрављивање ако се задржи дуже од 30 дана	Извођач радова	Током радова	Нема прекомерне прашине; успостављен биљни покривач
Временско ограничење и уклањање	Продужена изложеност и повећан ризик повезан са привременим залихама	Привремено складиштење ≤ 60 дана по серији, након чега следи превоз до коначне локације или уградња у одобрено пејзажно уређење.	Извођач радова; ЈИП	Током радова	Временско ограничење и уклањање
	Становништво са повећаним ризиком од саобраћајних незгода и радови на санацији канала Галовица за становништво.	Обезбедите одговарајуће знакове упозорења, осветљење, заштитне ограде итд. Придржавајте се саобраћајних правила. Уклоните грађевински отпад са градилишта, како у фази изградње, тако и након завршетка радова, приликом затварања градилишта. Обезбедите медицинске залихе и помоћ кроз институционалне и административне аранжмане са општинским болницама на градилишту.	Извођач радова	Током грађевинских радова	Захтеви који треба да буду саставнио део документације о јавним набавкама и уговорима

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		Спроведите План организације градилишта.			
	Случајна открића	Уколико се током земљаних радова открије археолошко налазиште или артефакт, Извођач радова ће одмах обуставити радове, предузети мере за заштиту налаза од оштећења и обавестити IPCM.	Извођач радова	Током земљаних радова	
s	Заштита и безбедност на раду и Безбедност радника	Примените ПУРС Извођач радова ће успоставити План управљања заштитом и безбедношћу на раду (OHS) са посебном пажњом на (али не ограничавајући се на): кретање возила и управљање саобраћајем, рад на висини, рад у скученим просторима, рад са опасним материјама, управљање, Биће примењени самопровера и управљање последицама. Одговарајући број службеника EHS по групи радне снаге (нпр. заснованој на ризику) биће запослен ради примене програма EHS, укључујући процену ризика, обуку, надгледање задатака високог ризика, увод у рад подизвођача. Лична заштитна опрема ће бити одабрана на основу специфичних опасности и ризика задатка који треба да се изврши и правилно одржава како бисве време била ефикасна. Бројеви телефона за хитне случајеве биће доступни на градилишту. То ће	Извођач радова	Пре почетка радова	Уговорни услови ће обезбедити да се сви подизвођачи придржавају План управљања заштитом и безбедношћу на раду

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		обухватити ватрогасно-спасилачку службу и еколошку инспекцију. Ризик од инфекције из отпадних вода је низак			
	Здравље и безбедност заједнице	Правовремена, стална и транспарентна комуникација са заједницом која осигурава здравље и безбедност заједнице. Припрема свих саставних делова Плана управљања здрављем и безбедношћу у изградњи, нпр. - План управљања саобраћајем - План реаговања на пожар (опасности од пожара и експлозије, одредите путеве за евакуацију); - План реаговања на саобраћајне несреће - Планови приправности и реаговања на урушавање грађевине - План управљања инфраструктуром и комуналним услугама (IUMP) - План за спречавање несрећа/дављења План управљања отпадом, укључујући даље одлагање отпада унутар подручја пројекта. План приправности и реаговања на поплаве - План приправности и реаговања на неексплодирана убојна средства (који ће садржати Процедуру приликом случајног проналажења неексплодираних убојних средстава);	Извођач радова Надзор врше стручњаци за животну средину и безбедност у ЈИП-у и консултант за надзор	Током грађевинских радова	

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		Када то захтева национално законодавство, Извођач радова је дужан да се консултује са релевантним институцијама/министарствима и да од њих добије одобрење за спровођење ових планова.			
Сакупљање и привремено складиштење комуналног/кабастог отпада	Неконтролисано цурење/мирис, визуелна деградација	Сакупити и одвојити тамо где је то потребно; чувати у покривеним/затвореним контејнерима на лицу места; уклонити у року од 24–48 сати	Извођач радова	Током радова	Контејнери се налазе на лицу места и затворени су; нема расутог отпада; рок за уклањање је испоштован
Транспорт и коначно одлагање комуналног отпада	Загађење животне средине, непоштовање прописа	Предати лиценцираном оператеру; Користити одobreне руте за транспорт; одлагати САМО на одобреним санитарним депонијама надлежне локалне/регионалне самоуправе; водити евиденцију о испоруци/тежинске листе	Извођач радова; ЈКП/оператер депоније	Током радова	100% терета документовано и примљено на санитарној депонији
Забрана неовлашћеног одлагања комуналног отпада и мешања са седиментом	Локално загађење; правна одговорност	Строга забрана закопавања/спаљивања на лицу места и мешања са седиментом; уговорне казне; стални надзор и ад хок инспекције	Извођач радова; надзор/ЈИП	Током радова	0 потврђених случајева; све жалбе су решене на време
	Здравље и безбедност заједнице	На деоници од km 20+060 до km 21+900, где канал пресеца земљиште Министарства одбране на којем је дозвољен комерцијални лов, извођач радова ће осигурати безбедност радника и заједнице следећим мерама: Обавестити Министарство одбране и Ловачко удружење	Извођач радова Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде ЈИП	Барем 30 дана раније. Пре почетка радова	

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		о планираним радовима барем 30 дана унапред. - Не почињати радове док се не добије формално одобрење са наведеним условима и договор са управником ловишта Министарства одбране о обустави лова током периода изградње. - Одржати координациони састанак са Министарством одбране, Јединицом за имплементацију пројекта и локалним властима барем 15 дана пре почетка радова како би се договориле мере безбедности и протоколи комуникације. - Писано се договорите о мерама безбедности као што су привремене суспензије лова (ако је потребно), јасна сигнализација, прилагођени распореди рада, веома уочљива ЛЗО и процедуре за комуникацију у хитним случајевима. - Поделите информативно обавештење у којем су сажето наведене договорене мере барем 7 дана пре почетка радова, на језицима који су разумљиви свим заинтересованим странама. - Интегришите договорене мере у План о безбедности и заштити здравља на раду		Информативно обавештење са сумирањем договорених мера барем 7 дана пре почетка радова, на језицима који су разумљиви свим заинтересованим странама.	

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		(HSP) извођача радова који се односи на дату локацију. Одржавајте сталну координацију са Министарством одбране и Ловачким удружењем и извештавајте о напретку и свим инцидентима у месечним извештајима о напретку у области безбедности и заштити здравља на раду и заштите животне средине и друштвених питања са ЈИП-ом.			
	Оштећење приватне имовине током изградње	Сваки губитак или штета узрокована активностима потпројекта биће надокнађена. Овај потпројекат ће минимизирати штету минимизирањем подручја поремећаја узрокованих кретањем возила и другим грађевинским активностима. • Ако се жалбе у вези са неовлашћеним коришћењем земљишта у приватном власништву, штете на суседном земљишту, итд. приме путем Механизма за подношење жалби у оквиру потпројекта, процена/упит ће бити спроведена од случаја до случаја и тамо где је потребно, биће планиране и спроведене корективне радње.	ЈИП Извођач радова	Током грађевинских радова	
	Рад и услови рада – запошљавање страних радника	Извођач радова је дужан да обавести Наручиоца и Инжењера барем 40 дана раније о сваком планираном	Извођач радова	Током грађевинских радова са временским	

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		запошљавању страних радника, наводећи детаље о њиховим радним местима, броју и земљама порекла. Страним радницима се неће наплаћивати накнаде за запошљавање или запошљавање, директно или индиректно, у складу са Процедуром за управљање радном снагом (LMP/ПУРС) и међународним стандардима за радну снагу. Пре доласка радника, Извођач радова је дужан да достави обавештење о смештају, укључујући локацију, капацитет, услове живота и усклађеност са важећим здравственим, безбедносним и социјалним стандардима. Извођач радова је дужан да осигура да се Процедуре за управљање радном снагом (LMP) свеобухватно примењују на све стране раднике, укључујући једнаке услове запослења, решавање жалби и мере безбедности и здравља на раду. Извођач радова је дужан да чува доказе о усклађености, доступне на увид Наручиоцу и надзорним органима. Извођач радова је дужан да прилагоди и спроведе сву обуку, материјале и комуникацију о заштити и безбедности на раду на језицима који су разумљиви страним радницима, користећи квалификоване преводиоце тамо где је то потребно, и да осигура да		роковима у колони мере за ублажавање	

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		страни радници у потпуности разумеју безбедносна правила, поступке у ванредним ситуацијама и механизме за подношење жалби.			
	Смештај, услови живота и социјална заштита	Тамо где је смештај обезбеђен за раднике на Пројекту, Извођач радова је дужан да обезбеди да се ревизије смештаја и рада спроведу пре одобрења за коришћење било ког објекта, а потом барем свака три (3) месеца током коришћења. Овај захтев се примењује сваки пут када се предлажу нове просторије за коришћење као смештај за раднике, без обзира на претходна одобрења за употребу других објеката. Извођач радова је дужан да 15 дана унапред писмено обавести Наручиоца о свакој намери да користи нове смештајне капацитете, наводећи детаље о локацији, капацитету, условима живота и усклађености са националним прописима и релевантним међународним стандардима о добробити радника. Све ревизије ће проценити усклађеност са Пројектним Процедурима за управљање радном снагом (ПУРС), националним законодавством и релевантним међународним стандардима, укључујући здравље, безбедност,	Извођач радова Верификацију врше инжењер и стручњак за друштвена питања у ЈИП-у	Током грађевинских радова са временским роковима у колони мере за ублажавање	

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		заштиту, приватност и адекватност животних услова. Извођач радова је дужан да води евиденцију о свим ревизијама и свим предузетим корективним мерама и да је учини доступном на преглед Наручиоцу и надзорним органима. Налази из ревизија смештаја и рада, заједно са доказима о спроведеним корективним мерама, биће додати у месечне извештаје извођача радова о управљању радном снагом.			
	Ризици за радну снагу и утицаји у вези са запошљавањем жена и недискриминацију и једнаке могућности	Извођач радова ће применити једнаке могућности за жене у свим својим подружницама. Даље мере ће бити примењене за подстицање учешћа жена у индиректној радној снази, као што је пружање посебне обуке тамо где је то потребно, омогућавање флексибилности и могућности давања посла женама са децом да учествују.	Извођач радова	Пре запошљавања радне снаге	
	Ризици за радну снагу и утицаји повезани са подизвођачем и управљањем ланца снабдевања (укључујући дењу радну снагу и принудни рад)	Извођач радова и оператер неће запошљавати нити дозволити било ком подизвођачу да користи дењу рад, а у складу са српским законодавством, било која особа млађа од 18 година не може бити распоређена на било који опасан посао у оквиру подпројекта.	Извођач радова	Током грађевинских радова	

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		Извођач радова и оператер ће забранити употребу присилног рада осигуравајући потпуно поштовање националног законодавства и одредби релевантних конвенција и других међународних стандарда - Примените ПУРС - Механизам за подношење жалби радника			
	Услови за раднике и рок запослења	Примените ПУРС Радници ће имати уговоре чији је саставни део Кодекс понашања који садржи одредбе о спречавању и реаговању на SEA/SH. У њима ће бити јасно наведени услови њиховог запошљавања и њихова законска права. Информације ће садржати, али неће бити ограничене на: • право на плате, радно време, договоре о прековременом раду и накнаду за прековремени рад, и/очинство или годишњи одмор) • могућност да се учлане у синдикате по свом избору и да имају право на колективно преговарање • уговори ће бити усмено објашњени на њиховим матерњим језицима свим радницима када је то неопходно како би се осигурало да радници разумеју своја права пре потписивања било каквог уговора. • Обука о културној свести биће обезбеђена као услов за почетак рада свим радницима који нису локални, а посебно страним радницима. Развијаће се Механизам за подношење жалби радника и	Извођач радова	При запошљавању/ангажовању	

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		треба да: • буде отворен за сво особље и њихове извођаче, • буде јавно објављен у оквиру потпројекта међу радном снагом, • и буде лако доступан радницима • буде лишен одмазде • омогући подношење и решавање анонимних жалби. • Све стране у потпројекту ће захтевати од свих извођача радова да потпишу политику борбе против корупције и одговорне набавке. • За све уговоре са извођачима радова, у потпројекту ће се експлицитно навести потреба за поштовањем стандарда WB ESS2 и конвенција ILO у вези са стандардима рада и социјалне заштите, слободом удруживања и у њима се мора навести дечји и присилни рад. Сви радници морају да потпишу Кодекс понашања			
	Одредбе и услови запошљавања/ангажовања	Планови и процедуре Извођача радова за здравље, безбедност и животну средину (HSE) обухватају захтеве за увођење у рад и обуку о очекиваном понашању и о дисциплинским поступцима (укључујући процедуре за отпуштање због неприхватљивог понашања).	Извођач радова	У време новог запошљавања	
	Утицаји на локалну инфраструктуру	План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама (EPRP) ће бити развијен и узеће у обзир капацитет заједница и тренутну ситуацију инфраструктуре заједнице	Извођач радова	Током ангажмана извођача радова	

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		да ефикасно реагују на ванредне догађаје. Израдиће се План управљања инфраструктуром и комуналним услугама (IUMP). Током припреме свих планова, биће предузет ангажман са локалним властима и комуналним предузећима како би се обезбедио континуитет снабдевања заједница. Примена Механизма за подношење жалби			
	Утицаји на локалну путну мрежу	У случају коришћења локалних путева за превоз, поправке ће се вршити у сарадњи са локалним властима. Са локалним властима ће се склопити грађевински ангажман по питању кретања саобраћаја у фази изградње.	Извођач радова	Током грађевинских радова	
	Жалбе радника	Извођач радова је дужан да успостави и одржава поверљиви Механизам за решавање жалби радника (WGM) са вишеструким доступним каналима, заштитом од одмазде, јасним процедурама и благовременим решавањем жалби. Жалбе треба евидентирати, решити у року од 30 дана и сумирати у месечним извештајима. Раднике треба оспособити да знају да користе Механизам за решавање жалби радника. Жалбе по осетљивим питањима (нпр. родно засновано насиље, узнемиравање) обрађују се помоћу посебних протокола. Постарајте се да Механизам за решавање жалби на радном месту	Извођач радова Саветник за надзор Надзор врши стручњак за друштвена питања у ЈИП-у	Током грађевинских радова	Обезбедити да тендерска документација буде прилагођена и да је језик којим је написана прецизан и разумљив како би обухватила релевантне одељке о заштити животне средине и безбедности, укључујући усклађеност радних прописа са националним

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		(GRM) буде успостављен и да функционише. Додајте изјаве о усклађености у пакет набавке.			законодавством и Планом управљања потпројектом
	Жалбе заједнице	Операционализовати потпројекат и ниво потпројекта Механизма за решавање жалби на радном месту	Стручњак за друштвена питања у оквиру ЈИП-а	На снази од децембра 2019. године	
	Жалбе заједнице	Извођач радова је дужан да одреди службеника за везу са заједницом (CLO) (функцију може додатно да обавља у специјалиста за животну средину и друштвена питања) одговорног за управљање Механизмом за решавање жалби на радном месту (GRM), обезбеђујући приступачност, благовремен одговор и одговарајуће документовање поднетих жалби. Извођач радова је дужан да објави Механизам за решавање жалби на радном месту (GRM) , укључујући јасна упутства о начину подношења жалби, путем обавештења на градилиштима, огласним таблама у локалној заједници и другим одговарајућим комуникационим каналима на језицима које разумеју погођене заједнице. Извођач радова је дужан да успостави приступачне пунктове за подношење жалби и информисање на стратешким локацијама, укључујући близу улаза на градилиште и места окупљања заједнице, како би се олакшало	В		

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		подношење жалби од стране чланова заједнице. Извођач радова је дужан да води дневник жалби ради евидентирања свих примљених жалби, укључујући датум, природу жалбе, предузете мере и статус решавања. Извођач радова је дужан да сваке седмице обавештава Јединицу за имплементацију пројекта (ЈИП) о свим примљеним жалбама, укључујући ажурирања о статусу решавања и свим нерешеним питањима. Извођач радова ће осигурати да се све жалбе решавају благовремено, праведно и без одмазде, у складу са Планом ангажовања заинтересованих страна (SEP) у пројекту и националним законима. Записи и детаљи о поступку жалби, укључујући природу жалби, донета решења и предузете мере, морају да буду додати у месечне извештаје Извођача радова који се достављају Наручиоцу и Јединици за имплементацију пројекта.			
	Емисија гасова и честица из возила, механизације и генератора.	Редовно одржавање опреме. Извођач радова је дужан да достави доказ о исправности возила у складу са Радовима на санацији канала Галовица о емисији опасних гасова. Припремите и спроведите План организације градилишта који	Извођач радова	Током грађевинских радова	Захтеви који треба да буду саставни део документације о јавним набавкама и уговорима

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		обухвата мере добре грађевинске праксе.			
	Повећана замућеност воде као последица радова.	Грађевински радови треба да се изводе на такав начин да се не оштећују површине и природни садржаји ван потпројекта и да се радови изводе тако да се водотокови непотребно не загушују и не прекидају водотокови. Радове треба изводити по сувом времену.	Извођач радова	Током грађевинских радова	Извођач радова
	Смањена могућност кроз подручје где се изводе радови.	Одржавајте путеве чистим и избегавајте блокаде. Ставите на располагање алтернативне пролазе за пешаке и возила у сарадњи са локалним властима. Тамо где заобилазни путеви нису изводљиви, омогућите безбедан пролаз кроз градилишта помоћу баријера, сигнализације и осветљења. Избегавајте усмеравање саобраћаја кроз насељена подручја, нарочито у близини школа и болница. Координирајте све планове управљања саобраћајем са локалним властима и саопштите измене јавности. Пратите саобраћајне услове и прилагодите планове по потреби.	Извођач радова	Током грађевинских радова	
	Потенцијално загађење тла и воде услед испуштања отпадних санитарних вода са градилишта	Извођач радова је дужан да постави довољан број еколошких (који нису штетни по животну средину) тоалета за све раднике, у складу са	Извођач радова	Током грађевинских радова	

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		здравственим, безбедносним и еколошким стандардима. Тоалети морају бити постављени на одговарајућим размацама дуж локације од 47 km, како би се осигурало да ниједан радник не мора да хода више од 500 метара или 10 минута да би дошао до тоалета. Тоалети морају бити приступачни, закључавани, добро проветрени и редовно одржавани у добром хигијенском стању. Отпад из еколошких тоалета сакупља и одлаже лиценцирани оператер у складу са националним прописима о заштити животне средине. Локације тоалета морају бити означене на мапама градилишта и јасно саопштене свим радницима. Евиденције о одржавању, распоредима чишћења и одлагању отпада морају се чувати и бити доступне за увид.			
	Вишак грађевинског материјала након затварања градилишта	Сав материјал који остане након затварања привремених градилишта треба да буде уклоњен са локације и поново употребљен/рециклиран тамо где је то могуће. Сви остаци треба да се одлажу на начин који неће бити штетан по животну средину; то треба да ураде компаније које имају дозволе за извођење таквих радова.	Извођач радова	Током грађевинских радова	Захтеви који треба да буду саставни део документације о јавним набавкама и уговорима
	Одржавање места за појење дивљих животиња у	Одржавати све објекте са местима за напајање дуж подручја Министарства	Извођач радова	Током грађевинских радова	

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
	лову Министарства одбране је	одбране канала; осигурати да се редовно пуне водом током времена када извођач радова приступа радном подручју	Саветник за надзор		
ФАЗА РАДА И ОДРЖАВАЊА					
	Неправилно управљање отпадом од активности одржавања (трава и дрвенасто растиње као и друге врсте отпада)	Путеви и локације за прикупљање и одлагање отпада биће наведени за све главне врсте отпада који се очекују од активности одржавања. Сав отпад ће сакупљати и правилно одлагати лиценцирани сакупљачи на одобреним локацијама (Деч, Јаковачка кумша и Буђановци). Није дозвољено отворено спаљивање отпада/уклоњеног растиња на градилишту или ван њега	Извођач радова за одржавање Оператер објекта ЈВП „Србијаводе“	Током фазе одржавања	
	Поправка оштећења на грађевини радивраћања функционалности насипа	Спроведите исте мере као што је описано под насловом „Изградња“	Консултант за надзор извођача радова који контролише у име менаџера канала	Током фазе одржавања	
Употреба пестицида у коридору канала Галовица — институционална координација након завршетка радова	Дифузно загађење пестицидима из пољопривредних пракси; кумулативни притисак на водоток; недостатак системских мера и координисаног деловања након радова.	Јединица за имплементацију пројекта (ЈИП) ће, у фази након изградње и кроз процес ангажовања заинтересованих страна, се обавезати да сазове и води консултације са надлежним институцијама — Министарством заштите животне средине, Агенцијом за заштиту животне средине Републике Србије, Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде и јавним предузећима за управљање водама „Воде Војводине“ / „Србијаводе“ — са	ЈИП (водећа улога). Партнери: Министарство заштите животне средине/Агенција за заштиту животне средине Србије; Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде (Управа	Након изградње, 24 месеца након завршетка, са годишњим прегледом)	План ангажовања заинтересованих страна утврђен и спроведен са временским роковима; барем два формална писма надлежним институцијама у првој години; ≥1 међуинституционални састанак/округли сто

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Утицај проблема/активности	Ублажавајуће мере	Институционална одговорност	Временски ток догађаја	Коментар
		циљем указивања на уочени проблем, развоја потенцијалних системских решења и дефинисања одговарајућих активности. Листа активности које треба размотрити: Развој/усвајање смерница или подзаконског акта којим се прописују минималне ширине заштитних зона „без прскања“ дуж водотокова; припрема смерница за интегрисано управљање штеточинама (IPM) за низијске усеве дуж мреже канала; успостављање „кодекса добре пољопривредне праксе дуж водотокова“ (механичка контрола, селективни производи, заказивање третмана итд.); систем обавештавања пољопривредника о прогнозама ветра/кише са препорученим прозорима за прскање; експлицитна забрана прскања при брзинама ветра >3–4 m/s у комуникационим материјалима; програм за враћање амбалаже и управљање инцидентима.	за заштиту биља; Сектор за водопривреду); Покрајински секретаријат (где је применљиво); 'Воде Војводине'/Србијаводе'; надлежне локалне самоуправе/ЈКП; пољопривредне саветодавне услуге.		годишње са записником; припремљен концепт са листом мера по приоритету. Предлог минималног скупа параметара за циљани надзор употребе пестицида. Провера: примерака писама, записника са састанака, концептне белешке/плана; статуса напретка радова који је додат у годишњи извештај након имплементације.

6. АКТИВНОСТИ ПРАЋЕЊА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И ДРУШТВЕНА ПИТАЊА (ES)

Ефикасно праћење је неопходно како би се осигурало да се еколошки и социјални ризици и утицаји идентификовани за радове на рехабилитацији канала Галовица правилно управљају у складу са националним прописима и Оквиром за заштиту животне средине и друштвених питања (ESF) Светске банке. Праћење служи као механизам повратних информација, проверавајући да ли се мере ублажавања ефикасно спроводе и да пројектне активности не доводе до нежељених негативних последица.

Примарни циљеви програма праћења животне средине и друштвених питања су:

- **Потврдите усклађеност** са националним законодавством, еколошким и друштвеним стандардима Светске банке (ESS) и другим важећим захтевима.
- **Процените ефикасност** предложених мера ублажавања у управљању еколошким и друштвеним ризицима и утицајима.
- **Наведите све непредвиђене утицаје** који захтевају додатне мере ублажавања или корективне мере.
- **Ставите на располагање информације** за доношење одлука и адаптивно управљање током имплементације пројекта.
- **Покажите транспарентност и одговорност** према заинтересованим странама, укључујући локалне заједнице и законодавна тела.

Активности праћења обухватиће параметре заштите животне средине, здравља, безбедности и друштвено-економске параметре повезане са имплементацијом потпројекта. Праћење се спроводи на:

- **Кључне локације** наведене током фазе изградње;
- **Градилиште** и помоћни објекти;
- Било која друга постројења или оперативна места наведена као релевантна током радова на санацији канала Галовица.

Програм праћења потпројекта обухвата, али није ограничен на, следеће елементе:

- **Квалитет површинских и подземних вода:** Праћење кључних физичко-хемијских и биолошких параметара ради откривања потенцијалне контаминације која је настала услед грађевинских активности.
- **Еколошка станишта:** Надзор оближњих екосистема ради откривања поремећаја или потенцијалних утицаја на флору и фауну, посебно у еколошки осетљивим подручјима. Пре и током радова, извођач радова је дужан да примени одредбе Плана управљања биодиверзитетом и то разрадити у **Методолошкој изјави** извођача радова по деоницама. Пре мобилизације локације и радова на терену, Извођач ће ангажовати **квалификованог стручњака за биологију** да изврши еколошки преглед пре изградње и припреми записник о посетама, у потпуности у складу са захтевима Плана управљања биодиверзитетом.
- **Инспекције усклађености са прописима о заштити животне средине:** Непланиране инспекције локације током изградње ради провере усклађености са мерама за ублажавање и регулаторним захтевима.

- **Процена стања локације:**Инспекција локација након завршетка радова како би се осигурала рестаурација и да никакви преостали утицаји не угрожавају еколошке или друштвене вредности.
- **Процене стања пре и после изградње:**Упоредне процене еколошких и друштвених услова пре и после изградње како би се потврдило да није дошло до губитка природних или друштвено-економских вредности.

Припремљен је детаљан план праћења, у којем су описани:

- **Циљеви:**Јасна сврха сваке активности праћења.
- **Показатељи:**Специфични показатељи повезани са наведеним утицајима потпројекта и предложеним мерама за ублажавање.
- **Параметри који се мере:**Квантитативни и квалитативни параметри релевантни за еколошке, здравствене, безбедносне и друштвене аспекте.
- **Локације на којима се врши праћење:**Дефинисана места за праћење, како критичне тачке, тако и додатна подручја наведена током имплементације.
- **Учесталост и трајање:**Временски распоред и учесталост активности праћења ради прикупљања тачних и репрезентативних података.
- **Институционалне одговорности:**Дефинисане улоге страна одговорних за спровођење и надгледање активности праћења.
- **Захтеви за извештавање:**Јасне процедуре за прикупљање, преглед и достављање података и извештаја о праћењу.
- **Активности у вези са ангажовањем заинтересованих страна и објављивањем информација:**
- **Буџет и ресурси:**Процене трошкова и финансијски аранжмани како би се осигурало да су довољна средства доступна за ефикасан надзор.

Следеће институције ће надгледати и спроводити програм праћења:

- **Дирекција за воде/ЈИП:**Одговоран за свеукупну координацију и надзор активности праћења животне средине и друштвених питања.
- **Консултант за надзор пројекта:**Задужен за свакодневни надзор над праћењем, верификацију усаглашености и извештавање о спровођењу мера за ублажавање.
- **Извођач радова:**Одговоран за спровођење активности праћења како је наведено у Плану управљања животном средином и друштвеним питањима и Плановима управљања заштитом животне средине и друштвеним питањима извођача радова (С-ESMP), вођење евиденције и извештавање о резултатима консултанту за надзор пројекта и ЈИП-у.

Резултати надзора ће бити документовани у периодичним извештајима, које припрема извођач радова и прегледа консултант за надзор пројекта.

- Извештаји ће садржати:
 - Праћење података и анализа;
 - Запажања о усклађености и ефикасности мера за ублажавање;

о Препоруке за корективне мере, ако је потребно.

- Резимирани извештаји ће бити достављени ЈИП-у и дељени са Светском банком као део редовних обавеза извештавања о животnoj средини и друштвеним питањима.
- Кључни налази релевантни за локалне заинтересоване стране биће јавно објављени у складу са Планом ангажовања заинтересованих страна (SEP).

Уколико резултати праћења покажу да мере ублажавања не управљају ефикасно идентификованим ризицима или ако се појаве непредвиђени утицаји, корективне мере треба одмах осмислити и спровести. План праћења остаје **активни документ**, подложен ревизији по потреби током извршења потпројекта.

6.1. Буџет и финансирање

У буџету потпројекта биће издвојена одговарајућа средства како би се осигурала потпуна имплементација активности праћења, укључујући:

- Трошкови узорковања и лабораторијске анализе;
- Опрема и логистика;
- Трошкови особља за праћење и извештавање;
- Ангажовање стручњака, ако је потребно.

6.2. План праћења за потпројекат SDIP: Радови на санацији канала Галовица

Ово поглавље утврђује оквир за систематско праћење утицаја на животну средину и друштво повезаних са потпројектом „Радови на рехабилитацији канала Галовица“. Сврха овог поглавља је да дефинише обим, принципе и одговорности за активности праћења које ће осигурати усклађеност са националним законодавством, међународном добром праксом и мерама ублажавања прописаним у Плану управљања животном средином и друштвеним питањима (ESMP).

План праћења пружа структуриран приступ посматрању, мерењу и извештавању о кључним параметрима животне средине током и након изградње. Иако су детаљни параметри, методе и учесталост праћења већ представљени у табели праћења у оквиру плана, овај уводни одељак истиче опште циљеве:

- Да би се проверила ефикасност мера за ублажавање;
- Да би се осигурало да реализација пројекта не изазове непредвиђене негативне ефекте;
- Да би се обезбедила основа за благовремене корективне мере;
- Да би се одржала транспарентност и одговорност према заинтересованим странама.

Важно је напоменути да иако се управљање штеточинама као такво не може решити у оквиру овог пројекта и не спада у радове који се финансирају из овог потпројекта, План праћења ипак садржи одредбе за праћење пестицида у пројектном окружењу током фазе након изградње. Ова обавеза одражава признање да пестициди могу имати индиректан утицај на еколошко стање канала Галовица и околних станишта, те да их је стога потребно поштовати како би се заштитила дугорочна еколошка одрживост.

Општа напомена о праћењу након пројекта

На основу лабораторијских резултата од 14. септембра 2023. (вода: Класа V због ниског раствореног кисеоника, повишеног садржаја суспендованих чврстих материја, ХПК/БПК и хранљивих материја; седимент: Класа 2 – благо загађено, са дозволом постављања унутар 20 m од водотока без посебних мера), Јединица за имплементацију пројекта (ЈИП) ће, у сарадњи са Министарством заштите животне средине и Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде (Сектор за

водопривреду), а за АП Војводину, Покрајинским секретаријатом за пољопривреду, водопривреду и шумарство, као и јавним предузећима за управљање водама „Воде Војводине“/„Србијаводе“, наставити благо праћење након имплементације како би се потврдило да пројектне активности нису погоршале услове и како би се документовали кумулативне пољопривредне притиске.

Праћење ће обухватати: (i) визуелне инспекције и фото-документацију карактеристичних профила (најмање два пута годишње – пролеће/јесен); (ii) основне параметре квалитета воде SS (суспендоване чврсте материје), BOD5 (петодневна биохемијска потрошња кисеоника) и COD (хемијска потрошња кисеоника), амонијум, нитрат, ортофосфат и транспарентност) два пута годишње на истим локацијама као и 2023. године; (iii) циљано тестирање вишеструких остатака пестицида у води и/или седименту једном годишње на најмање три репрезентативна профила (узводно, средњи ток, низводно), са проширењем анализа ако се појаве индикације инцидента; и (iv) непланирано узорковање након великих кишних догађаја/преливања или извештаја заједнице.

Прагови и одговор: референца су законске граничне вредности и резултати кампање из 2023. године. Ако три узастопне кампање покажу пораст ХПК/БПК или хранљивих материја за >30% у односу на референтни просек, или ако се активне супстанце пестицида открију изнад типичног фона, покрећу се корективне мере – додатно циљано узорковање, верификација заштитних слојева без прскања и вегетативног покривача, додатна обука за интегрисано управљање штеточинама са саветодавним услугама и обавештавање надлежних инспектората по потреби.

Резултати и препоруке биће представљени у годишњој белешци о праћењу након имплементације, коју ће ЈИП доставити Министарству, предузећима за управљање водама и финансијеру. Минимално трајање мониторинга је две вегетационе сезоне након завршетка радова, са могућношћу наставка у оквиру редовних институционалних програма.

Табела плана праћења за потпројекат SDIP”: Радови на санацији канала Галовица

Фаза	Који параметар треба пратити?	Где треба пратити параметар?	Како треба пратити параметар? / врста опреме за праћење	Када треба пратити параметар? (Учесталост мерења или стално)	Зашто треба пратити параметар? (није обавезно)	Институционална одговорност / Управљање
ПРИПРЕМА ИЗГРАДЊЕ			Набавка материјала			
Нулти надзор загађења воде и тла	Квалитет воде (суспендоване материје, нафта, pH вредности, проводљивост). Вода садржи амонијум нитрате, измет, гастроинтестиналне ентерококе итд.	У каналу Галовица	Узорковање, анализа у сертификованој лабораторији која поседује потребну опрему.	Пре почетка радова Извођач радова ће доставити резултате нултог надзора	Наведите сваки потенцијални утицај на животну средину	ЈИП Активност је завршена током 2024. године.
Еколошка истраживања пре изградње	Осетљиви примаоци: Лоцирати/проценити статус активних птичјих гнезда, места за мрешћење водоземаца, места за купање/уточишта гмизаваца, места за гнежђење видри и потенцијална места за гнежђење слепих мишева;	Активни део радова и трака 20 метара од врха насипа са обе стране	Мапирање: GPS/стационажа. Издати еколошку напомену пре почетка радова (мапа + фотографије + табела ограничења) са унакрсним референцама на клаузуле Плана управљања биодиверзитетом.	3-7 дана пре почетка радова на свакој деоници од 300-500 m	заштита еколошке функције дуж коридора канала.	Извођач радова и његов стручњак за биологију (BE)
Контрола прашине	Загађење ваздуха (чврсте честице)	На и у близини градилишта	Инспекција и визуелно посматрање	Пре извођења радова на санацији канала Галовица и пре испоруке материјала	Наведите сваки потенцијални утицај на животну средину	Извођач радова
истраживање стања пута пре изградње)	Извршење локалног истраживања нулте државне зоне за путеве,	На свим локацијама транспортних рута и локалног пута	Визуелни преглед и евидентирање недостатака. - Фотографска и видео-документација (географски референцирана) • GPS/GIS мапирање путева и осетљивих подручја	Једном, пре почетка радова	Референтно стање пута за будућа поређења и поправке	Извођач радова

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Који параметар треба пратити?	Где треба пратити параметар?	Како треба пратити параметар? / врста опреме за праћење	Када треба пратити параметар? (Учесталост мерења или стално)	Зашто треба пратити параметар? (није обавезно)	Институционална одговорност / Управљање
			- Процена путних конструкција, одводњавања и обима саобраћаја - Потписан извештај о истраживању са документацијом			
	Права службености	На терену и кроз званичне записе Са носиоцима звања	Верификовани регистар свих права службености се одржава и ажурира Број инспекцијских надзора на терену које су извршили стручњаци за заштиту животне средине и друштвена питања јединице за имплементацију пројекта Извођачи радова који су примили и потврдили писана упутства Извештаји о усклађености који потврђују поштовање услова сервитутног права Број решених жалби у вези са правима службености	Месечно током грађевинских радова	Обезбеђивање да извођач радова користи земљиште у границама предвиђеним уговорима о службености. Осигурајте да су права службености важећа током целог уговорног периода	ЈИП
Изградња			Набавка материјала			
Набавка материјала	Поседовање службеног одобрења или важеће (пословне) дозволе	На градилишту	Увид у документацију	Пре набавке материјала употребе	Обезбедити усклађеност постројења са заштитом животне средине и друштвеним питањима	Саветник за надзор

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Који параметар треба пратити?	Где треба пратити параметар?	Како треба пратити параметар? / врста опреме за праћење	Када треба пратити параметар? (Учесталост мерења или стално)	Зашто треба пратити параметар? (није обавезно)	Институционална одговорност / Управљање
					здрављем и безбедношћу на раду	
Изградња			Транспорт материјала			
Камен	Терет камиона или покривен навлажен	Градилиште и транспортне руте	Саветник за надзор	Ненајављене инспекције у току рада, барем једном недељно	И безбедносни захтеви и омогућити као	Консултант за надзор Извођача
Песак и шљунак	Терет камиона или покривен навлажен	Градилиште и транспортне руте	Саветник за надзор	Ненајављене инспекције у току рада, барем једном недељно	Мале сметње у саобраћају колико је то могуће	Консултант за надзор Извођача
Управљање саобраћајем	Изабрани сати и руте	Градилиште и транспортне руте	Саветник за надзор	Ненајављене инспекције у току рада, барем једном недељно		Консултант за надзор Извођача
Управљање саобраћајем и здрављем и безбедношћу заједнице	Ограничење брзине	Транспортне руте и градилиште и транспортне руте	Саветник за надзор	Ненајављене инспекције у току рада, свакодневно	Здравље и безбедност заједнице	Саветник за надзор
Изградња			Градилиште			
	Квалитет воде (суспендоване материје, нафта, pH вредности, проводљивост).	У каналу Галовица узводно и низводно од градилишта (потребна су оба мерења)	Узорковање, анализа у сертификованој лабораторији која поседује потребну опрему. Узорковање треба спроводити у складу са важећим стандардима, методама: SRPS EN ISO 5667 - 1, SRPS EN ISO 5667-3, SRPS EN ISO 5667 - 6, SRPS ISO 5667-10 и SRPS EN ISO 19458. Презентација резултата датих у складу са релевантним српским законодавством /	Током радова на санацији канала Галовица, у случају жалби локалних становника, невладиних организација или других погођених или заинтересованих страна.	Наведите сваки потенцијални утицај на животну средину	Извођач радова. Трошкове предметне активности понуђачи ће обрачунати током поступка лицитирања и ставити их у своју понуду. Понуђачи ће потврдити да су трошкови активности надзора дефинисани у

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Који параметар треба пратити?	Где треба пратити параметар?	Како треба пратити параметар? / врста опреме за праћење	Када треба пратити параметар? (Учесталост мерења или стално)	Зашто треба пратити параметар? (није обавезно)	Институционална одговорност / Управљање
			Радови на санацији канала Галовица (видети Прилог 1)			оквиру овог Плана управљања животном средином и друштвеним питањима саставни део цене понуде за потпројекат:
	Постојање археолошких налаза у земљишту	На и у близини градилишта	Консултант за надзор земљаних радова	Током радова	Ради очувања културног наслеђа	Консултант за надзор извођача (Мониторинг)
	Деградација и загађење тла	На градилишту и непосредно око градилишта	Визуелни надзор	Седмични	За спречавање деградације и загађења земљишта	Саветник за надзор
	Поремећај станишта флоре и фауне	На градилишту и непосредно око градилишта	посматрања фауне, провере да ли се задржавају рефугијуми, потврђује да су на месту сви заштитници за гнезда. Извођач радова води једноставан дневник завршених деоница, спроведених мера и свих еколошких инцидената, који се месечно сумира Јединици за имплементацију пројекта (ЈИП).	рутински прегледи активних и предстојећих деоница, 3-7 дана пре почетка радова на свакој деоници од 300-500 m	Очување локалне флоре и фауне	Стручњак за биологију кога је ангажовао извођач радова
	Да ли градилиште испуњава критеријуме из смерница за добру грађевинску праксу	На градилишту	Визуелни надзор Увид у документацију	Током грађевинских радова	У циљу успостављања безбедног радног окружења	Саветник за надзор
	Појава буке и загађења ваздуха	На градилишту	Стандардна опрема за мерење квалитета ваздуха и нивоа буке.	По примљеним притужбама грађана	За смањење нивоа буке и загађења ваздуха	Извођач радова – Предузеће које има дозволу за обављање послова надзора животне средине

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Који параметар треба пратити?	Где треба пратити параметар?	Како треба пратити параметар? / врста опреме за праћење	Када треба пратити параметар? (Учесталост мерења или стално)	Зашто треба пратити параметар? (није обавезно)	Институционална одговорност / Управљање
	Контрола радног времена ради контроле емисије буке	На градилишту	Визуелно и поређењем са планом организације градилишта.	По примљеним притужбама грађана	Смањење сметњи од буке	Саветник за надзор
	Радно време	На градилишту	Разговорима са радницима и увидом у евиденцију радних сати	Месечно и по пријему приговора радника у вези са радним временом	Проверите да ли постоји усклађеност са ПУРС-ом	Консултант за надзор and PIU Саветник за друштвена питања
	<i>Права радника</i>	Доказ о законитом запослењу	Градилиште/Канцеларија извођача радова	Инспекција	Ненајављене инспекције током извођења радова	Постарајте се да радници уживају права која су им загарантована законом
	Одлагање отпада	На градилишту и на одобреним локацијама (Деч, Јаковачка кумша и Буђановци)	Визуелно и поређењем са извештајем о управљању отпадом. Стално	Током грађевинских радова	Ради осигурања правилног управљања отпадом	Саветник за надзор
Руковање комуналним/кабаст им отпадом	Затворени/поклопљен и контејнери; уклањање ≤48 сати	Места где се обављају радови и ивице канала	Визуелне провере; дневник локације. У случају кашњења/отворених контејнера потребно је хитно уклањање и примена корективних мера	Свакодневно	Спречавање загађења.	Извођач радова; надзор/ЈИП
Документација и пријем комуналног отпада на депонију	Доставнице/карте за мерење; потврда о отпреми од депоније	Санитарна депонија надлежне локалне самоуправе	Преглед записа; провера код оператера. У случају непотпуних евиденција → обуставити испоруке док се не реши; пријавити ЈИП-у ≤24 сата	Недељни + месечни резиме	Обезбеђивање законске усклађености и спречавање незаконитог одлагања.	Извођач радова; ЈКП/оператер депоније; Надзор/ЈИП
Неовлашћено одлагање комуналног отпада	Жалбе заједнице; налази инспекције	Шире подручје пројекта	Наменске патроле; евиденција механизма за жалбе.	Недељно + по потреби	Усклађеност са законом и здравље и безбедност заједнице.	Надзор/ЈИП

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Који параметар треба пратити?	Где треба пратити параметар?	Како треба пратити параметар? / врста опреме за праћење	Када треба пратити параметар? (Учесталост мерења или стално)	Зашто треба пратити параметар? (није обавезно)	Институционална одговорност / Управљање
			Ако се случај потврди → уклањање о трошку извођача радова; уговорне санкције		Потврђен случај → уклањање о трошку извођача радова; уговорне санкције	
Руковање извађеним/ископан им материјалом	Прегледање извађеног/ископаног материјала пре транспорта	Привремено складиштење / место за утовар	Лабораторијски тестови / преглед: Влага, величина зрна, LOI/TOC, TN/TP, метали (As, Cd, Cr, Cu, Ni, Pb, Zn)	По серији/делу (нпр. свака ≤10.000 m ³) или минимално једном недељно током багеровача	Спречавање загађења. Ако су резултати изнад референтних/граничних нивоа → изоловати серију, прекинути испоруку, обавестити Јединицу за имплементацију пројекта (ЈИП), дефинисати начин алтернативног руковања/одлагања	Извођач радова Акредитована лабораторија коју је ангажовао Извођач радова. Трошкове надзора сноси Извођач радова.
Руковање извађеним/ископан им материјалом	Верификација пријема извађеног/ископаног материјала на одлагалишту	Одлагалиште	Визуелна провера, мирис, pH (брзи тест), електрокондензација (опционо)	Сваког дана одлагања (визуелна провера за сваки утовар)	У случају атипичног изгледа/мириса, одбити/вратити утовар и извршити додатно узорковање	Извођач радова, консултант за надзор
Руковање извађеним/ископан им материјалом	Пријемник-земљиште без надзора	Свака локација (Деч, Јаковачка кумша, Буђановци) или друго одобрено одлагалиште	Лабораторијска испитивања/преглед квалитета земљишта, дубина узорка од 0–30 cm: текстура, органска материја, TN/TP, метали (As, Cd, Cr, Cu, Ni, Pb, Zn)	Пре првог пласмана (комбинација од 3–5 поена по локацији)	Служи као референца; ако су нивои већ изнад дозвољених нивоа – обратите се ЈИП-у, прилагодите план	Извођач радова Акредитована лабораторија коју је ангажовао извођач радова. Трошкове надзора сноси извођач радова.
Руковање извађеним/ископан им материјалом	Пријемник-земљиште Контрола праћења		Лабораторијска испитивања/преглед квалитета земљишта, дубина узорка од 0–30 cm: текстура, органска материја, TN/TP,	30–60 дана након постављања и краја сезоне (или након ≥25 mm/24 h падавина)	Ако је повећање веће од 30% у односу на почетну вредност или прелази границе, онда зауставити даље	Извођач радова Акредитована лабораторија коју је ангажовао извођач радова.

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Који параметар треба пратити?	Где треба пратити параметар?	Како треба пратити параметар? / врста опреме за праћење	Када треба пратити параметар? (Учесталост мерења или стално)	Зашто треба пратити параметар? (није обавезно)	Институционална одговорност / Управљање
			метали (As, Cd, Cr, Cu, Ni, Pb, Zn)		постављање, извршити санацију микро-локације, додатно узорковање	Трошкове надзора сноси извођач радова.
	Постојање зона/локација за прелиминарно нагомилавање отпада	На и близу градилишта	Инспекција	Током радова на санацији канала Галовица	Спречавање загађења воде и тла због неправилног одлагања ископаног материјала и грађевинског отпада	Извођач радова, консултант за надзор
Усклађеност са прописима о транспорту	Покривени терет; без препуњавања; прање точкова у употреби; усклађеност са ТМР прописима; документација	Руте и депоније	Визуелне провере; преглед докумената/GPS; контрола брзине	Свакодневно; насумичне провере	Кршење → обустављање испорука; корективне мере	Извођач радова; надзор/ЈИП
Инциденти / изливања	Број инцидената; присуство комплекта за ублажавање изливања	Руте / возила	Дневник инцидената; провера опреме	Свакодневно	Инцидент → хитно чишћење; извештај ≤24 сата	Извођач радова
Неовлашћено одлагање	Патроле на рути; жалбе заједнице	Подручје пројекта	Инспекције; евиденција жалби	Недељно + по потреби	Потврђен случај → заустављање, уклањање о трошку извођача радова	Надзор/ЈИП
Привремене залихе – заштитне мере	Удаљеност ≥20 m; подлога/берме/ограда од муља; дренажа без директног испуштања	Привремене залихе	Визуелне провере; контролна листа	По оснивању и 2 пута недељно	Недостатак → поправити у року од 48 сати	Извођач радова; Стручњак за биологију; Надзор
Стабилност и геометрија	Висина ≤3 m; нагиби ≤1:2; профилисање	Привремене залихе	Мерење; визуелна провера	Седмични	Прекорачење – одмах поново профилисати	Извођач радова
Ерозија/прашина	Емисије прашине; знаци ерозије; биљни покривач	Привремене залихе	Визуелно; дневник; фотографије	Недељно + након ≥25 mm/24 h падавина	Прашина/ерозија → прскање, поправка; затрављивање	Извођач радова

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Који параметар треба пратити?	Где треба пратити параметар?	Како треба пратити параметар? / врста опреме за праћење	Када треба пратити параметар? (Учесталост мерења или стално)	Зашто треба пратити параметар? (није обавезно)	Институционална одговорност / Управљање
Временско ограничење	Дани задржавања по серији	Привремене залихе	Записи; ознаке серија	Стално	≥60 дана → обавезно уклањање у року од 7 дана	Извођач радова; ЈИП
	Остаци отпада и деградација тла	На градилишту	Визуелно	По завршетку радова	Локација мора да буде враћена у стање које је било пре поремећаја, након затварања градилишта	Извођач радова, консултант за надзор
	Број регистрованих несрећа, избегнутих несрећа	На градилишту	Визуелно и увидом у регистар Процедуре за управљање радном снагом извођача радова	Стално током извођења радова	Обезбеђивање одговарајућих здравствених, безбедносних и радних услова, осигуравање извршења радова у складу са релевантним радним законодавством	Извођач радова, консултант за надзор
	Јасно разграничење приступних путева и градилишта како би се спречило њихово проширење	На прилазним путевима и градилишту	Инспекција, посматрање	Током радова на санацији канала Галовица	Спречити губитак површинског слоја земљишта због привремених приступних путева и радних површина, деградација пејзажа	Извођач радова, консултант за надзор
	Чишћење приступних путева и градилишта након радова на санацији канала Галовица	На прилазним путевима и градилишту	Инспекција, посматрање	Након радова на санацији канала Галовица		Извођач радова, консултант за надзор
	Прскање водом ради сузбијања прашине	На прилазним путевима и градилишту	Инспекција, посматрање	Током радова на санацији канала Галовица	Спречавање привременог загађења ваздуха (прашином) повезаног са транспортом грађевинског	Извођач радова, консултант за надзор

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Који параметар треба пратити?	Где треба пратити параметар?	Како треба пратити параметар? / врста опреме за праћење	Када треба пратити параметар? (Учесталост мерења или стално)	Зашто треба пратити параметар? (није обавезно)	Институционална одговорност / Управљање
					материјала и саобраћајем камиона	
	Коришћење заштитне опреме, организовање обилазног саобраћаја	На градилишту	Инспекција	Током радова на санацији канала Галовица	Повећање безбедности особља	Извођач радова, консултант за надзор
	Прашина Загађење ваздуха (чврсте честице)	На и близу градилишта	Инспекција и визуелно посматрање	Ненајављене инспекције у току испоруке материјала и изградње	Захтеви за здравље и безбедност и омогућити што мање поремећаја у саобраћају	Извођач радова, консултант за надзор
Рад			Безбедност током радова на санацији тока канала Галовица			
	Конструктивна функционалност насипа	На	Визуелни преглед	Сваке године и после великих вода	Заштита од поплава	ЈВП "Србијаводе"

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Који параметар треба пратити?	Где треба пратити параметар?	Како треба пратити параметар? / врста опреме за праћење	Када треба пратити параметар? (Учесталост мерења или стално)	Зашто треба пратити параметар? (није обавезно)	Институционална одговорност / Управљање
	Ниво воде Температура Ток Тенденција водостаја	У току канала Галовица	Аутоматске метеоролошке станице	Свакодневно	Контрола поплава	Републички хидрометеоролошк и завод
	Управљање отпадом за радове одржавања	На месту одржавања	Визуелни преглед	Свакодневно	Постарати се да се отпад не баца у канал	ЈВП "Србијаводе"
Током припреме за грађевинске радове и током грађевинских радова	Укључивање заинтересованих страна и управљање жалбама					
	Број и врста догађаја за ангажовање (јавни састанци, дискусије фокус група, консултације)		Евиденције присутности, записници са састанака, фотографије	Месечно	Да потврди усклађеност са Планом ангажовања заинтересованих страна и потврди да је ангажовање заинтересованих страна континуирано и инклузивно	
	Учешће заинтересованих страна		Разврстани подаци о учесницима (нпр. пол, старост, припадност групи)		Осигурати да све погођене групе, посебно рањиве, буду заступљене, а не искључене	
Активности ангажовања	Број и врста догађаја за ангажовање (јавни састанци, дискусије фокус група, консултације)	Евиденције присутности, записници са састанака, фотографије	Месечно/Тромесечно	Јединица управљања пројектима Консултант / ЈИП	Да потврди усклађеност са Планом ангажовања заинтересованих страна и потврди да је ангажовање заинтересованих страна континуирано и инклузивно	

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОР РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Који параметар треба пратити?	Где треба пратити параметар?	Како треба пратити параметар? / врста опреме за праћење	Када треба пратити параметар? (Учесталост мерења или стално)	Зашто треба пратити параметар? (није обавезно)	Институционална одговорност / Управљање
Учешће заинтересованих страна	Разврстани подаци о учесницима (нпр. пол, старост, припадност групи)	Спискови учесника, подаци анкете	Сваки догађај	Јединица за управљање пројектима (ЈИП) / Консултанти за Акциони план пресељења (RAP) и План ангажовања заинтересованих страна (SEP)	Осигурати да све погођене групе, посебно рањиве, буду заступљене, а не искључене	Осигурати да се теренским радом допре до удаљених и угрожених група
Након изградње			Градилиште			

ПРОГРАМ ИНТЕГРИСАНОГ РАЗВОЈА КОРИДОРА РЕКА САВЕ И ДРИНЕ (СДИП)
План управљања животном средином и друштвеним питањима – РАДОВИ НА САНАЦИЈИ КАНАЛА ГАЛОВИЦА

Фаза	Који параметар треба пратити?	Где треба пратити параметар?	Како треба пратити параметар? / врста опреме за праћење	Када треба пратити параметар? (Учесталост мерења или стално)	Зашто треба пратити параметар? (није обавезно)	Институционална одговорност / Управљање
Визуелни прегледи профила канала	Стабилност обале, биљни покривач, докази ерозије/отицања, очигледна изливања; фото-дневник	Истих 5 станица као 2023. године + одлагалишта	Контролна листа на терену; фотографије са географским ознакама	2 пута годишње (пролеће, јесен)	Да би се открили банкротства банака, ерозија, истоваривање и проверило њихово враћање у функцију.	ЈИП / Водопривредно предузеће
Основни квалитет воде	SS, BOD5, COD, NH ₄ -N, NO ₃ ⁻ -N/NO ₂ ⁻ -N, PO ₄ -P, провидност (Секи/цев)	Истих 5 станица као 2023. године	Узимање узорак; акредитована лабораторија; еквиваленти АРНА/EN/ISO	2 пута годишње (пролеће, јесен), слични хидролошки услови	За откривање замућености, стреса кисеоником и трендова еутрофикације изазваних хранљивим материјама.	ЈИП (узимање узорак)/акредитована лабораторија
Циљани преглед пестицида (вода)	Вишеструки пакет остатака усклађен са регионалном употребом	3 профила: узводно / средње / низводно	LC-MS/MS или GC-MS/MS (акредитовано)	Једном годишње (у касно пролеће или у рано лето)	Забележити импулсе пестицида након прскања/кише и проценити ризик по водене организме.	ЈИП/акредитована лабораторија
Циљани преглед пестицида (седимент)	Вишеструки пакет остатака (приоритетни хербициди/инсектициди)	Иста 3 профила	Извлачење + LC/GC-MS/MS (акредитовано)	Једном годишње (у касно лето/у рану јесен)	Да би се лоцирали остаци везани за честице и дугорочна жаришта.	ЈИП/акредитована лабораторија
Узорковање засновано на догађајима	Исто као основни квалитет воде + циљани пестициди ако је релевантно	Погођени досег/досези	Као у редовима 2–4	Након ≥25 mm/24h кише, изливања или извештаја заједнице	За мерење најгорег случаја оптерећења након јаких киша или инцидената.	ЈИП / водопривредно предузеће / лабораторија

7. ОДГОВОРНОСТИ УПРАВЉАЊА ЕС

За сваки потенцијални утицај, План управљања животном средином и друштвеним питањима (ESMP) наводи: (а) предложене мере ублажавања; и (б) стране или стране задужене за спровођење тих мера, разврстане на:

- Послодавац Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“ и Дирекција за воде Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде ће обезбедити да се сви потребни споразуми и дозволе (нпр. закључак о процени утицаја на животну средину, дозволе за коришћење и испуштање воде и за одлагање ископаног материјала, отпада и шута од рушења) прибаве од надлежних државних и локалних органа пре него што се распишу тендери за радове на рехабилитацији канала Галовица.
- Извођач радова је одговоран за спровођење мера тамо где је то наведено и преузме одговорност за физичко спровођење мера ублажавања предвиђених у оквиру Плана управљања животном средином и друштвеним питањима (ESMP) током фаза изградње, у складу са еколошким и социјалним стандардима Светске банке и српским еколошким и другим релевантним прописима.
- Консултант за надзор је одговоран за надзор радова како би се осигурало да се мере ублажавања извршавају како је планирано и биће одговоран за надзор благовремене, правилне и поуздане имплементације радова и мера како је предвиђено Планом управљања животном средином и друштвеним питањима. Консултант за надзор ће осигурати усклађеност са мерама наведеним у Плану управљања животном средином и друштвеним питањима и доставити извештаје о усклађености. ЈИП ће такође осигурати да одговарајући извођачи радова добију све потребне уговоре и дозволе од надлежних државних и локалних власти пре него што се распишу тендери за радове на санацији канала Галовица. Светска банка током надзорних мисија може насумично захтевати проверу да ли су такве дозволе издате и да ли су важеће (нпр. да ли нису истекле), као и да ли су аспекти ублажавања и праћења Плана управљања животном средином и друштвеним питањима примењени на терену током фаза изградње у складу са еколошким и друштвеним стандардима Банке и српским законодавством о заштити животне средине.
- Одобрења добијена на министарском нивоу. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде са Дирекцијом за воде, Јавним водопривредним предузећима „Србијаводе“, „Београдводе“ и „Воде Војводине“ обезбеђује израду водопривредне техничке документације, различите врсте захтева за извођење радова и надзор над извођењем, организацијом и спровођењем мера заштите вода од загађења. Хидрометеоролошки завод узима узорке воде и прати квалитет воде.

7.1. Еколошки и друштвено исправне клаузуле за уговоре о грађевинским радовима

Стандардне клаузуле за управљање заштитом животне средине и друштвеним питањима (ES) у тендерској документацији Светске банке за грађевинске радове потичу из Документа о стандардној јавној набавци Светске банке (SPD) за „Користиће се набавка радова“. Конкретно, Услови уговора и Захтеви/Техничке спецификације наручиоца биће оснажени али неће бити ограничени на следећа питања:

Еколошке и друштвене (ES) спецификације/захтеви

- Конкурсна документација захтева додавање спецификација ES, које постају део Уговора и утврђују обавезе у вези са:
 - о Здрављем и безбедношћу (радници и заједница)
 - о Заштитом животне средине
 - о Управљањем отпадом
 - о Управљање радном снагом и условима рада

- o Управљањем опасним материјалима
- o Спречавањем загађења
- o Заштитом културног наслеђа (тамо где је то релевантно)
- o Безбедношћу у саобраћају и на путевима
- o Заштитом биодиверзитета и природних станишта
- o Ангажовањем заинтересованих страна
- o Механизми за решавање жалби (GRM)

Кодекс понашања

Уговори **морају да имају кодекс понашања** за:

- Особље извођача радова (укључујући подизвођаче)
- Надзорно особље
- Кључно менаџерско особље

Кодекс обухвата:

- Забрану родно заснованог насиља
- Забрану дечјег рада
- Поштовање према локалним заједницама
- Поверљивост
- Усклађеност са здравственим и безбедносним прописима

Стандардни образац Светске банке пружа примере кодекса понашања за додавање у тендерску документацију.

План управљања животном средином и друштвеним питањима (ESMP)

- Извођачи радова су **дужни да припреме и спроведу План управљања животном средином и друштвеним питањима (C-ESMP)** за извођача радова на основу Плана управљања животном средином пројекта који је укључен у документацију за тендер.
- C-ESMP мора:
 - o Детаљно о томе како ће се спровести мере за ублажавање утицаја ES
 - o Дефинишите процедуре праћења и извештавања
 - o Ажурирати по потреби током радова
- C-ESMP подлеже прегледу и одобрењу од стране наручиоца или инжењера.

Кључни показатељи учинка (KPI)

- Уговор ће садржати кључне показатеље учинка **ES KPI** за:
 - o Инциденти у области безбедности и здравља на раду
 - o Жалбе радника примљене и решене
 - o Жалбе заједнице
 - o Еколошки инциденти (нпр. изливања, прекорачење граница загађења)

- о Обављена обука

Учинковитост у односу на ове кључне показатеље учинка (KPI) може утицати на плаћања уговора, задржавање запослених или казне.

Захтеви за извештавање о ES

Извођач је дужан следеће:

- Водите евиденцију о свим инцидентима у области животне средине и друштвених питања, надзору и мерама за ублажавање
- Редовно подносите извештаје (обично месечно) који обухватају:
 - о Статус усклађености са ES стандардима
 - о Несреће/инциденти
 - о Жалбе и њихово решавање
 - о Ажурирања C-ESMP-а
- Одмах у року од 24 сата пријавити озбиљне инциденте у ванредним ситуацијама (као што је наведено у Прилогу 5 овог Плана управљања животном средином и друштвеним питањима).

Захтеви за управљање радном снагом

Уговори обухватају обавезе поштовања:

- Национални закони о раду
- Стандарди WB ESS2:
 - о Недискриминација
 - о Слобода удруживања
 - о Исплата правичних плата
 - о Безбедност и здравље на раду
- Без децјег рада или присилног рада
- Одржавање механизма за решавање жалбе у вези са радом
- Изјаве о усклађености и извештавању

7. Одредбе о родно заснованом насиљу и сексуалном искоришћавању и злостављању/сексуалном узнемиравању (SEA/SH)

- Уговори могу да садрже **посебне одредбе о родно заснованом насиљу (GBV), сексуалном искоришћавању и злостављању (SEA) и сексуалном узнемиравању (SH)**:
 - о Обука радника
 - о Посебни механизми за решавање жалби у вези са родно заснованим насиљем
 - о Протоколи извештавања
- Они су обавезни за пројекте који су оцењени као високоризични за **сексуално искоришћавање и злостављање/сексуално узнемиравање**.

Суспендовање и раскид због непоштовања прописа ES

Уговори обично дају наручиоцу:

- Право на **обуставу или раскид** уговора због озбиљног непоштовања прописа ES
- Право да се наметну правне лекове или захтевају корективне мере на трошак Извођача радова

9. Дужности инжењера за надзор у подручју заштите животне средине

- Консултант/инжењер за надзор је задужен за:
 - о Преглед и одобравање C-ESMP-а
 - о Праћење усклађености са ES
 - о Извештавање послодавца о учинку ES-а

10. Усклађеност са законима

Извођачи радова су дужни да се придржавају:

- Национални закони о заштити животне средине и раду
- Стандарди за животну средину и друштвени аспекти (ESS) Светске банке
- Услови еколошких дозвола

Тендерска документација ће садржати овај План управљања животном средином и друштвеним питањима, укључујући његов План за ублажавање утицаја на животну средину и друштво и План за праћење утицаја на животну средину и друштво, представљен у поглављу 4 и поглављу 5 овог документа Плана управљања животном средином и друштвеним питањима. Овај План управљања животном средином и друштвеним питањима документ ће бити део тендерске и уговорне документације за коју ће ангажовани извођач радова бити одговоран да је спроведе и да осигура да се сви радови изводе уз минималну усклађеност са прописима наведеним у Плану управљања животном средином и друштвеним питањима. Надзорник радова ће осигурати усклађеност са мерама наведеним у Плану управљања животном средином и друштвеним питањима (ESMP) и доставити извештаје о усклађености.

8. МЕХАНИЗМИ НАДЗОРА И ИЗВЕШТАВАЊА

8.1. Праћење пројекта SDIP

Пројекат SDIP и овај потпројекат ће вршити надзор ЈИП-а у оквиру Дирекције за воде. Информације и подаци прикупљени у свакој од агенција за спровођење учествоваће у свеукупном систему надзора и оцењивања (M&E). ISRBC и Јединице за имплементацију пројекта ће прикупљати и достављати податке и извештаје за полугодишње прегледе од стране Регионалног одбора и одговарајућих националних институција задужених за спровођење потпројекта, у сарадњи са мисијама Банке.

Извођач радова је обавезан да изврши све активности праћења (узорковање, мерење итд.) прописане у Плану праћења документа Плана управљања животном средином и друштвеним питањима израђеног за потпројекат на којем је ангажован.

Консултант за надзор је одговоран за праћење свих радова на санацији канала Галовица, укључујући заштиту животне средине током радова на санацији канала Галовица. PSC ће бити овлашћен да изврши додатно узорковање уколико сматра да је то потребно.

8.2. Праћење животне средине и социјалних питања

План праћења биће укључен у документацију о јавним набавкама и обухватаће:

- Еколошка и друштвена питања која треба пратити и средства за верификацију
- Одређена подручја, локације и параметри који ће се пратити;
- Применљиви стандарди и критеријуми;
- Праћење набавке материјала (провера да ли постоје важеће дозволе),
- Трајање,
- Институционалне одговорности за праћење и надзор.

8.3. Организовање извештавања

8.3.1. Извођач радова за ЈИП

Од извођача радова ће се захтевати да припреми извештаје о усаглашености са Планом управљања животном средином и друштвеним питањима иSSIP у облику месечних извештаја о напретку, који ће бити део укупних месечних извештаја о напретку, и да их достави ЈИП-у и консултанту за надзор, на српском и енглеском језику, у штампаној и електронској верзији.

Извођач радова ће Јединици за имплементацију пројекта достављати кварталне извештаје о напретку у вези са учинком ESHS-а. Ови извештаји ће документовати мере за ублажавање и заштиту животне средине и социјалних фактора, заједно са прописаним активностима праћења спроведеним током тог периода извештавања.

Извођач радова ће благовремено обавестити Консултанта за надзор и Јединицу за реализацију пројекта (ЈИП) о сваком инциденту или несрећи везаној за потпројекат која има, или ће вероватно имати, значајан негативан утицај на животну средину, погођене заједнице, јавност или раднике, укључујући свако случајно изливање које може проузроковати загађење земљишта/воде, проблеме са експропријацијом, несреће у којима учествују радници или чланови погођених заједница, проблеме са радом итд.

У складу са Процесом реаговања на еколошке и социјалне инциденте Светске банке, извођач радова и консултант за надзор пројекта су обавезни да доставе свој извештај о инциденту ЈИП-у у року од 24 сата у случају следећих врста инцидентата:

- **Смртни исход:** Смрт особе/особа која се догоди у року од годину дана од несреће/инцидента, укључујући и од професионалне болести/обољести (нпр. од излагања хемикалијама/отровима).
- **Повреда због изгубљеног времена:** Повреда или професионална болест/обољење (нпр. услед излагања хемикалијама/отровима) која захтева да радник одсутствује са посла три или више дана, или повреда или ослобађање супстанце (нпр. хемикалије/отрови) која захтева да члан заједнице потражи медицинску помоћ.
- **Чиновни насиља/протеста:** Било каква намерна употреба физичке силе, претње или стварне, против себе, друге особе или против групе или заједнице, која резултира или има велику вероватноћу да резултира повредом, смрћу, психолошким штетом, ускраћивањем радницима или корисницима пројекта, или негативно утиче на безбедан рад градилишта пројекта.
- **Избијање болести:** Појава болести која прелази нормалан очекивани број случајева. Болест може бити заразна или може бити резултат непознате етиологије.
- **Расељавање без законског поступка:** Трајно или привремено расељавање против воље појединаца, породица и/или заједница из домова и/или земљишта које заузимају без обезбеђивања и приступа одговарајућим облицима правне и друге заштите и/или на начин који није у складу са одобреним акционим планом пресељења.
- **Дечја радна снага:** Инцидент дечјег рада се дешава: (i) када је дете млађе од 14 година (или старијег узраста за запослење одређеног националним законом) запослено или ангажовано у вези са пројектом, и/или (ii) када је дете старије од минималног узраста наведеног у (i) и млађе од 18 година запослено или ангажовано у вези са пројектом на начин који је вероватно опасан или омета

образовање детета или је штетан по здравље или физички, ментални, духовни, морални или друштвени развој детета.

- **Присилни рад:** Инцидент присилног рада се дешава када се било који рад или услуга која није добровољно обављена захтева од појединца под претњом силе или казне у вези са пројектом, укључујући било коју врсту присилног или обавезног рада, као што су уговорни рад, дужнички рад или слични аранжмани уговора о раду. Ово такође укључује инциденте када су жртве трговине људима запослене у вези са пројектом.
- **Неочекивани утицаји на ресурсе културног наслеђа:** Утицај који се јавља на законски заштићено и/или међународно признато подручје културне баштине или археолошке вредности, укључујући места светске баштине или национално заштићена подручја, а који није предвиђен или предвидео као део пројектног дизајна или еколошке или социјалне процене.
- **Неочекивани утицаји на ресурсе биодиверзитета:** Утицај који се јавља на законски заштићено и/или међународно признато подручје високе вредности биодиверзитета, на критично станиште или на критично угрожену или угрожену врсту (како је наведено на Црвеној листи угрожених врста IUCN-а или еквивалентним националним приступима) који није био предвиђен или прогнозиран као део дизајна пројекта или еколошке и социјалне процене. Ово укључује кривољов или трговину критично угроженим или угроженим врстама.
- **Инцидент загађења животне средине:** Прекорачења стандарда емисије у земљиште, воду или ваздух (нпр. од хемикалија/токсина) која су трајала дуже од 24 сата или су довела до штете по животну средину.
- **Рушење бране:** Изненадно, брзо и неконтролисано испуштање заробљене воде или материјала кроз преливање или пробијање бранских конструкција.
- **Остало:** Било који други инцидент или несрећа који може имати значајан негативан утицај на животну средину, погођене заједнице, јавност или раднике, без обзира на то да ли је том приликом дошло до штете. Свако поновљено непоштовање прописа или понављајући мањи инциденти који указују на систематске пропусте за које радни тим сматра да захтевају пажњу руководства Банке.

Извођач радова ће пружити довољно детаља у вези са инцидентом или несрећом, наводећи предузете хитне мере или мере које се планирају предузети ради решавања проблема, као и све информације које је пружио извођач радова и надзорни орган, према потреби. Образац за пријаву инцидента је приложен као Прилог 5.

8.3.2. Консултант за надзор потпројекта ЈИП-у

Консултант за надзор игра централну улогу у осигуравању да се радови извођача радова изводе у потпуности у складу са еколошким и друштвеним захтевима наведеним у Плану управљања животном средином и друштвеним питањима, релевантним дозволама и лиценцама, као и свим важећим стандардима зајмодавца или националним стандардима. Консултант, који извештава Јединицу за имплементацију пројекта (ЈИП), одговоран је за континуирани надзор, верификацију и документовање еколошких и социјалних перформанси током реализације пројекта.

Одобравање и надзор C-ESMP-а извођача радова

Пре почетка било каквих физичких радова, консултант за надзор ће извршити детаљан преглед и дати формално одобрење Плана управљања животном средином и друштвеним питањима у грађевинарству (C-ESMP) извођача радова. Консултант је одговоран за осигуравање да је C-ESMP у потпуности усклађен са свеобухватним Планом управљања животном средином и друштвеним питањима и да обухвата све мере за ублажавање утицаја на животну средину, здравље и безбедност, као и социјалних фактора специфичне за пројекат. Током целог тока имплементације, консултант је дужан да прати ефикасност C-ESMP-а и пружати континуирани надзор како би се осигурало да се мере ублажавања и праћења правилно и доследно примењују на лицу места. Консултант ће обавестити ЈИП

о свим одступањима или неопходним ажурирањима и осигурати да извођач радова благовремено спроведе корективне мере.

Б. Праћење и извештавање

Консултант за надзор ће подносити структуриране извештаје о надзору заштите животне средине и социјалних питања Јединицу за имплементацију пројекта (ЈИП) месечно и тромесечно. Ови извештаји морају да представљају објективан и на доказима заснован преглед еколошког и друштвеног учинка извођача радова. Извештаји морају да садрже процену спровођења С-ESMP-а, усклађености са условима свих релевантних еколошких и социјалних дозвола и лиценци (нпр. грађевинске дозволе, управљање отпадом, коришћење воде) и резултате праћења специфичних за локацију где је то потребно (као што су бука, прашина и квалитет воде). Поред тога, консултант ће пратити и извештавати о приступу земљишту, укључујући број земљишних парцела за које су добијене законске сагласности, службеност или уговори о приступу. Консултант ће такође пратити функционалност и брзину реаговања механизма за жалбе извођача радова, укључујући број примљених, решених или жалби које су у току, са назнаком њихове природе, извора и временског оквира за решавање. Посебна пажња биће посвећена видљивости, приступачности и пракси документовања локалног одељења за подношење жалби. Извештаји ће такође пружити преглед напора у ангажовању заинтересованих страна, укључујући број и природу консултација и догађаја са објављивањем информација организованих у периоду извештавања, као и број и локације јавних информативних табли постављених на лицу места. Сви случајеви непоштовања прописа биће документовани, укључујући врсту проблема, упутства дата извођачу радова и статус корективних мера. Понављајућа или озбиљна непоштовања прописа биће пријављена ЈИП-у ради даљег деловања.

Саветодавна и улога изградње капацитета

Консултант је дужан да пружа редовне смернице како би подржао проактивно управљање ризицима и примену добре праксе, посебно у областима као што су руковање опасним отпадом, здравље и безбедност заједнице, безбедност саобраћаја и управљање жалбама. Тамо где се утврде празнине у разумевању на нивоу локације, консултант ће подржати спровођење циљане обуке или оријентације за особље извођача радова и надзорнике градилишта. Штавише, консултант ће допринети јачању надзорних капацитета ЈИП-а нудећи техничке доприносе, научене лекције и стратешке савете засноване на теренским запажањима.

Распоред извештавања

Консултант је дужан да се придржава договореног распореда извештавања, који обухвата подношење кратких месечних извештаја о надзору заштите животне средине и друштвених питања који сумирају кључна запажања, напредак у имплементацији и нове ризике. Консултант је дужан да свака три месеца припрема свеобухватније аналитичке извештаје у којима ће консолидовати налазе током времена, истаћи трендове и дати стратешке препоруке. Поред ових планираних извештаја, Консултант је дужан да одмах писмено обавести ЈИП о свакој озбиљној несрећи, еколошком инциденту или кршењу прописа који може довести до значајне штете по животну средину, радну снагу или околне заједнице. Сви извештаји се подносе у форматима договореним са ЈИП-ом и у складу са оквиром праћења и извештавања о пројекту.

У случају инцидента описаног у 9.3.1 Консултант за надзор пројекта је дужан да помогне добављачу у припреми извештаја о инциденту да се достави у ЈИП-у у року од 24 сата, јер се догоди инцидент.

8.3.3. ЈИП Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Светској банци, Полугодишњи извештај о животној средини и друштвеним питањима

Извођач радова је дужан да припреми и достави ЈИП-у полугодишњи извештај о животној средини и друштвеним питањима који обухвата све активности потпројекта током периода од 6 месеци. ЈИП је

дужан да доставља полугодишње извештаје Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде и Светској банци у вези са статусом спровођења мера за ублажавање од стране извођача радова, додатним мерама за ублажавање које је можда потребно спровести, случајевима непоштовања важећих еколошких дозвола, жалбама примљеним од локалних становника, невладиних организација итд. и начином на који су оне решене. У случају смртних случајева или већих инцидената на лицу места, ЈИП ће то одмах пријавити Светској банци.

Праћење и усаглашеност у складу са Оквиром за управљање животном средином и друштвеним питањима Плановима управљања животном средином и друштвеним питањима специфичним за локацију, укључујући праћење спровођења мера специфичних за локацију на сваком потпројекту/деоници током имплементације потпројекта, спроводиће ЈИП и њена имплементациона јединица, о чему ће писмено извештавати Банку на сваких пола године. ЈИП именује стручњаке за заштиту животне средине и друштвена питања за потпројекат како би се осигурао квалитет у имплементацији Планава управљања животном средином и друштвеним питањима

9. МЕХАНИЗАМ ЗА ПОДНОШЕЊЕ ЖАЛБИ

Успостављен је транспарентан, приступачан и ефикасан Механизам за подношење жалби (GM) како би се решили проблеми и жалбе које произлазе из активности потпројекта. Механизам за подношење жалби ће деловати на два међусобно повезана нивоа:

- **Централни пулт за повратне информације (CFD)**, којим управља Јединица за имплементацију пројекта (PIU) у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде; и
- **Локални шалтери за подношење жалби (LGDs)**, чије ће функције преузети и обављати **Механизам решавање жалби заједнице извођача радова** успостављен за потпројекте.

Заједно, ове компоненте чине Механизам за подношење жалби на нивоу потпројекта, пружајући заинтересованим странама, укључујући потенцијалне кориснике, локалне заједнице и друге заинтересоване стране, могућности за подношење жалби и добијање благовремених одговора и решења.

9.1 Приступ и канали за подношење жалби

Да би се осигурала широка доступност и инклузивност, жалбе се могу поднети путем више канала, укључујући:

- Лично, посетом канцеларији извођача радова на градилишту или ЈИП-у;
- ☐ Поштом;
- ☐ Факсом;
- ☐ Телефоном;
- ☐ Е-поштом;
- Путем онлајн образаца за жалбе; или
- У било којем другом формату који је изабрао подносилац жалбе.

Информације о томе како да поднесу жалбе, као и детаље о процесу Механизма за подношење жалби, биће објављене на веб-страници Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде како би се осигурала потпуна транспарентност.

9.2 Поступак решавања жалби

Механизам за подношење жалби ће се придржавати стандардизованог процеса управљања жалбе који се састоји од следећих корака:

1. **Примите:** Жалба се подноси путем било ког од одређених канала.
2. **Процените и доделите:** Жалба се преиспитује како би се утврдила њена природа, озбиљност и страна која је надлежна за њено решавање.
3. **Потврдите:** У року од **три (3) дана** од пријема жалбе, путем Механизма за подношење жалби ће се потврдити пријем и обавестиће се подносилац жалбе о следећим корацима.
4. **Испитајте:** Помоћу Механизма за подношење жалби ће се истражити жалба тако што ће се комуницирати са подносиоцем жалбе да би се разумео проблем и донело жељено решење.
5. **Одговорите:** Званични одговор, укључујући предложено решење или објашњење, биће достављен подносиоцу жалбе у року од **тридесет (30) дана** од подношења жалбе.
6. **Праћење и закључење:** Мере решења ће бити спроведене и верификоване. Жалба ће бити формално затворена када подносилац жалбе потврди задовољство или када се кроз Механизам за подношење жалби документује исход, чак и ако се не постигне обострани договор.

Ако се жалба не може решити мирним путем кроз поступак Механизма за подношење жалби, подносилац жалбе задржава право да тражи правни лек путем судских или других формалних механизма доступних према српском закону у било којој фази, укључујући и током поступка жалбе.

Иако је ризик од SEA/SH низак, процес решавања жалби обухвата неке основне захтеве за решавање жалби у вези са SEA/SH

Особе које руководе Механизмом за подношење жалби треба да буду обучене о томе како да примају и документују случајеве SEA/SH на поверљив начин и са емпатијом (без осуђивања). У Механизму за подношење жалби не треба чувати никакве информације које садрже идентитет особе која је претрпела SEA/SH.

Пре него што особа која је претрпела SEA/SH пријави жалбу руководиоцу пројекта, та особа треба да буде обавештена да ли постоји неки обавезни захтев за пријављивање који би се применио – тј. било каква обавеза према националном закону за руковођа Механизма за подношење жалби, или пројекат, да пријаве одређене инциденте. Кад год је то могуће, пријављивање полицији треба да се врши искључиво уз сагласност оштећене особе.

Кроз Механизам за подношење жалби не би требало да се траже или бележе информације о више од следећег у вези са наводом о SEA/SH:

- (i) Природа жалбе (шта подносилац жалбе каже својим речима без директног постављања питања);
- (ii) Ако је, колико је жртви познато, починилац био повезан са пројектом; о Ако је могуће, године и пол жртве; и о Ако је могуће, информације о томе да ли је жртва упућена на услуге.

Механизам за подношење жалби треба да помогне жртвама SEA/SH тако што ће их упутити на пружаоце услуга у вези са родно заснованим насиљем да би добили подршку одмах након што добију жалбу директно од жртве.

Информације у Механизму за подношење жалби морају бити поверљиве — нарочито када се односе на идентитет подносиоца жалбе. У случајевима SEA/SH, Механизам за подношење жалби првенствено треба да служи за следеће: (i) да упуту подносиоце жалбе пружаоцу услуга у вези са родно заснованим насиљем; и (ii) да забележи решавање жалбе

9.3 Улога механизма за подношење жалби заједнице извођача радова

Механизам извођача радова за решавање жалби заједнице служиће као **Локални шалтер за подношење жалби (LGD)** и:

- Примање, евидентирање и управљање жалбама у вези са грађевинским активностима и утицајима специфичним за локацију;
- Одржавање директне комуникације са погођеним заједницама;

- Истраживање жалби на локалном нивоу и тражење благовременог решења;
- Обезбеђивање редовног ажурирања Централног пулта за повратне информације о примљеним жалбама и предузетим радњама;
- Старање о томе да су све жалбе евидентирани и пријављене у складу са захтевима пројекта.

Локални шалтер за подношење жалби припрема и доставља Централном пулту за повратне информације **недељни збирни дневник** свих примљених жалби, њиховог статуса и предузетих радњи. Ова седмична размена информација обезбеђује централизован надзор и спречава дуплирање евиденције.

9.4 Анонимно подношење жалби

Анонимно поднете жалбе ће бити прихваћене и обрађене. Након потврде у року од **три (3) дана**, кроз Механизам за подношење жалби ће се испитати и донети коначна одлука у року од **тридесет (30) дана** од њеног пријема. Решавање анонимних жалби биће јавно објављено на веб-страници ЈИП-а, уз осигурање поверљивости.

9.4 Записник о поднетим жалбама и заштита података

И на Централном пулту за повратне информације и на Локалном шалтеру за подношење жалби извођача радова мора да се води **Регистар жалби**, у којем се евидентирају све жалбе примљене путем било ког канала. Сваки регистар мора да садржи барем следеће:

- Опис жалбе;
- Датум пријема и потврда достављена подносиоцу жалбе;
- Предузете мере за истрагу и решавање жалбе;
- Датум решења или повратних информација достављених подносиоцу жалбе;
- Провера спровођења било које резолуције; и
- детаљи о закључењу.

Сви записи о жалбама биће разврстани по полу подносиоца жалбе и по врсти жалбе. Лични подаци ће бити заштићени у складу са Законом о заштити података Републике Србије.

9.5 Координација и размена информација

Да би се избегло дуплирање регистрације и обезбедило свеобухватно управљање жалбама примљеним путем различитих канала, LGD извођача радова и CFD ће **сваке недеље размењивати евиденцију о жалбама** и унакрсно проверавати своје евиденције. CFD ће водити централизовану евиденцију, укључујући белешке о потенцијално дуплираним поднесцима. Уколико се идентификује више поднесака о истом питању од истог подносиоца жалбе, они ће бити обједињени у један случај жалбе, а подносилац жалбе ће бити сходно томе обавештен.

9.6 Подаци за контакт за подношење жалби

Заинтересоване стране могу поднети жалбе или упите користећи следеће податке за контакт:

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде

Јединица за имплементацију пројекта (ЈИП)

За: Централни пулт за повратне информације (CFD)

Контакт особа за жалбе: Огњен Поповић

Адреса: Булевар уметности 2, 11000 Београд

Имејл: rdvpiu@minpolj.gov.rs

rdvpiu@yahoo.com

Информације о Механизму извођача за решавање жалби заједнице, укључујући податке за контакт специфичне за локацију, биће јавно доступне на градилиштима и путем локалних општинских канала.

9.7 Механизам за решавање жалби радника

Извођач радова је дужан да успостави **Механизам за решавање жалбе радника (WGM)** како би омогућио свим радницима на пројекту – сталним, привременим, уговорним или мигрантима – да изразе забринутост у вези са својим запослењем и условима рада. Механизам за решавање жалби радника је одвојен од Механизма за решавање жалби заједнице како би се осигурала поверљивост радника и заштитила њихова права, у складу са ESS2 Светске банке и српским законима о раду.

Следећи су кључни елементи Механизма за решавање жалби радника:

- **Приступачност:** Радници морају имати лак приступ вишеструким каналима за подношење жалби (лично, телефоном, е-поштом, онлајн или анонимно).
- **Поверљивост и забрана одмазде:** Жалбе морају бити решаване поверљиво, без одмазде или дискриминације.
- **Јасан процес:** Механизам треба да има следеће кораке:
 - о Примите и евидентирајте жалбу
 - о Потврдите пријем у року од 3 дана
 - о Истражите и предложите решење
 - о Доставите званични одговор у року од 30 дана
 - о Проверите имплементацију и решите жалбу
- **Вођење евиденције:** Води се регистар жалби, који бележи:
 - о Природа жалбе
 - о Датум пријема и потврде
 - о Предузете мере
 - о Датум решавања
 - о Исход и закључак
- **Свест и обука:** Радници морају бити обавештени о Механизму за решавање жалби радника током увода и редовном комуникацијом (постери, разговори у кутији са алатима).
- **Осетљиве жалбе:** Посебне процедуре и обучено особље решаваће жалбе у вези са узнемиравањем, родно заснованим насиљем, дискриминацијом или безбедносним опасностима.

Ако је жалба грешком поднета генералном директору Заједнице, али се односи на питања рада, она ће бити преусмерена на Механизам за решавање жалби радника. Оба система ће се координирати како би се спречило дуплирање и обезбедила јасноћа за све заинтересоване стране. Резимеи жалби и решења, без личних идентификатора, биће укључени у месечне извештаје о напретку извођача радова за ЈИП и консултанта за надзор.

10. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА УПРАВЉАЊА ЖИВОТНОМ СРЕДИНОМ И ДРУШТВЕНИМ ПИТАЊИМА (ESMP)

Овај План управљања животном средином и друштвеним питањима се односи на радове на санацији канала Галовица. Главни утицаји се наводе у фази изградње. С обзиром на то да природа потпројекта подразумева стандардне радове на санацији канала Галовица, све мере ублажавања односе се на добре грађевинске праксе и биће примењене у пројекат потпројекта. Стога ће повезани трошкови бити укључени у трошкове укупне имплементације потпројекта. Потенцијални понуђачи треба да припреме свој предмер и предрачун радова који се односе на мере у овом Плану управљања животном средином и друштвеним питањима, наводећи да се понуђена цена сматра таквом да укључује спровођење свих

мера додељених овим Планом управљања животном средином и друштвеним питањима и Условима уговора.

Обим прописаних мера ублажавања за предметне радове на потпројекту је такав да је у корелацији са добрим еколошким праксама током изградње и њихова примена ће имати занемарљив утицај на укупне трошкове радова.

Обавеза Извођача радова је да трошкове спровођења мера за ублажавање утицаја на животну средину урачуна у своје укупне трошкове. Извођач радова ће бити дужан да достави изјаву којом потврђује да:

- Трошкови спровођења Плана управљања животном средином и друштвеним питањима (ESMP) у целости су урачунати у цену понуде (искључујући трошкове везане за трајно стицање земљишта и имовине – нема трошкова повезаних са писаном сагласношћу/правом службености за коришћење приватних парцела земљишта за приступне путеве),
- Извођач радова има квалификовано и искусно лице у свом тиму које ће бити одговорно за захтеве Плана управљања животном средином и друштвеним питањима у погледу еколошке и социјалне усклађености,
- а Извођач радова и његови подизвођачи ће се придржавати националних закона Републике Србије и захтева Светске банке.

11. ЈАВНЕ КОНСУЛТАЦИЈЕ И ЈАВНО ОБЈАВЉИВАЊЕ ESMP-A

У складу са Стандардима Светске банке за животну средину и друштвена питања 10, нацрт Плана управљања животном средином и друштвеним питањима биће јавно објављен на веб-страници Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Дирекције за воде и у општинама на које се односи потпројекат у периоду од две недеље. Јавне консултације ће се одржати у граду Београду, у организацији DfW-а, након периода објављивања информација.²

12. РЕФЕРЕНЦЕ

- 01 УРЕЂЕЊЕ ГЛАВНОГ КАНАЛА „ГАЛОВИЦА“ од km 0+000 до km 46+880 у систему одводњавања Галовица, Београд, децембар 2023. године.
- 02 УРЕЂЕЊЕ ГЛАВНОГ КАНАЛА „ГАЛОВИЦА“ од km 0+000 до km 25+330 у систему одводњавања Галовица, Београд, август 2023. године.
- 03 Главни пројекат одводњавања слива Галовица, Енергопројект – Хидроинжењеринг, јун 1990.
- 04 Извештај о еколошкој и друштвеној процени за потпројекат бр. 011 „Уређење главног канала Галовице“ km 0+000 до km 46+880, Јединствена управа за реализацију пројекта у оквиру Дирекције за воде, Србија, јул 2024.
- 05 Извештај о узорковању воде и седимента са Галовице и лабораторијској анализи, Лабораторија др Милене Далмација, Катедра за биохемију и заштиту животне средине Природно-математичког факултета Универзитета у Новом Саду.
- 06 Технички извештај, Видео снимак канала Галовица дужине 47 km дроном, ВЛАДИМИР СУШИЋ ПР ПРОЈЕКТОВАЊЕ, ИНЖЕЊЕРИНГ И КОНСАЛТИНГ ГЕОИНДУСТРИЈА ЧАЧАК, Војводе Степе 165 Б, 32000, Чачак, Србија, децембар 2023.
- 07 Предуслови Завода за заштиту природе Србије, јул 2021.
- 08 Оквир за заштиту животне средине и социјалних питања Светске банке, 2018.

² Напомена: Ово поглавље ће бити финализовано након завршетка поступка јавних консултација

- 09 Документ о процени пројекта, PAD3402, Програм интегрисаног развоја коридора река Сава-Дрина
- 10 Информативни документ о пројекту, PIDC25739, Информативни документ о пројекту (фаза концепта) – Програм интегрисаног развоја коридора река Сава-Дрина – P168862, фебруар 2019.
- 11 Оквир за управљање животном средином и друштвеним питањима, ESMF, Програм интегрисаног развоја коридора река Сава-Дрина – P168862, октобар 2019.
- 12 Оквир политике пресељења, RPF, Програм интегрисаног развоја коридора река Сава-Дрина – P168862, октобар 2019.
- 13 Приручник за процену животне средине бр. 25, Планови управљања животном средином и друштвеним питањима, Одељење за животну средину Светске банке, јануар 1999.

ПРИЛОГ 1: ПРИМЕНЉИВО НАЦИОНАЛНО ЗАКОНОДАВСТВО У АВГУСТУ 2025.

Главни закони и прописи који су тренутно на снази у Републици Србији, а који су релевантни за заштиту животне средине током планирања, пројектовања, изградње и рада овог потпројекта, наведени су у наставку:

- 01 Устав Републике Србије ("Службени гласник РС" бр. 98/06, 115/2021).
- 02 Национална стратегија одрживог развоја ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09)
- 03 Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ бр. 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20, 52/21 и 62/23)
- 04 Закон о заштити природе ("Службени гласник РС", 36/09, 88/10, 91/10, 14/16, 95/18, 71/21)
- 05 Закон о заштити животне средине ("Службени гласник РС" бр. 135/04, 36/09, 72/09, 43/11, 14/16, 76/18, 95/18)
- 06 Закон о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС" бр. 135/04, 36/09)
- 07 Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС" бр. 135/04, 88/10)
- 08 Закон о управљању отпадом ("Службени гласник РС", 36/09, 88/10, 14/16, 95/18 и 35/23)
- 09 Закон о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник РС", 96/21)
- 10 Закон о водама ("Службени гласник РС", 30/10, 93/12, 101/16, 95/18)
- 11 Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС“, бр. 112/2015)
- 12 Закон о шумама ("Службени гласник РС", 30/10, 93/12, 89/15, 95/18)
- 13 Закон о заштити ваздуха ("Службени гласник РС", 36/09, 10/13, 26/21)
- 14 Закон о безбедности и здрављу на раду ("Службени гласник РС", 101/05, 91/15, 113/17)
- 15 Закон о пољопривредном земљишту, („Службени гласник РС“ бр. 62/06, 65/08, 41/09, 112/15, 80/17, 95/18)

Пропис утврђен на основу Закона о процени утицаја на животну средину обухвата:

- 16 Уредба о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“ бр. 114/08)
- 17 Правилник о садржају захтева за потребу процене утицаја и о садржају захтева за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“ бр. 69/05)
- 18 Правилник о поступку јавног увида, излагања и јавног разматрања Студије о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС" бр. 69/05)
- 19 Правилник о раду Техничког комитета за Студије о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС" бр. 69/05)
- 20 Правилник о методологији за одређивање акустичне зоне („Службени гласник РС“ бр. 72/10)
- 21 Уредба о утврђивању класе водних тела („Службени гласник РС“ бр. 5/68)
- 22 Правилник о опасним загађујућим материјама у водама („Службени гласник РС“ бр. 31/82)
- 23 Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 50/2012)

- 24 Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетно опасних материја које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 24/2014)

Уредба о раду, условима рада и родној равноправности

- 25 Закон о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17, 113/17 и 95/18)
- 26 Закон о државним службеницима ("Службени гласник РС" бр. 79/05, 81/05, 83/05, 64/07, 67/07, 116/08, 104/09, 99/14, 94/17, 95 /18, 157/20)
- 27 Закон о мирном решавању радних спорова („Службени гласник РС“ бр. 125/04, 104/09, 50/18)
- 28 Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС" бр. 36/09, 88/10, 38/15, 113/17, 49/21)
- 29 Закон о запошљавању страних држављана ("Службени гласник РС" бр. 128/14, 113/17, 50/18, 31/19)
- 30 Закон о пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник РС" бр. 34/03, 64/04, 84/04, 85/05, 101/05, 63/06, 5/09, 107/09, 101/10, 93/12, 62/13, 108/13, 75/14, 142/14, 73/18 и 46/19, 86/19, 62/21)
- 31 Закон о здравственом осигурању ("Службени гласник РС" бр. 25/19)
- 32 Закон о забрани дискриминације ("Службени гласник РС" бр. 22/09, 52/21)
- 33 Закон о спречавању злостављања на радном месту ("Службени гласник РС" бр. 36/10)
- 34 Правилник о поступању послодаваца и запослених у вези са спречавањем и заштитом од злостављања на раду („Службени гласник РС“ бр. 62/10)
- 35 Закон о заштити узбуњивача ("Службени гласник РС" бр. 128/14)
- 36 Закон о равноправности полова ("Службени гласник РС" бр. 52/21)

Остало релевантно законодавство Србије

- 37 Закон о потврђивању конвенције о објављивању информација, укључивању јавности у процес доношења одлука и правној заштити у области животне средине ("Службени гласник РС", 38/09)
- 38 Закон о културном наслеђу („Службени гласник РС“, бр. 71/1994, 52/2011, 99/2011, 6/2020 – др. закон, 35/2021 – др. закон, 129/2021 – др. закон и 76/2023 – др. закон)
- 39 Закон о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“ бр. 35/2023)
- 40 Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник РС“, бр. 35/2023)
- 41 Европски комитет за животну средину и здравље, Србија. Копенхаген, Регионална канцеларија СЗО за Европу, 2006. (http://www.euro.who.int/eehc/implementation/20061010_9 приступљено 29. децембра 2009).
- 42 Закон о управљању хемикалијама. Службени гласник Републике Србије, 2009, број 36/09.
- 43 Закон о биоцидним производима. Службени гласник Републике Србије, 2009, број 36/09.
- 44 Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађења. Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04 (<http://www.basel.int/legalmatters/natleg/serbia-04e.pdf>., приступљено 11. јануара 2010).

ПРИЛОГ 2: ИЗВЕШТАЈ О ЈАВНОМ ОБЈАВЉИВАЊУ И ЈАВНИМ КОНСУЛТАЦИЈАМА

Овај део ће бити укључен након завршетка јавних консултација.

ПРИЛОГ 3: РЕЗУЛТАТИ АНАЛИЗЕ ВОДЕ И СЕДИМЕНТА ЗА КАНАЛ ГАЛОВИЦА

Узорковање воде и седимента из канала Галовица извршено је 14. септембра 2024. године на пет мерних тачака.

Квалитет воде и седимента упоређен је са вредностима прописаним уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, 50/2012).

Квалитет воде на свим локалитетима одговара V класи према садржају раствореног кисеоника, суспендованих материја, ХПК, БПК, хранљивих материја.

Квалитет седимента на свим локалитетима одговара класи 2 и сматра се благо загађеним. Приликом дислокације, одлагање је дозвољено без посебних мера заштите у зони ширине до 20 m у близини водотокова.

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

Департман за хемију, биохемију и заштиту животне средине
Лабораторија за хемијска испитивања узорака животне средине
„Др Милена Далмација“

Трг Доситеја Обрадовића 3, 21000 Нови Сад
тел: 021/450-041, 021/485-2886; факс: 021/454-065

e-mail: hemijska.laboratorija@dh.uns.ac.rs www.hemijskalaboratorija.rs

ПИБ: 101635863; Број пријаве за ПДВ: 132677176; Матични број: 08104620;

Шифра делатности: 80321; Број текућег рачуна: 840-1711666-19 Управа за трезор

ИЗЈАВА О УСАГЛАШЕНОСТИ СА ЗАХТЕВИМА СТАНДАРДА

/

Мишљења и тумачења резултата испитивања

14.09.2023. је извршено узорковање воде и седимента из Галовице на пет мерних места.

Квалитет воде и седимента је упоређиван са вредностима које прописује уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским у подземним водама и роковима за њихово достизање (Сл. гласник РС, 50/2012).

Квалитет воде на свим локалитетима одговара V класи према садржају растворених кисеоника, суспендованих материја, ХИК, БПК, нутријената.

Квалитет седимента на свим локалитетима одговара класи 2 с тим да се не затеже загађење. Присуство загађујућих материја је дозвољено је да не представља опасност по живи свет у околини водотока.

Извештај израдио: /потпис/

Извештај одобрио: /потпис/

Весна Пешић, технички руководилац лабораторије

Снежана Матић, шеф лабораторије

Директор Департмана за хемију, биохемију и заштиту животне средине: /потпис/

Проф. др Јасмина Агбаба

Округли печат

- крај извештаја о испитивању -

ПРИЛОГ 4: ОБРАЗАЦ ЗА УПРАВЉАЊЕ ЖАЛБАМА

Референтни број:	
Пуно име и презиме	
<i>Напомена: ако желите можете остати анонимни или затражити да без вашег пристанка Ваш идентитет не буде откривен трећим лицима. У случају анонимних жалби, одлука ће бити објављена на веб-страници Пројекта www.minpolj.rs</i>	
Име _____	
Презиме _____	
☐ Желим да анонимно поднесем своју жалбу	
☐ Захтевам да мој идентитет не буде откривен без мог пристанка. Контакт информације Означите на који начин желите да будете контактирани (пошта, телефон, е-пошта).	
☐ Поштом: Молимо вас да наведете поштанску адресу:	

☐ Телефоном: _____	
☐ Е-поштом _____	
☐ Пратићу одлуку на веб-страници пошто желим да останем анониман/анонимна	
Жељени језик за комуникацију ☐ српски ☐ остали (навести)	
Опис инцидента или жалбе (шта се догодило? Где се догодило? Које се то догодило? Шта је последица тог проблема? Датум инцидента/жалбе)	
☐ Једнократни инцидент/жалба (датум _____)	
☐ Догодио се више пута (колико пута? _____)	
☐ У току (тренутно постоји проблем) Шта бисте желели да се уради да би проблем био решен?	
Потпис: _____	Датум: _____
Вратите овај образац на следећу адресу: Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, ЈИП	
rdvpiu@minpolj.gov.rs ,	

ПРИЛОГ 5: ОБРАЗАЦ ЗА ПРИЈАВУ ИНЦИДЕНТА

Део Б: Да се заврши у року од 24 сата

В1: Детаљи инцидента			
Датум инцидента:	Време:	Датум подношења извештаја ЈИП-у:	Датум подношења извештаја Светској банци:
Извештај ЈИП-у поднео/поднела:	Извештај Светској банци поднео/поднела:	Врста обавештења:	
Пун назив главног извођача радова:		Пун назив подизвођача:	

В2: Врста инцидента (молимо означите све што се односи на вас) ¹
Смртни исход ☐ Повреда због изгубљеног времена ☐ Расељавање без законског поступка ☐ Дечји рад ☐ Чиновни насиља/протеста ☐ Епидемије болести ☐ Присилни рад ☐ Неочекивани утицаји на ресурсе културног наслеђа ☐ Неочекивани утицаји на ресурсе биодиверзитета ☐ Инцидент загађења животне средине ☐ Рушење бране ☐ Остало ☐

¹Видети Прилог 1 за дефиниције

В3: Опис/наратив инцидента
На пример: I. О каквом се инциденту ради? II. Под којим условима или околностима се инцидент догодио (ако су познати)? III. Да ли су основне чињенице о инциденту јасне и неспорне или постоје супротстављене верзије? Које су то верзије? IV. Да ли инцидент још увек траје или је под контролом? V. Да ли су обавештени неки надлежни органи?

В4: Мере предузете да се обузда инцидент			
Кратак опис радње	Одговорна страна	Очекивани датум	Статус
За инциденте у којима учествује извођач радова: Да ли су радови обустављени (на пример, према Уговору GCC7.6 или GCC8.9 о радовима)? Да ☐ ; Не ☐ ; Назив извођача радова: _____ Молимо вас да приложите примерак упутства о обустави радова.			

В5: Каква је подршка пружена људима који су претрпели штету

Врсте инцидената

Следеће врсте инцидената треба пријавити коришћењем процеса реаговања на еколошке и друштвене инциденте:

Смртни исход: Смрт особе/особа која се догоди у року од годину дана од несреће/инцидента, укључујући и од професионалне болести/оболести (нпр. од излагања хемикалијама/отровима).

Повреда због изгубљеног времена: Повреда или професионална болест/обољење (нпр. услед излагања хемикалијама/отровима) која захтева да радник одсутствује са посла три или више дана, или повреда или ослобађање супстанце (нпр. хемикалије/отрови) која захтева да члан заједнице потражи медицинску помоћ.

Чинови насиља/протеста: Било каква намерна употреба физичке силе, претње или стварне, против себе, друге особе или против групе или заједнице, која резултира или има велику вероватноћу да резултира повредом, смрћу, психолошким штетом, ускраћивањем радницима или корисницима пројекта, или негативно утиче на безбедан рад градилишта пројекта.

Избијање болести: Појава болести која прелази нормалан очекивани број случајева. Болест може бити заразна или може бити резултат непознате етиологије.

Расељавање без законског поступка: Трајно или привремено расељавање против воље појединаца, породица и/или заједница из домова и/или земљишта које заузимају без обезбеђивања и приступа одговарајућим облицима правне и друге заштите и/или на начин који није у складу са одобреним акционим планом пресељења.

Дечја радна снага: Инцидент дечјег рада се дешава: (i) када је дете млађе од 14 година (или старијег узраста за запослење одређеног националним законом) запослено или ангажовано у вези са пројектом, и/или (ii) када је дете старије од минималног узраста наведеног у (i) и млађе од 18 година запослено или ангажовано у вези са пројектом на начин који је вероватно опасан или омета образовање детета или је штетан по здравље или физички, ментални, духовни, морални или друштвени развој детета.

Присилни рад: Инцидент присилног рада се дешава када се било који рад или услуга која није добровољно обављена захтева од појединца под претњом силе или казне у вези са пројектом, укључујући било коју врсту присилног или обавезног рада, као што су уговорни рад, дужнички рад или слични аранжмани уговора о раду. Ово такође укључује инциденте када су жртве трговине људима запослене у вези са пројектом.

Неочекивани утицаји на ресурсе културног наслеђа: Утицај који се јавља на законски заштићено и/или међународно признато подручје културне баштине или археолошке вредности, укључујући места светске баштине или национално заштићена подручја, а који није предвиђен или предвидео као део пројектног дизајна или еколошке или социјалне процене.

Неочекивани утицаји на ресурсе биодиверзитета: Утицај који се јавља на законски заштићено и/или међународно признато подручје високе вредности биодиверзитета, на критично станиште или на критично угрожену или угрожену врсту (како је наведено на Црвеној листи угрожених врста IUCN-а или еквивалентним националним приступима) који није био предвиђен или прогнозиран као део дизајна пројекта или еколошке и социјалне процене. Ово укључује криволов или трговину критично угроженим или угроженим врстама.

Инцидент загађења животне средине: Прекорачења стандарда емисије у земљиште, воду или ваздух (нпр. од хемикалија/токсина) која су трајала дуже од 24 сата или су довела до штете по животну средину.

Рушење бране: Изненадно, брзо и неконтролисано испуштање заробљене воде или материјала кроз преливање или пробијање бранских конструкција.

Остало: Било који други инцидент или несрећа који може имати значајан негативан утицај на животну средину, погођене заједнице, јавност или раднике, без обзира на то да ли је том приликом дошло до штете. Свако поновљено непоштовање прописа или понављајући мањи инциденти који указују на систематске пропусте за које радни тим сматра да захтевају пажњу руководства Банке.

ПРИЛОГ 6: Пример сагласности за службеност

АГРОИНДУСТРИЈСКА КОРПОРАЦИЈА БЕОГРАД АД
Бр. 441
10.02.2025 год
Падинска Скела Горских Јасенова 12

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
Бр 000364224202514843
11.02.2025 године
Београд

ИЗЈАВА О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ

Као носилац права својине у обиму 1/1, Агроиндустријска корпорација Београд а.д., овом сагласношћу установљава стварну службеност права пролаза у корист Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Републичке дирекције за воде, на непокретостима у општини Сурчин, КО Јаково, кат. Парцела број 2976 као послужном добру. Службеност права пролаза установљава се за пролаз грађевинске механизације и транспорта материјала за потребе извођења грађевинских радова на уређењу главног канала „Галовица“ који је део хидромелиорационог система Галовица.

Службеност права пролаза засновано овом сагласношћу реализоваће се тако да у највећој мери штеди послужно добро и подразумева да се возила крећу у оквиру путног појаса установљен постојећом трасом атарског пута на ободима наведених парцела.

За право службености пролаза власник послужног добра не потражује накнаду.

Право службености пролаза наступа даном потписивања ове сагласности и њеним прихватам од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Републичке дирекције за воде, и остаје на снази до окончања радова на уређењу канала Галовица. Право службености се даном потписа уговора о извођењу радова преноси на извођача радова.

Обавезује се Министарство пољопривреде, шумарства и пољопривреде – Републичка дирекција за воде, да о почетку извођења радова и роковима за њихов завршетак обавести Агроиндустријска корпорација Београд а.д. писаним путем.

Агроиндустријска корпорација Београд а.д.
Давалац сагласности
/потпис/
Дејан Томашевић, генерални директор
/печат/

Републичка дирекција за воде
/потпис/
Маја Грбић, в.д. директорке
/печат/

ПРИЛОГ 7: План управљања биодиверзитетом (BMP) за радове на санацији канала Галовица

Сврха и обим
Обезбедити да се чишћење и одржавање постојећег канала Галовица (механичко уклањање одложеног материјала и растиња) планирају и изводе тако да се избегну или минимизирају утицаји на локална станишта и ситну фауну унутар коридора од ± 20 m, у складу са ESS6.
Улоге и одговорности
1. Извођач радова припрема BMP (овај оквир + детаљна методологија и распоред), организује градилиште, спроводи мере, води евиденцију. 2. Обавезе стручњака за биологију извођача радова – ВЕ (квалификовани биолог/орнитолог) су преглед пре почетка рада по одељцима; упознавање посаде (разговор о алату); дневни/периодични надзор осетљивих тачака; овлашћење да захтева привремени прекид рада/промену методе. 3. Надзор пројекта/ЈИП надгледа спровођење, координира са надлежним органима по потреби.
ВЕ Припремни радови (на деоници од 300–500 m)
1. Еколошко истраживање 3–7 дана пре почетка. Забележите сва активна гнезда (посебно низијске птице које се гнезде у трсци), потенцијална места за мрестилишта водоземаца и микро-рефугијуме за мале сисаре/гмизавце. 2. Мапирање осетљивости. Нацртајте тачке/бафере и предложите секвенцирање/фазирање како бисте избегли осетљиве тачке. 3. Сезонско распоређивање. Где год је то изводљиво, планирајте радове ван врхунца размножавања птица (отприлике април–јул) и мрестења водоземаца (март–јун). Ако радови морају да се изводе у овим прозорима, примените строжу фазност.
Начин извршења (избегавање и минимизирање)
1. Фазно чишћење – „једна банка по пролазу“. Радите на једној обали по деоници (300–500 m), затим пређите на супротну обалу; избегавајте истовремено чишћење обе обале на истој деоници. 2. Двостепено кошење/уклањање растиња. Прво исеците на ~20–30 cm и паузирајте ≥ 48 сати како би се фауна распршила; затим потпуно уклоните. 3. Задржавање „уточишта“. Унутар сваког линеарног километра, задржите 10% мозаика растиња (мале трске/жбуња) тамо где то не угрожава хидрауличку функцију. 4. Ако истражни орган идентификује активно гнездо, успоставите привремени заштитни простор од 20-50 m (у зависности од врсте) и прескочите тај део док се не потврди излетање/напуштање птица. 5. Бука и радно време. Само током дана (без ноћних радова), избегавајте сирене/аларме; добро одржавана механизација; избегавајте спљоштење тршњака током активног гнежђења. 6. Избегавајте изливање на површину воде.
Завршни радови (санација микростаништа)
1. Уклоните све привремене баријере/рампе одмах након завршетка сваке деонице.
Надзор и праћење (ВЕ + Извођач радова)

1. Дневник ВЕ треба да садржи запажања о фауни/гнездима; фотографије пре, током и после; евиденцију прескочених подручја и датуме повратка. 2. Показатељи учинка су: - 0 случајева масовног помора рибе; - 0 поремећених активних гнезда; - постигнут мозаик рефугијума ($\geq 10\%$ по km); 3. Извештавајте клијента месечно током радова; 4. Доставите коначни извештај о изграђеном ВМР-у по деоници јединици за управљање пројектом (ЈИП).
Заустављање/прилагођавање окидача
1. Откривање активних гнезда унутар радне зоне → тренутни прелазак на следећи одељак; повратак тек након потврде ВЕ. 2. Неочекивано висока низводна мутноћа (визуелно) → успорите темпо, инсталирајте микро-баријере, прилагодите рад.
Документи која извођач радова подноси пре почетка радова
1. Кратак додаток ВМР-а по одељцима (мапа осетљивости, секвенцирање, фазирање, опрема). 2. Запис разговора о алату за посаду (ESS6 захтеви, идентификација гнезда/водоземца, протоколи). 3. Листа контаката и овлашћења пословног субјекта; обрасци дневног дневника и извештаја о инцидентима.